

PREZYDENT MIASTA PABIANIC

RAPORT
o stanie miasta Pabianice
za 2023 rok

Pabianice, 31 maja 2024 r.

SPIS TREŚCI

- I. Informacje podstawowe**
  - 1.1. Podstawa prawna
  - 1.2. Podstawowe informacje o mieście
- II. Administracja publiczna**
  - 2.1. Charakterystyka ustrojowa
  - 2.2. Rada Miejska
  - 2.3. Prezydent Miasta
  - 2.4. Urząd Miejski
  - 2.5. Miejskie jednostki organizacyjne
- III. Sytuacja finansowa miasta**
- IV. Realizacja budżetu obywatelskiego**
- V. Realizowane projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej i Funduszy Krajowych**
  - 5.1. Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej
    - 5.1.1. Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach
    - 5.1.2. Łódzki Tramwaj Metropolitarny: etap Pabianice – Ksawerów
    - 5.1.3. Droga do przemiany
    - 5.1.4. Erasmus +
    - 5.1.5. Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży w Pabianicach
    - 5.1.6. Cyfrowa Gmina
    - 5.1.7. Dostępne Pabianice
    - 5.1.8. Z rodziną najlepiej
    - 5.1.9. Opieka na plus
  - 5.2. Zadania realizowane z budżetu Państwa lub z państwowych funduszy celowych
    - 5.2.1. Przebudowa dróg gminnych na obszarze administracyjnym miasta Pabianic
    - 5.2.2. Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury elektroenergetycznej miasta Pabianic
    - 5.2.3. Przebudowa Starego Rynku w Pabianicach - tworzenie włączającej, inspirującej i aktywizującej mieszkańców zielonej przestrzeni publicznej
    - 5.2.4. Inwestycje finansowane ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych
- VI. Mienie komunalne**
- VII. Rynek pracy**
- VIII. Oświata, kultura i sport**
  - 8.1. Wyniki egzaminu klas ósmych w pabianickich szkołach podstawowych w roku 2023
  - 8.2. Konkursy na stanowiska dyrektorów przedszkoli miejskich i szkół podstawowych
  - 8.3. Awans zawodowy nauczycieli
  - 8.4. Nauczanie indywidualne
  - 8.5. Refundacja kosztów dowozu dzieci z niepełnosprawnością do szkół
  - 8.6. Stypendia i zasiłki szkolne
  - 8.7. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników
  - 8.8. Pozostała działalność w zakresie oświaty
  - 8.9. Projekty edukacyjne w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, programów ministerialnych
  - 8.10. Wydatki na sport w 2023 r. (dotacje dla klubów sportowych oraz stypendia i nagrody sportowe)
  - 8.11. Obiekty sportowe i rekreacyjne
  - 8.12. Działalność instytucji kultury
- IX. Sytuacja społeczna**
  - 9.1. Pomoc społeczna
  - 9.2. Polityka społeczna
    - 9.2.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2022-2027
    - 9.2.2. Aktywizacja i poprawa jakości życia dla osób starszych i niepełnosprawnych
    - 9.2.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Pabianic na lata 2023-2025
- X. Wsparcie dziecka i rodziny**
  - 10.1. Piecza zastępcza
  - 10.2. Karta Dużej Rodziny
  - 10.3. Karta Pabianiczanki
  - 10.4. Karta Seniora
  - 10.5. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3

- XI. Ochrona zdrowia**
  - 11.1. Miejski program przeciwdziałania uzależnieniom
- XII. Współpraca z organizacjami pozarządowymi**
  - 12.1. Współpraca finansowa
  - 12.2. Współpraca pozafinansowa
- XIII. Partycypacja społeczna**
  - 13.1. Miejska Rada Seniorów
  - 13.2. Pabianicka Rada Działalności Pożytku Publicznego
  - 13.3. Centrum Seniora
  - 13.4. Placówka Wsparcia Dziennego „Junior”
- XIV. Wspieranie przedsiębiorczości**
- XV. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami**
- XVI. Promocja Miasta**
- XVII. Gospodarka Mieszkaniowa**
- XVIII. Ochrona środowiska**
  - 18.1. Działania na rzecz rozwoju terenów zielonych i rekreacyjnych
  - 18.2. Działania na rzecz opieki nad zwierzętami (realizacja obowiązku nałożonego przepisami ustawy o opiece nad zwierzętami)
  - 18.3. Realizacja systemu gospodarowania odpadami komunalnymi
  - 18.4. Prowadzenie postępowań i kontroli wynikających z przepisów prawa w roku 2023
- XIX. Transport publiczny, drogi i targowiska**
  - 19.1. Transport publiczny
  - 19.2. Drogi
  - 19.3. Targowiska miejskie
- XX. Zagospodarowanie przestrzenne**
- XXI. Porządek publiczny i bezpieczeństwo**
  - 21.1. Straż Miejska
  - 21.2. Bezpieczeństwo i obronność
- XXII. Działalność spółek komunalnych**
  - 22.1. Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o.
  - 22.2. Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
  - 22.3. Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o.
  - 22.4. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
- XXIII. Podsumowanie**

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

1.1. Podstawa prawna

Raport o stanie miasta został sporządzony na podstawie art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609). Raport obejmuje podsumowanie działalności Prezydenta Miasta w roku 2023, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady miejskiej i budżetu obywatelskiego.

1.2. Podstawowe informacje o mieście

Miasto Pabianice położone jest w województwie łódzkim, w powiecie pabianickim i obejmuje obszar o powierzchni 33,01 km². Miasto graniczy z gminą Pabianice i gminą Ksawerów.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Pabianice liczyły 56 909 mieszkańców (na 31 grudnia 2022 r. – 58 010) w tym: 25 758 mężczyzn i 31 151 kobiet. W tej liczbie **56 442** mieszkańców zameldowanych było na pobyt stały. Liczba kobiet stanowi 54,8%, a mężczyzn 45,2% ogólnej liczby mieszkańców miasta.

Liczba mieszkańców w poszczególnych przedziałach wiekowych kształtuje się następująco:

Wiek	Rok 2023			Rok 2022		
	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-3 lata	750	747	1497	846	830	1676
4-6 lat	765	700	1465	749	707	1456
7-15 lat	2349	2262	4611	2432	2352	4784
16-18 lat	787	745	1532	752	678	1430
19-60 (kobiety)	-	15040	15040	-	15432	15432
19-65 (mężczyźni)	15825	-	15825	16256	-	16256
powyżej 60 lat(kobiety)	-	11419	11419	-	11428	11428
powyżej 65 lat (mężczyźni)	5053	-	5053	4996	-	4996
Ogółem	25529	30913	56442	26032	31426	57458

W 2023 r. wpłynęły 5794 wnioski o wydanie dowodu osobistego (w 2022 r. - 5248).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Pabianicach, który swoim zasięgiem obejmuje miasto Pabianice, gminę Pabianice i gminę Ksawerów sporządzono akty stanu cywilnego dotyczące 690 urodzeń (w 2022 r. – 695 urodzeń), 290 małżeństw, w tym 112 konkordatowych i 178 cywilnych (w 2022 r. – 348 małżeństw) i 1261 zgonów (w 2022 r. – 1261 zgonów).

W granicach administracyjnych miasta znajduje się cmentarz komunalny o powierzchni 9,3119 ha, na którym pochowanych jest 26 176 osób w 11 813 mogiłach. W 2023 r. miało miejsce 536 pogrzebów (w 2022 r. – 640), w tym 290 tradycyjnych i 246 kremacji.

II. ADMINISTRACJA PUBLICZNA

2.1. Charakterystyka ustrojowa

O ustroju miasta stanowi Statut Miasta Pabianic, przyjęty uchwałą Nr LXII/761/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 16 listopada 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2018 r. poz. 6148).

Mieszkańcy Pabianic tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową, podejmującą rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym – poprzez wybory i referendum lub za pośrednictwem organów:

- 1) Rady Miejskiej – organu stanowiącego i kontrolnego.
- 2) Prezydenta Miasta – organu wykonawczego.

2.2. Rada Miejska

Organem stanowiącym i kontrolnym w mieście jest Rada Miejska licząca 23 radnych. Rada podejmuje uchwały w zakresie swojej działalności oraz kontroluje działalność Prezydenta Miasta oraz

miejskich jednostek organizacyjnych. Do właściwości Rady należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania Miasta, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. radnymi Rady Miejskiej w Pabianicach byli:

1) Cicha Marta	13) Kupś Joanna
2) Cieśla Monika	14) Marczak Iwona
3) Cymerman Dariusz	15) Pędziwiatr Dorota
4) Duraj Piotr	16) Rąkowski Krzysztof
5) Gęs Tadeusz	17) Różycki Piotr
6) Grabarz Małgorzata	18) Stanek Włodzimierz
7) Grzejszczak Gabriel	19) Stasiak Aleksandra
8) Hile Krzysztof	20) Urbańska Monika
9) Hodak Antoni	21) Wójcik Grażyna
10) Józwiak Alicja	22) Wójtowicz Aleksander
11) Kaczorowski Adam	23) Żeligowski Andrzej
12) Kozłowska Bożenna	

Przewodniczącym Rady Miejskiej był Krzysztof Rąkowski, a wiceprzewodniczącymi: Krzysztof Hile, Aleksandra Stasiak i Andrzej Żeligowski.

W celu sprawnego wykonywania zadań Rada powołała komisje. Komisje są pomocniczymi organami wewnętrznymi Rady o charakterze opiniodawczo-doradczym. Wg stanu na koniec 2023 r. funkcjonowało 7 stałych komisji Rady Miejskiej:

- 1) Komisja Rewizyjna;
- 2) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji;
- 3) Komisja Budżetu i Finansów;
- 4) Komisja Zarządzania Mieniem Komunalnym;
- 5) Komisja Gospodarki Komunalnej i Inwestycji;
- 6) Komisja Oświaty, Kultury i Sportu;
- 7) Komisja Spraw Społecznych.

W 2023 r. Rada Miejska obradowała na 15 sesjach i podjęła łącznie 139 uchwał. Uchwały zostały przez Prezydenta Miasta wykonane.

Wykaz uchwał podjętych w 2023 r., podlegających publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego przedstawia tabela.

Lp.	Uchwała	Dzień podjęcia	Data publikacji	Status uchwały
1	LIX/577/23 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	16.01.2023	06.02.2023 poz. 992	obowiązująca
2	LX/582/23 zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia stawek zwrotu kosztów przewozu za 1 kilometr przebiegu pojazdu uczniów niepełnosprawnych oraz ich rodziców do przedszkoli, szkół, ośrodków rewalidacyjno – wychowawczych	30.01.2023	24.02.2023 poz. 1579	obowiązująca
3	LXI/587/23 w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023	28.02.2023	21.03.2023 poz. 2405	obowiązująca

4	LXI/588/23 zmieniająca Uchwałę Nr XXII/256/20 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 września 2020 r. zmieniającą Uchwałę Nr XVIII/193/11 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania pojazdów samochodowych na drogach publicznych w Pabianicach oraz opłat za parkowanie w tej strefie i sposobu ich pobierania	28.02.2023	21.03.2023 poz. 2406	obowiązująca
5	LXI/589/23 zmieniająca Uchwałę Nr LVII/567/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 20 grudnia 2022r. w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego oraz umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej i obiektów budowlanych nie związanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam	28.02.2023	21.03.2023 poz. 2407	obowiązująca
6	LXI/591/23 w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Pabianice na rok 2023”	28.02.2023	21.03.2023 poz. 2408	stwierdzono nieważność Rozstrzygnięciem Nadzorczym PNIK- I.4131.243.2023 Wojewody Łódzkiego z dnia 4.04.2023 r.; traci moc Uchwałą Nr LXIV/605/23
7	LXII/592/23 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Miasta Pabianice	02.03.2023	02.03.2023 poz. 1873	obowiązująca
8	LXIII/600/23 w sprawie ustalenia wysokości diet radnych Rady Miejskiej w Pabianicach	28.03.2023	18.04.2023 poz. 3154	obowiązująca
9	LXIV/602/23 w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w Pabianicach przy ul. Szpitalnej 2	25.04.2023	16.05.2023 poz. 4221	obowiązująca
10	LXIV/603/23 zmieniająca uchwałę nr LVII/733/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta Pabianice	25.04.2023	16.05.2023 poz. 4189	obowiązująca
11	LXIV/605/23 w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Pabianice na rok 2023”	25.04.2023	16.05.2023 poz. 4218	obowiązująca
12	LXIV/606/23 w sprawie określania zasad udzielania dotacji celowych w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie” realizowanego na terenie Miasta Pabianice w latach 2023-2026	25.04.2023	16.05.2023 poz. 4222	obowiązująca
13	LXV/613/23 w sprawie określenia wykazu kąpielisk na terenie Miasta Pabianice na rok 2023	18.05.2023	07.06.2023 poz. 4819	obowiązująca
14	zmieniająca uchwałę nr LV/703/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz	22.06.2023	13.07.2023 poz. 5799	obowiązująca

	wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym w publicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w publicznych przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miasto Pabianice			
15	LXVII/639/23 zmieniająca uchwałę w sprawie stypendiów sportowych i nagród sportowych dla osób fizycznych osiągających wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym oraz nagród dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki we współzawodnictwie	20.07.2023	10.08.2023 poz. 6617	obowiązująca
16	LXVII/640/23 w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym w publicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Pabianice	20.07.2023	10.08.2023 poz. 6618	obowiązująca
17	LXVII/641/23 zmieniająca uchwałę nr XXVII/292/20 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia opłaty za pobyt dziecka oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie w Żłobku Miejskim w Pabianicach	20.07.2023	10.08.2023 poz. 6619	obowiązująca
18	LXVII/642/23 zmieniająca uchwałę Nr XLV/474/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych i dworców oraz warunków i zasad korzystania z przystanków i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest Miasto Pabianice	20.07.2023	10.08.2023 poz. 6620	obowiązująca
19	20.07.2023 zmieniająca uchwałę nr LXIV/606/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie określania zasad udzielania dotacji celowych w ramach programu "Ciepłe Mieszkanie" realizowanego na terenie Miasta Pabianice w latach 2023-2026	20.07.2023	08.08.2023 poz. 6568	stwierdzono nieważność części uchwały Uchwałą Nr 25/79/2023 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 16 sierpnia 2023 r.
20	LXVII/645/23 w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługę w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie miasta Pabianice	20.07.2023	10.08.2023 poz. 6621	obowiązująca
21	LXVII/646/23 w sprawie wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie miasta Pabianice	20.07.2023	10.08.2023 poz. 6622	obowiązująca
22	LXVII/647/23 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta Pabianice i zagospodarowania tych odpadów	20.07.2023	10.08.2023 poz. 6632	stwierdzono nieważność Rozstrzygnięciem Nadzorczym PNIK-I.4131.736.2023

				Wojewody Łódzkiego z dnia 25.08.2023 r.; traci moc Uchwałą Nr LXXI/687/23 z dnia 26.10.2023 r.
23	LXVII/648/23 w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Pabianice	20.07.2023	10.08.2023 poz. 6623	stwierdzono nieważność Rozstrzygnięciem Nadzorczym PNIK- I.4131.734.2023 Wojewody Łódzkiego z dnia 24.08.2023 r.; traci moc Uchwałą Nr LXXI/688/23 z dnia 26.10.2023 r.
24	LXVIII/650/23 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	17.08.2023	07.09.2023 poz. 7456	traci moc Uchwałą Nr LXX/665/23 z dnia 27.09.2023 r.
25	LXX/664/23 zmieniająca Uchwałą Nr XXXVII/384/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 16 sierpnia 2021r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Pabianice na lata 2022-2026	27.09.2023	23.10.2023 poz. 8694	obowiązująca
26	LXX/665/23 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	27.09.2023	18.10.2023 poz. 8541	obowiązująca
27	LXX/678/23 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	27.09.2023	18.10.2023 poz. 8542	obowiązująca
28	LXX/679/23 w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	27.09.2023	18.10.2023 poz. 8543	obowiązująca
29	LXXI/685/23 w sprawie zobowiązania Prezydenta Miasta Pabianic do indywidualnego określania warunków sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych	26.10.2023	17.11.2023 poz. 9353	obowiązująca
30	LXXI/686/23 w sprawie powołania Miejskiej Rady Seniorów w Pabianicach i nadania jej statutu	26.10.2023	17.11.2023 poz. 9354	obowiązująca
31	LXXI/687/23 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta Pabianice i zagospodarowania tych odpadów	26.10.2023	16.11.2023 poz. 9299	traci moc Uchwałą Nr LXXII/705/23 z dnia 29.11.2023 r.

32	LXXI/688/23 w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Pabianice	26.10.2023	16.11.2023 poz. 9300	traci moc Uchwałą Nr LXXII/706/23 z dnia 29.11.2023 r.
33	LXXII/695/23 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości	29.11.2023	13.12.2023 poz. 10249	obowiązująca
34	LXXII/703/23 zmieniająca uchwałę nr XXVII/292/20 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia opłaty za pobyt dziecka oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie w Żłobku Miejskim w Pabianicach	29.11.2023	20.12.2023 poz. 10632	obowiązująca
35	LXXII/705/23 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta Pabianice i zagospodarowania tych odpadów	29.11.2023	20.12.2023 poz. 10633	obowiązująca
36	LXXII/706/23 w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Pabianice	29.11.2023	20.12.2023 poz. 10634	obowiązująca

2.3. Prezydent Miasta

Organem wykonawczym Miasta jest Prezydent Miasta, który wykonuje uchwały Rady i zadania Miasta określone przepisami prawa, kieruje bieżącymi sprawami Miasta oraz reprezentuje je na zewnątrz. W realizacji zadań własnych Prezydent Miasta podlega wyłącznie Radzie. Prezydentem Miasta Pabianic jest **Grzegorz Mackiewicz**, pełniący tę funkcję od 2014 r.

Realizując powierzone zadania Prezydent Miasta wydał w 2023 r. jako organ 492 zarządzenia oraz jako kierownik Urzędu Miejskiego 46 zarządzeń.

2.4. Urząd Miejski

Prezydent Miasta wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Miejskiego. Organizację i zasady funkcjonowania Urzędu Miejskiego określa regulamin organizacyjny nadany przez Prezydenta Miasta w drodze zarządzenia.

Struktura organizacyjna Urzędu obejmuje 15 wydziałów i równorzędnych komórek organizacyjnych oraz 14 samodzielnych referatów, zespołów i stanowisk. Na dzień 31 grudnia 2023 r. stan zatrudnienia w Urzędzie Miejskim wynosił 246 osób (w tym 2 osoby na urlopie bezpłatnym, 4 osoby na urlopie wychowawczym, 1 osoba na urlopie rodzicielskim i 1 osoba na urlopie macierzyńskim) oraz 28 osób w Straży Miejskiej co odpowiadało łącznie 244,28 etatom (w tym 28 etatów w Straży Miejskiej). łącznie w Urzędzie Miejskim i Straży Miejskiej zatrudnionych są 172 kobiety i 74 mężczyźni.

2.5. Miejskie jednostki organizacyjne

W skład miejskich jednostek organizacyjnych wchodzi 3 instytucje kultury, 7 jednostek budżetowych, 1 samorządowy zakład budżetowy, 12 przedszkoli miejskich, 11 szkół podstawowych oraz 4 jednoosobowe spółki komunalne:

1. Instytucje kultury:
  - 1) Miejska Biblioteka Publiczna;
  - 2) Miejski Ośrodek Kultury;
  - 3) Muzeum Miasta Pabianic.
2. Jednostki budżetowe:
  - 1) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji;
  - 2) Żłobek Miejski;
  - 3) Miejskie Centrum Pomocy Społecznej;
  - 4) Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnych Intelaktualnie (typ AB);

- 5) Miejski Zakład Pogrzebowy;
- 6) Schronisko Dla Zwierząt;
- 7) Zarząd Dróg Miejskich.
3. Samorządowe zakłady budżetowe:
  - 1) Zakład Gospodarki Mieszkaniowej.
4. Przedszkola Miejskie:
  - 1) Przedszkole Miejskie Nr 2;
  - 2) Przedszkole Miejskie Nr 3;
  - 3) Przedszkole Miejskie Nr 4;
  - 4) Przedszkole Miejskie Nr 5;
  - 5) Przedszkole Miejskie Nr 6;
  - 6) Przedszkole Miejskie Nr 8;
  - 7) Przedszkole Miejskie Nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi;
  - 8) Przedszkole Miejskie Nr 12;
  - 9) Przedszkole Miejskie Nr 13;
  - 10) Przedszkole Miejskie Nr 14;
  - 11) Przedszkole Miejskie Nr 15;
  - 12) Przedszkole Miejskie Nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi.
5. Szkoły Podstawowe:
  - 1) Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi;
  - 2) Szkoła Podstawowa Nr 2;
  - 3) Szkoła Podstawowa Nr 3;
  - 4) Szkoła Podstawowa Nr 5;
  - 5) Szkoła Podstawowa Nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi;
  - 6) Szkoła Podstawowa Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi;
  - 7) Szkoła Podstawowa Nr 13;
  - 8) Szkoła Podstawowa Nr 14;
  - 9) Szkoła Podstawowa Nr 15;
  - 10) Szkoła Podstawowa Nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi;
  - 11) Szkoła Podstawowa Nr 17.
6. Jednoosobowe spółki miasta:
  - 1) Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o.;
  - 2) Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o.;
  - 3) Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.;
  - 4) Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

III. SYTUACJA FINANSOWA MIASTA

Sytuację finansową Miasta w 2023 r. obrazują poniższe wskaźniki.

1. Dochody ogółem:
  - 1) Plan na 31.12.2023 r. – 364.970.759,71 zł (w 2022 r. – 378.748.259,15 zł);
  - 2) Wykonanie na 31.12.2023 r. – 345.224.898,59 zł, tj. 94,59% planu (w 2022 r. – 379.174.749,72 zł, tj. 100,11% planu).
2. Dochody własne (bez zadań zleconych):
  - 1) Plan na 31.12.2023 r. – 287.425.524,75 zł (w 2022 r. – 250.085.035,58 zł);
  - 2) Wykonanie na 31.12.2023 r. – 287.461.789,89 zł, tj. 100,01% planu (w 2022 r. – 253.898.782,10 zł, tj. 101,52% planu);
  - 3) Udział dochodów własnych bez zleconych do dochodów ogółem – 83,27% (w 2022 – 66,96%).
3. Dochody bieżące:
  - 1) Plan na 31.12.2023 r. – 317.186.268,32 zł (w 2022 r. – 326.305.372,76 zł);
  - 2) Wykonanie na 31.12.2023 r. – 316.710.255,50 zł, tj. 99,85% planu (w 2022 r. – 325.467.994,82 zł, tj. 99,74% planu);

- 3) Udział dochodów bieżących do dochodów ogółem – 91,74% (w 2022 r. – 85,84%), w tym:
  - a) z tytułu udziału we wpływach PIT:
    - Plan na 31.12.2023 r. – 64.998.010,00 zł (w 2022 r. – 77.435.276,50 zł),
    - Wykonanie na 31.12.2023 r. – 64.998.010,00 zł, tj. 100,00% planu (w 2022 r. – 77.435.276,50 zł, tj. 100,00% planu),
    - Udział dochodów z tytułu udziału we wpływach PIT do dochodów bieżących – 22,61% (w 2022 r. – 30,50%),
    - Udział dochodów z tytułu udziału we wpływach PIT do dochodów ogółem – 18,83% (w 2022 r. – 20,42%),
  - b) z tytułu podatku od nieruchomości:
    - Plan na 31.12.2023 r. – 46.500.000,00 zł (w 2022 r. – 39.774.000,00 zł),
    - Wykonanie na 31.12.2023 r. – 46.592.338,19 zł, tj. 100,20% planu (w 2022 r. – 39.228.122,89 zł, tj. 98,63% planu),
    - Udział dochodów z tytułu podatku od nieruchomości do dochodów bieżących – 16,21% (w 2022 r. – 15,45%),
    - Udział dochodów z tytułu podatku od nieruchomości do dochodów ogółem – 13,50% (w 2022 r. – 10,35%).
4. Dochody majątkowe:
  - 1) Plan na 31.12.2023 r. – 47.784.491,39 zł (w 2022 r. – 52.442.886,39 zł);
  - 2) Wykonanie na 31.12.2023 r. – 28.514.643,09 zł, tj. 59,67% (w 2022 r. – 53.706.754,90 zł, tj. 102,41%);
  - 3) Udział dochodów majątkowych do dochodów ogółem – 8,26% (w 2022 r. – 14,16%), w tym z tytułu sprzedaży majątku:
    - a) Plan na 31.12.2023 r. – 5.000.000,00 zł (w 2022 r. – 4.224.000,00 zł),
    - b) Wykonanie na 31.12.2023 r. – 5.426.980,53 zł, tj. 108,54% (w 2022 r. – 5.072.865,05 zł, tj. 120,10),
    - c) Udział dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach majątkowych – 19,03% (w 2022 r. – 9,45%),
    - d) Udział dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem – 1,57% (w 2022 r. – 1,34%).
5. Wydatki ogółem:
  - 1) Plan na 31.12.2023 r. – 390.401.144,00 zł (w 2022 r. – 427.451.679,18 zł);
  - 2) Wykonanie na 31.12.2023 r. – 376.961.773,40 zł, tj. 96,56% planu (w 2022 r. – 403.436.319,31 zł, tj. 94,38% planu).
6. Wydatki bieżące:
  - 1) Plan na 31.12.2023 r. – 307.128.200,20 zł (w 2022 r. – 313.538.557,09 zł);
  - 2) Wykonanie na 31.12.2023 r. – 295.073.485,85 zł, tj. 96,08% (w 2022 r. – 299.132.952,85 zł, tj. 95,41%);
  - 3) Udział wydatków bieżących do wydatków ogółem – 78,28% (w 2022 r. – 74,15%).
7. Wydatki majątkowe:
  - 1) Plan na 31.12.2023 r. – 83.272.943,80 zł (w 2022 r. – 113.913.122,09 zł);
  - 2) Wykonanie na 31.12.2023 r. – 81.888.287,55 zł, tj. 98,34% (w 2022 r. – 104.303.366,46 zł, tj. 91,56%);
  - 3) Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem – 21,72% (w 2022 r. – 25,85%).
8. Wynik budżetu:
  - 1) Plan na 31.12.2023 r. – (deficyt) 25.430.384,29 zł (w 2022 r. – deficyt 48.703.420,03 zł);
  - 2) Wykonanie na 31.12.2023 r. – (deficyt) 31.736.874,81 zł (w 2022 r. – deficyt 24.261.569,59 zł).
9. Zadłużenie ogółem:
  - 1) Plan na 31.12.2023 r. – 69.256.000,00 zł (w 2022 r. – 71.388.000,00 zł);
  - 2) Wykonanie na 31.12.2023 r. – 69.256.381,24 zł (w 2022 r. – 71.395.387,00 zł);

3) Zadłużenie ogółem do dochodów ogółem – 20,06% (w 2022 r. – 18,83%).

W zakresie podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego wydanych zostało 29.900 decyzji. Opodatkowanych jest 19.742 nieruchomości. Łączna powierzchnia gruntów, stanowiąca podstawę opodatkowania to 9.591.998 m². Łączna powierzchnia użytkowa budynków to 3.330.055 m².

W zakresie podatku od środków transportowych, do opodatkowania zgłoszono 706 pojazdów.

W ewidencji psów figurowało 2.335 zwierząt, z czego 1.061 podlega opłacie, a pozostałe korzystają ze zwolnień ustawowych lub lokalnych.

W bazie danych osób zamieszkujących Pabianice na koniec 2023 r. i obowiązanych w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi figurowały 55.473 osoby.

W celu wyegzekwowania zaległości z tytułu ww. podatków i opłat wydanych zostało łącznie 6269 upomnień i 1452 tytuły wykonawcze, skierowane do egzekucji komorniczej, prowadzonej przez właściwego miejscowo Naczelnika Urzędu Skarbowego.

IV. REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

Budżet Obywatelski, nazywany też Budżetem Partycypacyjnym, to wydzielona część budżetu miasta, o której wydatkowaniu decydują bezpośrednio mieszkańcy poprzez głosowanie.

W 2023 r. Budżet Obywatelski nie był realizowany. Z uwagi na pandemię COVID-19 nie przeprowadzono w 2022 r. procedury budżetu obywatelskiego na 2023 rok.

V. REALIZOWANE PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ I FUNDUSZY KRAJOWYCH

5.1. Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej

5.1.1. Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach

Projekt pn. „Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach” realizowany przez Miasto Pabianice jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020, III Oś priorytetowa Transport (49.298.019,19 PLN) oraz z budżetu państwa (1.813.534,27 PLN).

Głównym celem projektu było zrównoważenie miejskiego i aglomeracyjnego systemu transportowego poprzez stworzenie warunków do zwiększenia liczby podróży transportem zbiorowym oraz systematyczny i efektywny rozwój układu drogowego. Wzrost liczby pasażerów transportu publicznego będzie wynikiem stworzenia możliwości pozostawienia rowerów na B&R i skorzystania z transportu publicznego.

Zakres projektu obejmował realizację następujących zadań:

- 1) opracowanie dokumentacji projektowej,
- 2) modernizację stacji obsługi pojazdów w zajezdni autobusowej przy ul. Lutomierskiej,
- 3) przebudowę pomieszczenia w zajezdni autobusowej na potrzeby dyspozytorni ITS wraz z budową serwerowni ITS,
- 4) budowę dworca autobusowego na pętli Waltera-Jankego,
- 5) dostosowanie wybranych peronów przystankowych do potrzeb osób niepełno-sprawnych,
- 6) budowę nowej krańcówki dla autobusów przy ul. Podmiejskiej 65E,
- 7) budowę 13 km nowych dróg dla rowerów;
- 8) zakup 18 autobusów niskoemisyjnych o napędzie hybrydowym,
- 9) zakup i instalację 23 tablic dynamicznej informacji pasażerskiej,
- 10) zakup i montaż systemu monitoringu wizyjnego,
- 11) zakup i montaż biletomatów stacjonarnych oraz mobilnych,
- 12) stworzenie nowej wersji portalu KomunikacjaPabianice.pl,
- 13) zakup i montaż słupków przystankowych o podwyższonym standardzie,
- 14) zakup i montaż wiat przystankowych i ławek,

- 15) zakup i montaż wiat rowerowych bike&ride
- 16) montaż elementów towarzyszących drogom rowerowym (stojaki, podpórki, separatory),
- 17) zarządzanie i promocję.

Realizacja projektu zakończyła się w 2023 roku.

Realizacja projektu przyczyniła się do rozwoju w mieście Pabianice sprawnego i bezpiecznego systemu publicznego transportu zbiorowego o wysokiej jakości świadczonych usług, spełniającego standardy unijne w zakresie ochrony środowiska, konkurencyjnego względem transportu indywidualnego, realizacja projektu wpłynie także na integrację wewnętrzną i dostępność komunikacyjną miasta Pabianice oraz jego obszarów funkcjonalnych, co przyczyni się do mobilności zawodowej i przestrzennej mieszkańców oraz poprawy dostępu do rynku pracy, edukacji i usług społecznych.

Całkowita wartość projektu: **74.291.145,27 PLN**;

Wartość dofinansowania ze środków Unii Europejskiej: **49.298.019,19 PLN**;

Wartość dofinansowania z budżetu państwa: **1.813.534,27 PLN**.

5.1.2. Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice – Ksawerów

Projekt pn. „Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice - Ksawerów” realizowany przez Miasto Pabianice w partnerstwie z Gminą Ksawerów jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020, III Oś priorytetowa: Transport oraz ze środków z budżetu państwa.

Celem projektu jest wzrost wykorzystania szynowego transportu publicznego poprzez rozwój, poprawę funkcjonalności i atrakcyjności transportu zbiorowego w systemie aglomeracyjnym i integrację poszczególnych jego sektorów.

Projekt „Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice – Ksawerów” objął kompleksową modernizację linii tramwajowej 41 w Ksawerowie i Pabianicach, obejmującą:

- 1) przebudowę infrastruktury publicznego transportu zbiorowego w zakresie układu torowego, sieci trakcyjnej, sterowania i ogrzewania zwrotnic, trakcyjnych linii kablowych;
- 2) przebudowę/budowę przystanków tramwajowych, peronów i zatok autobusowych oraz zintegrowanych przystanków tramwajowo-autobusowych oraz ich dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością;
- 3) przebudowę pętli tramwajowej Wiejska;
- 4) budowę tram-bus pasa w ul. Zamkowej, ul. Stary Rynek i części ul. Warszawskiej w Pabianicach;
- 5) przebudowę/budowę podstacji trakcyjnych, w tym przebudowę/budowę niezbędnych instalacji wewnętrznych, technologicznych oraz przyłącza światłowodowego;
- 6) budowę Inteligentnego Systemu Transportowego, w tym systemu informacji pasażerskiej i monitoringu wizyjnego;
- 7) budowę kanalizacji oraz sieci światłowodowej dla obszarowego systemu sterowania i informacji pasażerskiej;
- 8) przebudowę skrzyżowań w zakresie wynikającym z przebudowy układu drogowo-torowego;
- 9) wprowadzenie priorytetu dla tramwajów w przejeździe przez wybrane osygnalizowane skrzyżowania;
- 10) budowę i przebudowę sieci uzbrojenia terenu, będących w kolizji z projektowanym układem torowo-drogowym;
- 11) budowę parkingu rowerowego bike&ride w rejonie pętli tramwajowej Duży Skręt;
- 12) budowę drogi rowerowej wzdłuż ul. Stary Rynek i Zamkowej w Pabianicach;
- 13) zagospodarowanie terenu i zieleni;
- 14) wydatki na inżyniera kontraktu oraz informację i promocję projektu.

Cele projektu:

- 1) zwiększenie liczby pasażerów komunikacji tramwajowej;
- 2) skrócenie czasu podróży pasażerów;
- 3) poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego;

- 4) poprawa sprawności funkcjonowania transportu tramwajowego;
- 5) poprawa dostępności komunikacji tramwajowej dla niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej ruchomości;
- 6) zwiększenie stopnia integracji różnych form komunikacji pasażerskiej, zarówno poprzez działania w infrastrukturę, jak i zmiany organizacyjne;
- 7) ograniczenie negatywnego oddziaływania układu komunikacji tramwajowej na architekturę miejską;
- 8) wzrost niezawodności funkcjonowania linii tramwajowych poprzez modernizację i wymianę trakcji;
- 9) przekazanie szybkiej i kompleksowej informacji o funkcjonowaniu transportu do pasażera;
- 10) zwiększenie atrakcyjności transportu publicznego poprzez uprzywilejowanie pojazdów komunikacji miejskiej i lepsze zarządzanie ruchem.

W 2023 roku zakończyła się realizacja zadań budowlanych. Od 1 lipca uruchomiono ponownie linię tramwajową 41. Skrócił się czas przejazdu, a wybrane kursy obsługiwane są wagonami niskopodłogowymi. 2 września zorganizowano paradę tramwajów jako imprezę towarzyszącą w ramach Dni Pabianic.

Całkowita wartość projektu: **177 451 132,78 PLN**, w tym Miasto Pabianice 154 074 982,78 PLN i Gmina Ksawerów 23 376 150,00 PLN.

Wartość dofinansowania: **112 104 750,00 PLN**, w tym Miasto Pabianice 96 481 270,67 PLN i Gmina Ksawerów 15 623 479,33 PLN.

5.1.3. Droga do przemiany

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa łódzkiego w priorytecie IX Włączenie Społeczne Miasto Pabianice uzyskało dofinansowanie projektu pod tytułem „Droga do przemiany”. Wysokość dofinansowania wynosi **999 304,08 zł** (wartość całego projektu – **1 175 644,08 zł**, wkład własny wykazany ze świadczeń w ramach Prac Społecznie Użytecznych i zasiłków celowych w wysokości 176 340 zł).

Projekt swoim wsparciem obejmował 90 bezrobotnych klientów pomocy społecznej zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (w trzech rocznych edycjach po 30 uczestników) w okresie od 01.10.2019 do 30.04.2023. Był kontynuacją działań MCPS realizowanych w projektach „Drogowskaz – PRZEMIANA” 2008-2015 oraz „Kierunek PRZEMIANA – aktywizacja społeczna, edukacyjna i zawodowa” 2017-2019.

Główny cel projektu to podniesienie poziomu aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej. Pozwoli to na zwiększenie kompetencji społecznych, uzyskanie odpowiednich kwalifikacji ogólnych i zawodowych. Wszyscy uczestnicy projektu zostali objęci wsparciem pracownika socjalnego i uzyskali pomoc w postaci zasiłków celowych. Udział w Pracach Społecznie Użytecznych pozwolił na aktywizację zawodową.

Wszyscy uczestnicy projektu objęci zostali kompleksową pomocą specjalistów (psychologa, prawnika i terapeuty uzależnień) dostosowaną do indywidualnych potrzeb. Beneficjenci zostali także zaproszeni do udziału w warsztatach podnoszących kompetencje życiowe.

W każdej z edycji w ramach aktywizacji społecznej w projekcie zrealizowany był sześciodniowy wyjazd warsztatowy diagnostyczno-edukacyjny, który pozwolił uzyskać pełniejszą wiedzę na temat możliwości, predyspozycji i ograniczeń klienta w funkcjonowaniu społecznym oraz zawodowym.

W ramach aktywizacji edukacyjnej zostały zorganizowane zajęcia podnoszące kompetencje ogólne: kurs komputerowy i kurs prawa jazdy.

Projekt realizowany był przez Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

5.1.4. Erasmus +

W latach 2020- 2023 Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Pabianicach realizowała projekt edukacyjny programu Erasmus + finansowany przez Narodową Agencję Fundacji Wspierania Rozwoju Edukacji. Projekt zaplanowano na dwa lata, ale z uwagi na ograniczenia pandemiczne

uniemożliwiający wykonanie większości działań w pierwszym roku współpracy, okres jego realizacji przedłużono o rok.

Grupę partnerską stanowiły szkoły z Turcji, Estonii, Portugalii, Włoch, Polski oraz Hiszpanii. Rolę koordynatora projektu pełniła szkoła z Portugalii. Projekt poświęcony był doskonaleniu kompetencji cyfrowych. W ramach projektu odbyło się 6 spotkań partnerskich szkół. Projekt zakończył się 31 sierpnia 2023 roku.

5.1.5. Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży w Pabianicach

Projekt „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży w Pabianicach” realizowany przez Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o. o w partnerstwie z Powiatem Pabianickim, Miastem Pabianice, Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespołem Opieki Zdrowotnej w Łodzi, Szpital im. J. Babińskiego jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Oś priorytetowa: IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa.

Cel projektu – to utworzenie na podstawie istniejącego modelu innowacji społecznej Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży (ŚCZPDiM) działającego na obszarze powiatu pabianickiego zgodnie z kryterium dostępu.

Projekt obejmie 800 środowisk, w których funkcjonują odbiorcy.

Centrum jest siecią wspólnie działających instytucji i podmiotów, w których rodzina, dzieci i młodzież otrzymają skoordynowane wsparcie jak najbliżej miejsca zamieszkania.

Innowacyjne podejście zapewnia monitorowanie procesu zdrowienia podopiecznych ŚCZP od pojawienia się pierwszego kryzysu psychicznego do ponownego wejścia w role rodziców oraz ich dzieci. Istotną częścią projektu są oddziaływania edukacyjne i profilaktyczne skierowane do pracowników z różnych sektorów, tak aby mogli zarówno zapobiegać wystąpieniu kryzysów psychicznych u dzieci i młodzieży, jak również odpowiednio wcześniej reagować.

Umieszczenie odbiorców projektu w konkretnym powiecie pozwoli na elastyczne dostosowanie projektu do specyfiki lokalnej. Proces zdrowienia został oparty na podejściu relacyjnym, uwzględniającym potencjał i możliwości odbiorców wsparcia, które będzie prowadzone w oparciu o poparte dowodami naukowymi standardy leczenia oraz podparte pracą z zasobami środowiskowymi (system rodzinny i lokalny).

Grupa docelowa: 800 osób dzieci i młodzież (poniżej 7 r. ż., dzieci i młodzież objęta obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki, uczniowie szkół ponadpodstawowych, jednak nie później niż do ukończenia 21 r. ż.) z problemami psychicznymi i zaburzeniami behawioralnymi będące w centrum zainteresowania środowiskowej opieki psychiatrycznej.

Główne zadania:

- 1) Opracowanie modelu ŚCZPDiM i opracowanie indywidualnego planu jego wdrażania;
- 2) Działalność Centrum Koordynacji;
- 3) Działalność ŚCZPDiM I poziom referencyjności;
- 4) Działalność ŚCZPDiM II poziom referencyjności;
- 5) Oddziaływania edukacyjne i profilaktyczne.

Główne rezultaty:

- 1) Przeskalowanie innowacji społecznej polegającej na utworzeniu i działalności ŚCZPDiM w Pabianicach;
- 2) Objęcie opieką środowiskową 800 osób - dzieci i młodzieży do 21.r.ż. oraz ich środowisk;
- 3) Podniesienie kompetencji 675 pracowników placówek JSO, POZ, OPS oraz 20 pracowników.

Okres realizacji projektu: od 01 czerwca 2021 r. do 31 grudnia 2023 r.

Całkowita wartość projektu: **12 196 144,40 zł.**

Wartość dofinansowania: **12 196 144,40 zł.**

5.1.6. Cyfrowa Gmina

Miasto Pabianice w ramach projektu „Cyfrowa Gmina” pozyskało grant w wysokości **1 918 350 zł**. Projekt „Cyfrowa Gmina” jest finansowany z Funduszy Europejskich, w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia - REACT-EU, działania 5.1. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia.

Celem projektu „Cyfrowa Gmina” jest wsparcie rozwoju cyfrowego instytucji samorządowych oraz zwiększenie cyberbezpieczeństwa. Projekt obejmuje przeprowadzenie obowiązkowego audytu z zakresu cyberbezpieczeństwa, a także podniesienie cyberbezpieczeństwa samorządowych systemów informatycznych poprzez modernizację i zakupy sprzętu IT.

Otrzymane środki finansowe zostaną przeznaczone na zakup sprzętu komputerowego, oprogramowania, licencji oraz zabezpieczeń systemu informatycznego dla Urzędu Miejskiego w Pabianicach i Miejskiego Ośrodka Kultury.

Okres realizacji projektu: do 30 września 2023 r.

5.1.7. Dostępne Pabianice

Projekt „Dostępne Pabianice” realizowany był przez Miasto Pabianice w ramach grantu „Dostępny samorząd - granty”, realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Miasto Pabianice otrzymało na realizację projektu grant w wysokości 99.996,39 zł z przeznaczeniem na działania związane z podniesieniem poziomu dostępności w Urzędzie Miejskim w Pabianicach osobom ze szczególnymi potrzebami.

Celem realizacji grantu jest poprawa dostępności architektonicznej oraz komunikacyjno-informacyjnej w budynku Urzędu przy ul. G. Narutowicza 33 oraz na terenie do niego przyległym.

Projekt „Dostępny samorząd - granty” finansowany był ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem jest poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, poprzez wsparcie JST w spełnieniu wymogów dostępności określonych w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Szczegółowy zakres zrealizowanych zadań został przedstawiony w rozdziale XV. ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI.

5.1.8. Z rodziną najlepiej

Miejskie Centrum Pomocy Społecznej realizowało projekt „Z rodziną najlepiej” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego – Oś IX Włączenie społeczne, Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, Poddziałanie IX.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne.

W ramach projektu wsparcie otrzymało łącznie 213 uczestników objętych opieką Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem.

Projekt pomocą obejmował 48 rodzin z terenu miasta Pabianice, zarejestrowanych w Miejskim Centrum Pomocy Społecznej, przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz 45 dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego „JUNIOR”.

Głównym celem projektu była poprawa funkcjonalności 48 rodzin biologicznych oraz zwiększenie szans na pozostanie w nich dzieci poprzez objęcie tych rodzin zindywidualizowanym pakietem usług prewencyjno-wspierających oferowanych przez MCPS.

Praca socjalna z 48 rodzinami była prowadzona w celu indywidualizacji wsparcia oraz określenia ścieżki rozwoju społecznego. Na podstawie diagnozy oraz wywiadów pracownicy socjalni z asystentami rodziny opracowywali plan pracy z rodziną.

Wsparcie asystentów rodziny miało na celu doprowadzenie do podstawowej stabilizacji rodziny oraz do nie dopuszczenia do umieszczenia dzieci w systemie pieczy zastępczej (lub jak najszybszego powrotu dzieci do rodzin). Praca asystentów rodziny była kompleksowa i obejmowała również motywowanie dorosłych członków rodziny do aktywności społecznej, uzupełniania kwalifikacji oraz podejmowania pracy.

Wszyscy członkowie rodzin objęci zostali kompleksową pomocą specjalistów (psychologa, pedagoga, specjalistę ds. rodziny logopedy, prawnika, terapeuty uzależnień) w formie konsultacji dostosowanych do indywidualnych potrzeb.

Prowadzone były warsztaty podnoszące kompetencje rodziców. Warsztaty prowadzone były przez specjalistów (psychologa, socjologa, socjoterapeutę) w obszarze działań: edukacyjnych, profilaktycznych, pedagogicznych, interwencyjnych i socjoterapeutycznych. Dodatkowo został zorganizowany siedmiodniowy wyjazd diagnostyczno-edukacyjny dla całych rodzin (w atrakcyjne turystycznie miejsce).

Placówka Wsparcia Dziennego „JUNIOR” rozwija kluczowe kompetencje podopiecznych – 45 dzieci z rodzin wieloprotymowych. Kadra PWD wspiera dzieci w nauce i odrabianiu lekcji, zapewnia wsparcie psychologiczne i socjoterapeutyczne, rozwija kompetencje społeczne, wspiera rozwój fizyczny oraz rozwija zainteresowania dzieci.

Dodatkowo w projekcie zaplanowano stacjonarne i wyjazdowe warsztaty feryjne dla uczestników PDW „JUNIOR” (dwa pięciodniowe zajęcia w okresie wakacji, dwa pięciodniowe zajęcia w okresie ferii zimowych oraz dziesięciodniowy wyjazd warsztatowy). Warsztaty te mają wspierać szeroko rozumiany rozwój dzieci.

Projekt realizowany był w okresie od 01.01.2022 do 31.08.2023.

Całkowita wartość projektu: **1 904 146,80 zł.**

Wartość dofinansowania ze środków UE: **1 618 522,80 zł.**

5.1.9. Opieka na plus

Celem projektu była poprawa jakości życia u 14 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W ramach projektu zatrudniono (po wcześniejszym przeszkoleniu w zakresie pracy z osobą zależną) osiem opiekunek. Przeprowadzono przez pracowników socjalnych rekrutację 24 środowisk, w których są osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (z naciskiem na osoby z demencją starczą i osoby wymagające opieki po przebyciu COVID19). Zostały one objęte usługami opiekuńczymi. Ze środków projektu zostały zakupione środki ochrony osobistej dla opiekunek szczególnie związanych z COVID-19 (rękawiczki, środki do dezynfekcji, maseczki, fartuchy, obuwie). Został także zakupiony i udostępniony w ramach działającej wypożyczalni (ul. Partyzancka 31) sprzęt medyczno-rehabilitacyjny na potrzeby uczestników projektu. Uczestnikom projektu zapewniono codziennie obiady (wraz z dowozem) oraz transport na terenie Pabianic (wizyty lekarskie, urzędowe) oraz sprzęt medyczny do miejsca zamieszkania.

Okres realizacji projektu: 01.06.2022 – 31.10.2023 r.

Wartość całkowita projektu: **1 222 680,00 zł.**

Wartość dofinansowania z UE: **1 039 278,00 zł.**

Wartość dofinansowania z budżetu państwa: **61 082,00 zł.**

5.2. Zadania realizowane z budżetu Państwa lub z państwowych funduszy celowych

5.2.1. Przebudowa dróg gminnych na obszarze administracyjnym miasta Pabianic

W 2023 Miasto realizowało zadanie pn. "Przebudowa dróg gminnych na obszarze administracyjnym miasta Pabianic, które było dofinansowywane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja druga.

Wartość dofinansowania **5 310 281,50 PLN.**

Całkowita wartość zadania: **6 011 032,36 PLN.**

Przebudowa dróg dotyczyła ulic: Lisia, Rycerska, Księżycowa, Akacyjowa + łącznik z Żytowicką, Makowa, Grabowa (Jana Pawła II - PTC) wraz z chodnikiem, Piaskowa, Robotnicza (wraz z chodnikiem), Popławska (Smugowa – Carrefour), Różana (jezdnia i chodniki z kostki betonowej), Drewnowska (chodniki z kostki betonowej) o łącznej długości dróg asfaltowych ok. 2,9 km i powierzchni chodników ok. 4500 m².

5.2.2. Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury elektroenergetycznej miasta Pabianic

W 2023 roku Miasto Pabianice rozpoczęło realizację największej dotąd inwestycji oświetleniowej.

Przedsięwzięcie obejmuje:

- 1) wymianę 3.850 źródeł światła z sodowych na ledowe – zadanie zakończono w 2023 roku;
- 2) budowę nowego oświetlenia w Parku Hadriana;
- 3) budowę oświetlenia ulicznego wzdłuż ulic: Familijnej, Nastrojowej, Hermanowskiej, Ornej, Okulickiego, Zielnej, Sybiraków, Księżycowej, łopatek ulicy Miodowej, a także drogi rowerowej wzdłuż projektowanej ul. Popiełuszki (od Wiejskiej do Jutrzkowickiej);
- 4) budowę oświetlenia dedykowanego przejść dla pieszych (przejścia przy ul. Kościuszki, Bohaterów, Pięknej, Wyszyńskiego, Kamiennej/Powstańców Warszawy, Matejki, Toruńskiej, Ostatniej oraz Szarych Szeregów/Śniadeckiego), ul. Ostatnia/Dąbrowskiego, ul. Karniszewicka /Torowa, na ul. Skargi (przy PM nr 15, SP 8 i dyskoncie), na ul. Waltera Jankego (przed krańcówką autobusową, przed ul. Smugową, na skrzyżowaniu z ul. Nawrockiego oraz ze Świetlickiego i Bugaj), ul. Grota-Roweckiego przy SP 3, ul. Nawrockiego przy Gawrońskiej, ul. Jana Pawła II (przy szpitalu, kościele, SP 13, na skrzyżowaniach z ul. Konopnickiej, Południową i Grabową), ul. Traugutta/ św. Rocha, ul. Gawrońska / Bugaj, Wyszyńskiego / Skłodowskiej, Kościuszki / Skłodowskiej i Karniszewicka / Żytowicka);
- 5) wdrożenie oprogramowania ułatwiającego zarządzanie infrastrukturą oświetleniową wraz z elektroniczną inwentaryzacją.

Całkowita wartość zadania: **4 936 415,58 PLN.**

Kwota dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych: **4 410 000,00 PLN.**

5.2.3. Przebudowa Starego Rynku w Pabianicach - tworzenie włączającej, inspirującej i aktywizującej mieszkańców zielonej przestrzeni publicznej

W 2023 roku Miasto Pabianice weszło w etap robót budowlanych związanych z przebudową Starego Rynku wraz z zachodnią drogą. Rozpoczęto roboty rozbiórkowe i demontaż infrastruktury oraz elementów wyposażenia. Od połowy sierpnia 2023 na terenie inwestycji rozpoczęły się badania archeologiczne, które poprzedzały właściwe roboty budowlane. Cały obszar podlegający modernizacji został podzielony na sektory - każdy z nich po przeprowadzeniu badań archeologicznych podlegał odbiorowi przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Dopiero po dokonaniu odbioru możliwe było rozpoczęcie robót budowlanych w danym sektorze.

Zadanie jest dofinansowywane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja druga.

Wartość dofinansowania: **4 500 000,00 PLN.**

Całkowita wartość zadania: **9 075 126,10 PLN.**

5.2.4. Inwestycje finansowane ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych

W ramach zadania „Poprawa infrastruktury rekreacyjno-sportowo-technicznej na terenie miasta Pabianic” realizowane były inwestycje finansowane ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Zestawienie inwestycji przedstawia tabela.

Lp.	Nazwa zadania	Data zakończenia	Wartość zadania	Kwota dofinansowania z RFIL
1.	Zagospodarowanie terenu zaplecza przy pawilonie dla kotów na terenie Schroniska dla Zwierząt	2020	132 889,50	132 889,50
2.	Modernizacja boiska Orlik przy SP 3	2021	376 460,00	307 215,04
3.	Przebudowa dróg gminnych	2023	2 362 321,24	2 263 306,44
4.	Przebudowa dróg gminnych	2023	365 000,00	365 000,00
4.	Budowa areny lekkoatletycznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą	2022	4 335 473,24	4 285 473,24
5.	Przebudowa amfiteatru i nawierzchni na Górze Aktywności w Parku Aktywności w Parku Wolności	2022	2 746 149,73	2 717 757,73
6.	Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 13	2023	9 038 302,51	5 349 652,18
7.	Budowa Pabianickiego Centrum Sportów Wodnych (Szkutni)	2023	4 963 747,36	2 908 994,87
	RAZEM		24 320 343,58	18 330 289,00

VI. MIENIE KOMUNALNE

Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawia tabela.

Lp.	Podmiot, rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha	Wartość gruntu w zł	Wartość inwentarzowa majątku brutto w zł	Wartość inwentarzowa majątku netto w zł
1.	Wartość mienia zakładów i jednostek	143,3491	39 718 631,43	201 517 602	82 507 132
	1.1. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	38,1714	12 438 102,95	65 593 352	17 485 862
	1.2. Miejski Zakład Pogrzebowy	9,3119	2 382 359,90	2 933 444	489 399
	1.3. Zarząd Dróg Miejskich	64,9207	16 531 176,08	89 887 263	41 359 312
	1.4. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	30,5825	7 639 508,50	36 995 885	21 085 381
	1.5. Środowiskowy Dom Samopomocy	0,3626	727 484,00	1 800 110	1 014 960
	1.6. Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	0,0000	0,00	2 922 537	419 778
	1.7. Schronisko dla Zwierząt	0,0000	0,00	1 385 011	652 440
2.	Własność Miasta Pabianice, w tym:	242,3094	-	-	-
	2.1. Grunty wydzierżawione na cele rolne	16,5726	-	-	-
	2.2. Dzierżawa i najem gruntów inwestycyjnych	11,2819	-	-	-
	2.3. Grunty oddane w użytkowanie (ogrody działkowe, spółdzielnie pracy)	33,8078	-	-	-
	2.4. Grunty użytkowane przez MZP	5,4042	-	-	-
	2.5. Pozostałe grunty w zasobie (parki, wykupy wg mpzp, odłogi, planowana strefa, rezerwa pod mieszkalnictwo wielorodzinne i zieleń publiczna)	175,2429	-	-	-
3.	Zasoby poza terenem Pabianic	11,8055	-	-	-
	3.1. Gmina Dobroń - Dobroń Poduchowny	6,1942	-	-	-
	3.2. Gmina Pabianice - Szynkielew	1,6594	-	-	-
	3.3. Gmina Pabianice - Piątkowisko	0,2967	-	-	-
	3.4. Gmina Pabianice – Hermanów, Bychlew, Jadwinin	0,1572	-	-	-
	3.5. Gmina Łódź - Łaskowice	1,5926	-	-	-
	3.6. Ksawerów	1,8696	-	-	-
	3.7. Gmina Dłutów - Drzewociny	0,0352	-	-	-
	3.8. Gmina Ksawerów – Wola Zaradzyńska	0,0006	-	-	-

4.	Grunty stanowiące własność Miasta Pabianice, oddane w użytkowanie wieczyste, w tym:	60,9172	-	-	-
	4.1. Mieszkalnictwo, handel, usługi, rzemiosło, garaże, przemysł	35,5972	-	-	-
	4.2. Ogrody działkowe	25,3200	-	-	-
Razem grunty Wydziału Gospodarki Nieruchomościami (2-4)		314,6320	81 816 847,39	-	-
5.	Infrastruktura społeczna	20,2647	13 873 021,77	95 762 158	58 082 584
	5.1. Przedszkola Miejskie	5,1004	5 412 985,56	26 222 380	17 605 382
	5.2. Szkoły podstawowe	14,4229	8 274 834,49	53 175 337	29 697 015
	5.3. Żłobek Miejski	0,7414	185 201,72	7 023 940	5 295 665
	5.4. Instytucje kultury (MBP, MOK, MMP)	0,0000	0,00	9 340 501	5 484 522
6.	Urząd Miejski w Pabianicach	101,1547	25 349 527,62	127 885 898	56 818 162
RAZEM (1 - 6)		579,4005	160 758 028,21	425 165 658	197 407 878

Powierzchnia miasta ogółem w ha **3 299,0000**

Powierzchnia mienia komunalnego w ha **579,4005**

Udział mienia komunalnego w powierzchni miasta **17,56%**

Udziały Miasta w spółkach z udziałem jednostek samorządu terytorialnego:

- 1) „EKO-REGION” sp. z o.o. siedziba Bełchatów – 384 szt. x 5.000 zł = 1.920.000 zł;
- 2) Miejski Zakład Komunikacyjny sp. z o.o. Pabianice – 22.063 szt. x 500 zł = 11.031.500 zł;
- 3) Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Pabianicach – 12.053 szt. x 10.000 zł = 120.530.000 zł;
- 4) Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Pabianicach – 3.541 szt. x 10.000 zł = 35.410.000 zł;
- 5) Pabianickie Centrum Medyczne sp. z o.o. – 1.399.098 szt. x 50 zł = 69.954.900,00 zł;
- 6) Społeczna Inicjatywa Mieszaniowa Łódzkie sp. z o.o. – 60.000 szt. x 50 zł = 3.000.000 zł.

Dochody uzyskane z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych oraz wykonywania posiadania

Rodzaj dochodu	Dochody uzyskane w okresie 01.01 – 31.12.2023
Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	5 426 980,53
Trwały zarządek	113 989,92
Użytkowanie wieczyste nieruchomości – opłata roczna,	724 618,01
Dzierżawa i najem lokali	397 908,73
Opłaty za najem lokali mieszkalnych i niemieszkalnych (czynsze-ZGM)	9 241 290,94
Wpłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności	1 222 677,00
Dochody jednostek organizacyjnych (najem i dzierżawa lokali)	502 147,41
RAZEM	17 629 612,54

W 2023 r.:

- 1) na 13 przetargach sprzedano 10 nieruchomości o łącznej powierzchni 12 430 m² z zasobu gminnego;
- 2) nabyto do zasobu gminnego 19 nieruchomości o łącznej powierzchni 16 229,5 m²;
- 3) z zasobu gminnego sprzedano 56 lokali mieszkalnych (zarówno na rzecz najemców jak i w drodze przetargu);
- 4) w dzierżawie pozostaje 278 545 m² z zasobu nieruchomości gminnych;
- 5) wydano 56 zawiadomień o numeracji porządkowej.

VII. RYNEK PRACY

Na koniec 2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pabianicach zarejestrowanych było 2526 bezrobotnych mieszkańców powiatu pabianickiego (w 2022 r. – 2675). Stopa bezrobocia wynosiła 5,5% (w 2022 r. – 5,9%).

VIII. OŚWIATA, KULTURA I SPORT

W ramach miejskich jednostek organizacyjnych w Pabianicach funkcjonuje:

- 1) 11 szkół podstawowych;
- 2) 12 przedszkoli miejskich.

Na terenie miasta działają również placówki oświatowe dla których organem prowadzącym są podmioty prywatne, ale finansowane z budżetu gminy:

- 1) 2 szkoły podstawowe;
- 2) 10 przedszkoli;
- 3) 1 punkt przedszkolny.

W miejskich szkołach i przedszkolach zatrudnionych jest 722 nauczycieli na 581 etatach oraz ok. 350 pracowników administracji i obsługi. Łącznie w pabianickiej oświacie pracuje około tysiąc sto osób.

1. Liczba uczniów w szkołach podstawowych:

Szkoła Podstawowa	łącznie	
	2023	2022
Nr 1	301	325
Nr 2	310	278
Nr 3	759	834
Nr 5	314	309
Nr 8	189	205
Nr 9	211	220
Nr 13	335	377
Nr 14	314	362
Nr 15	224	234
Nr 16	596	612
Nr 17	357	382
Razem	3910	4138

wg. SIO 30 września 2023 r.

2. Liczba dzieci w przedszkolach:

Przedszkola Miejskie	Liczba dzieci przyjętych	
	2023	2022
Nr 2	97	101
Nr 3	90	95
Nr 4	267	269
Nr 5	122	142
Nr 6	99	100
Nr 8	65	68
Nr 11	156	195
Nr 12	125	126

Nr 13	293	311
Nr 14	152	152
Nr 15	92	104
Nr 16	108	119
Razem	1666	1782

wg. SIO 30 września 2023 r.

8.1. Wyniki egzaminu klas ósmych w pabianickich szkołach podstawowych w roku 2023

Egzamin ósmoklasisty w roku szkolnym 2022/2023 w terminie głównym został przeprowadzony od 23 do 25 maja 2023 r. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do niego w powyższym terminie, napisali egzamin w terminie dodatkowym, tj. 12 – 14 czerwca 2023 r.

Do egzaminu ósmoklasisty w roku 2022 przystąpili uczniowie VIII klasy szkoły podstawowej oraz uczniowie – obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Egzamin składał się z trzech części: język polski, matematyka, język obcy nowożytny. Egzamin z języka polskiego zdawało 672 uczniów, z matematyki – 658 uczniów, a z języka angielskiego – 666 uczniów.

Egzamin ósmoklasisty obejmuje wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w klasach I–VIII.

Celem przeprowadzenia egzaminu jest zbadanie poziomu opanowania umiejętności określonych w podstawie programowej. Zadania we wszystkich arkuszach sprawdzały, w jakim stopniu ósmoklasiści opanowali wymagania ogólne i szczegółowe – z zakresu trzech przedmiotów egzaminacyjnych – określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego. Na uwagę zasługuje fakt dużego zróżnicowania wyników poszczególnych części egzaminu pomiędzy szkołami.

Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony w dziesięciu szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Pabianice. Szkoła Podstawowa nr 2 nie została wzięta pod uwagę w analizie, ponieważ w roku szkolnym 2022/2023 nie posiadała klas ósmych. Z matematyki i języka polskiego najwyższe wyniki osiągnęli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 9, a uzyskane wyniki są wyższe od wyników na poziomie miasta, powiatu, województwa i kraju. Średni wynik uczniów z matematyki to 67 %, a z języka angielskiego 79%.

Z języka polskiego najwyższe wyniki osiągnęli ex aequo uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 i nr 16 – 66%, jest to wynik wyższy od wyników na poziomie miasta, powiatu i województwa, równy wynikowi krajowemu. Dwie szkoły znalazły się w pierwszej trójce, jeśli chodzi o wyniki ze wszystkich egzaminów, to Szkoła Podstawowa nr 9 oraz Szkoła Podstawowa nr 3. Dwie szkoły znalazły się w pierwszej trójce, jeśli chodzi o wyniki dwóch z trzech przedmiotów – Szkoła Podstawowa nr 1 i Szkoła Podstawowa nr 14.

Sześć szkół osiągnęło wyższe wyniki z matematyki, niż średnia krajowa, natomiast siedem szkół - lepsze wyniki z jęz. angielskiego od średniej krajowej. Jedna szkoła osiągnęła bardzo niskie wyniki z trzech przedmiotów egzaminacyjnych. Wyniki egzaminu w poszczególnych szkołach są poddawane analizie, a nauczyciele poszczególnych etapów edukacyjnych wraz z dyrektorami opracowują program naprawczy mający na celu określenie umiejętności, nad którymi trzeba się szczególnie skupić, by poprawić jakość nauczania, szczególnie z języka polskiego i matematyki.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty uzyskane w poszczególnych szkołach w porównaniu z wynikami na tle kraju, województwa, powiatu i gminy, przedstawia tabela:

Przedmiot	język polski		matematyka		język angielski	
	liczba zdających	wynik średni (%)	liczba zdających	wynik średni (%)	liczba zdających	wynik średni (%)
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. KAZIMIERZA PROMYKA	57	66	57	61	57	70
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA	167	65	167	62	167	74
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5 IM. GRZEGORZA PIRAMOWICZA	44	58	44	33	43	59
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 8 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. JADWIGI WAJSÓWNY	33	45	33	27	33	51
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. JANA DŁUGOSZA	40	64	35	67	31	79
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 13 IM. STEFANII SEMPOŁOWSKIEJ	76	63	76	58	76	70
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 14 IM. STANISŁAWA STASZICA	74	65	74	54	74	73
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 15 IM. ARMII KRAJOWEJ	31	58	31	42	31	59
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 16 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI	87	66	87	57	87	72
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 17 IM. MAŁGORZATY KOZERY - GLISZCZYŃSKIEJ	63	64	54	48	67	68

	Język polski	Matematyka	Język angielski
	wynik średni (%)	wynik średni (%)	wynik średni (%)
Miasto Pabianice	63	55	70
województwo łódzkie	64	55	69
powiat pabianicki	64	54	65
kraj	66	53	66

8.2. Konkursy na stanowiska dyrektorów przedszkoli miejskich i szkół podstawowych

W związku z końcem kadencji bądź przejściem na emeryturę dotychczasowych dyrektorów placówek, Wydział przeprowadził procedurę konkursową mającą na celu wyłonienie kandydatów na stanowiska dyrektorów na kolejną 5-letnią kadencję. Konkursy przeprowadzono na stanowiska dyrektorów Szkół Podstawowych nr 5, nr 8, nr 13, nr 14 i nr 15. Komisje konkursowe powołane Zarządzeniem Prezydenta Miasta Pabianic wyłoniły kandydatów na stanowiska dyrektorów na następną kadencję, którzy otrzymali powierzenia stanowisk dyrektorów. W przypadku jednej szkoły, mianowicie SP nr 5 konkurs nie został rozstrzygnięty ze względów formalnych. Jedyne kandydat, który złożył ofertę otrzymał powierzenie stanowiska dyrektora, zgodnie z przepisami ustawy – Prawo oświatowe.

8.3. Awans zawodowy nauczycieli

Nadrzędny cel edukacji, jakim jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia może być osiągnięty tylko przez nauczycieli o wysokich kwalifikacjach, dobrze przygotowanych i uposażonych. Miarą pozycji zawodowej nauczyciela są kolejne stopnie awansu – stażysta, kontraktowy, mianowany,

dplomowany. W gestii Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu znajduje się organizacja egzaminów na nauczyciela mianowanego. Komisja sprawdza m.in. umiejętność organizacji i doskonalenia warsztatu pracy nauczyciela, ewaluacji podejmowanych przez niego działań, dokonywania stosownych korekt w tych działaniach, uwzględnianie potrzeb rozwojowych uczniów, problematyki środowiska lokalnego, umiejętność wykorzystywania w pracy technologii informatycznej i komunikacyjnej, umiejętność posługiwania się przepisami dotyczącymi oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich. Jesteśmy zdania, że wszechstronny rozwój ucznia może zapewnić tylko wysoko wykwalifikowany, skuteczny, nastawiony na osiąganie jak najwyższych wyników nauczania i świadomy swoich obowiązków nauczyciel.

W 2023 roku do postępowania egzaminacyjnego na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego przystąpiło łącznie 40 nauczycieli, w tym w lipcu 2023 r. - 37 nauczycieli, a w grudniu 2023 r. - 3 nauczycieli.

W związku z przeprowadzeniem egzaminów na awans zawodowy nauczyciela mianowanego zostały powołane Zarządzeniem Prezydenta Miasta Pabianic komisje egzaminacyjne. Wszyscy nauczyciele, którzy przystąpili do egzaminu, zdali go pozytywnie uzyskując kolejny stopień awansu zawodowego – nauczyciela mianowanego oraz otrzymali zaświadczenie o zdaniu egzaminu i akt nadania stopnia awansu zawodowego.

8.4. Nauczanie indywidualne

Nauczanie indywidualne jest systemem nauczania, w którym uczeń realizuje materiał nauczania w formie indywidualnej w domu lub w szkole. O przyznaniu indywidualnego nauczania decyduje dyrektor placówki w oparciu o orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej na wniosek rodzica. Organ prowadzący uzgadnia liczbę godzin nauczania indywidualnego. W naszych placówkach z tej formy nauczania korzysta kilkadziesiąt osób. Nauczanie indywidualne stosuje się wtedy, gdy stan zdrowia - niepełnosprawność fizyczna, psychiczna czy umysłowa uniemożliwia uczęszczanie na zajęcia. Są wówczas potrzebne specjalistyczne oddziaływania dydaktyczne, wychowawcze i rewalidacyjne. Nauczanie indywidualne jest przykładem troski o równy dostęp do edukacji.

8.5. Refundacja kosztów dowozu dzieci z niepełnosprawnością do szkół

Pomoc dla dzieci z niepełnosprawnością wyraża się także w formie zwrotu kosztu dowozu do szkół. W 2023 roku z pomocy tej skorzystało 51 rodzin. Dzieci z niepełnosprawnością uczęszczają do szkół położonych w znacznej odległości od miejsca zamieszkania, często poza Pabianicami, wymagają więc dowożenia prywatnymi środkami transportu. Dzięki odpowiednim regulacjom prawnym rodzice i opiekunowie dzieci mogą liczyć na refundację poniesionych kosztów.

Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.) obowiązkiem gminy jest:

- 1) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia;
- 2) zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą: 24. rok życia - w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, do 25. rok życia - w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych;
- 3) zwrot kosztów przejazdu ucznia oraz jego opiekuna, jeżeli dowożenie i opiekę nad uczniem zapewniają rodzice/opiekunowie. Obowiązek ten jest realizowany na zasadach określonych w drodze umowy zawartej pomiędzy prezydentem miasta i rodzicami/opiekunami.

W roku 2023 realizowane były następujące umowy na refundację kosztów dowozu (42 dzieci transportem własnym w tym 1 dziecko tylko przewóz z domu do szkoły, 13 dzieci przez wytypowanego przewoźnika – w tym 1 dziecko tylko powrót ze szkoły do domu):

- 1) 4 dzieci do Szkoły Podstawowej Nr 1 w Pabianicach;
- 2) 2 dzieci do Szkoły Podstawowej Nr 3 w Pabianicach;
- 3) 3 dzieci do Szkoły Podstawowej Nr 8 w Pabianicach;
- 4) 2 dzieci do Szkoły Podstawowej nr 9 w Pabianicach;
- 5) 3 dziecko do Szkoły Podstawowej Nr 16 w Pabianicach;
- 6) 7 dzieci do Zespołu Szkół Specjalnych Nr 5 w Pabianicach;
- 7) 1 dziecko do Zespołu Szkół Nr 2 w Pabianicach;
- 8) 3 dzieci do SP w Petrykozach;
- 9) 6 dzieci do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Łasku;
- 10) 2 dziecko do SOSW Nr 1 w Łodzi;
- 11) 1 dziecko do SOSW Nr 3 w Łodzi;
- 12) 2 dzieci do Szkoły Podstawowej Fundacji „Jaś i Małgosia” w Łodzi;
- 13) 1 dziecko do Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 128 w Łodzi;
- 14) 1 dziecko do SP Nr 90 w Łodzi;
- 15) 1 dziecko do SP Nr 192 w Łodzi;
- 16) 3 dzieci do SPS Nr 128 w Łodzi;
- 17) 4 dzieci do Zespołu Szkół Specjalnych Nr 2 w Łodzi;
- 18) 5 dzieci do Szkoły Podstawowej z ASPI-racjami w Łodzi;
- 19) 1 dziecko do SP Kompas w Łodzi;
- 20) 3 dzieci do Przedszkola Miejskiego Nr 11 w Pabianicach;
- 21) 1 dziecko do Przedszkola Recepterek w Łodzi;
- 22) 1 dziecko do Niepublicznego Przedszkola na Księżnym Młynie w Łodzi.

Na realizację tych umów w roku 2023 wydano 329 111,73 zł (w 2022 r. – 198 134,82 zł).

8.6. Stypendia i zasiłki szkolne

Stypendia szkolne są pomocą materialną o charakterze socjalnym. Wypłata stypendium następuje dwa razy w roku szkolnym na podstawie jednej decyzji dla każdego wnioskodawcy.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty oraz o finansowaniu zadań oświatowych uczniom przysługuje prawo do pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel: w budżetu państwa oraz z budżetu gminy. Art. 70 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych przewiduje, że dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, o których mowa w art. 90c ust. 2 ustawy o systemie oświaty, gmina otrzymuje dotacje z budżetu państwa w zależności od wskaźnika dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie (Gg). W Pabianicach wskaźnik Gg jest wyższy niż 75% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich gmin, w związku z tym gmina otrzymuje dotację w wysokości 80% kwoty wypłaconych świadczeń. Pomoc przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dorosłych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia oraz wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia ubiegającego się o stypendium nie może przekroczyć kwoty 600 zł. Stypendium nie może być niższe miesięcznie niż 80% (tj. 99,20 zł) oraz przekraczać 200% (tj. 248 zł) kwoty, o której mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji losowej, wysokość zasiłku nie może jednorazowo przekroczyć pięciokrotności kwoty, o której mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Zasiłek był przyznawany w kwotach od 400 zł do 450 zł.

Na realizację pomocy materialnej w roku 2023 wydano 136 115,23 zł.

8.7. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

W 2023 roku realizowane było zadanie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w formie pomocy *de minimis*, wynikające z art. 122 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania. Pracodawcy, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego oraz spełnili wymogi wynikające z przepisów, składali wnioski o dofinansowanie.

Na podstawie otrzymanych wniosków w 2023 roku wydano 41 decyzji na łączną kwotę dofinansowania 288 360,21 zł.

8.8. Pozostała działalność w zakresie oświaty

Na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą Miasto wydatkowało w 2023 roku kwotę ogółem 121 269 384,67 zł.

Struktura wydatków w poszczególnych rozdziałach kształtowała się następująco:

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wykonanie 2023 r. (zł)
Ogółem oświata				121 269 384,67
801			Oświata i wychowanie	120 830 721,16
	80101		Szkoły podstawowe	53 107 671,58
	80104		Przedszkola	34 499 568,33
	80106		Inne formy wychowania przedszkolnego	0,00
	80107		Świetlice szkolne	4 027 029,02
	80113		Dowożenie uczniów do szkół	332 809,73
	80146		Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	269 017,83
	80148		Stołówki szkolne i przedszkolne ogółem	12 473 859,06
	80149		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach	3 830 487,37
	80150		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	4 046 684,23
	80153		Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	543 079,86
	80195		Pozostała działalność	7 700 514,15
851			Ochrona zdrowia	5 630,00
	85153		Zwalczanie narkomanii	2 490,00
	85195		Pozostała działalność	3 140,00
854			Edukacyjna opieka wychowawcza	433 033,51
	85404	PM16	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	273 517,04
	85415		Pomoc materialna dla uczniów	159 516,47

Miasto Pabianice realizowało zadanie związane z finansowaniem niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego, szkół oraz publicznych placówek wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych. W roku 2023 dotację otrzymały następujące podmioty: Szkoła Podstawowa im. św. Wincentego a Paulo, Szkoła Podstawowa „OPTIMA”, Przedszkole nr 10 Zgromadzenia Córek Bożej Miłości, Przedszkole Niepubliczne „Czarodziejska

Akademia”, Niepubliczne Przedszkole „Tygrysek”, Niepubliczne Przedszkole „Kłapciatek” Sp. z o.o., Przedszkole Niepubliczne „Akademia Uśmiechu 2”, Niepubliczne Przedszkole „u Lolka”, Niepubliczne Przedszkole PLUSZAKOWO, Przedszkole Niepubliczne ISKIERKI, Niepubliczny Punkt Przedszkolny PLANETA INTEGRACJI oraz Publiczne Przedszkole Kameleon.

Dotacja za 2023 rok dla placówek oświatowych niebędących jednostkami sektora finansów publicznych z budżetu Miasta Pabianic, została wydatkowana w następujących wysokościach:

PRZEDSZKOLA, PUNKTY PRZEDSZKOLNE

PLACÓWKA	ROZDZIAŁ 80104	ROZDZIAŁ 80149
Przedszkole nr 10 Zgromadzenia Córek Bożej Miłości	1 641 983,13 zł	31 122,22 zł
Niepubliczne Przedszkole „Czarodziejska Akademia”	1 835 399,01 zł	969 461,76 zł
Przedszkole Niepubliczne „Tygrysek”	556 569,87 zł	
Przedszkole Niepubliczne „Akademia Uśmiechu 2”	444 774,77 zł	
Przedszkole Niepubliczne „Kłapciatek”	353 435,77 zł	152 614,24 zł
Niepubliczne Przedszkole „u Lolka”	826 763,26 zł	
Niepubliczne Przedszkole „Pluszakowo”	141 595,98 zł	
Przedszkole Niepubliczne „Iskierki”	629 555,59 zł	65 007,60 zł
Terapeutyczny Punkt Przedszkolny Planeta Integracji		976 753,68 zł
Publiczne Przedszkole „Kameleon”	1 508 724,85 zł	51 029,54 zł
Ogółem	7 938 802,23 zł	2 245 989,04 zł

SZKOŁY

PLACÓWKA	ROZDZIAŁ 80101	ROZDZIAŁ 80150
Szkoła Podstawowa im. Św. Wincentego a Paulo	1 188 790,53 zł	85 242,37 zł
Szkoła Podstawowa OPTIMA	943 986,65 zł	510 182,76 zł
Ogółem	2 132 777,18 zł	595 425,13 zł

Miasto Pabianice realizowało zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące wyposażenia publicznych i niepublicznych szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe. W 2022 r. Miasto wydatkowało z dotacji celowej na to zadanie kwotę 400.472,36 zł. Z programu skorzystało 4392 uczniów z 13 szkół podstawowych.

Miasto Pabianice realizowało zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące wyposażenia publicznych i niepublicznych szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe. W 2023 r. Miasto Pabianice wydatkowało z dotacji celowej na to zadanie kwotę 522.032,52 zł. Z programu skorzystało 3985 uczniów z 13 szkół podstawowych.

Miasto Pabianice było realizatorem Rządowego programu pomocy uczniom niepełno-sprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023 - 2025, zgodnie z Uchwałą nr 74/2023 Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom niepełno-sprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025. Pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych objęci byli uczniowie: słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w przypadku, gdy są to niepełnosprawności spośród wyżej wymienionych niepełnosprawności), posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego - uczęszczający w roku szkolnym 2023/2024 do szkół ponadpodstawowych. W 2023 roku z dofinansowania skorzystało ogółem 66 uczniów z pabianickich szkół ponadpodstawowych w łącznej kwocie 23 401,24 zł.

8.9. Projekty edukacyjne w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, programów ministerialnych

1. MIASTO PABIANICE uczestniczyło w 2023 r. w „Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025” – Priorytet 3 Programu – „Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych i pedagogicznych”, realizowanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

W ramach kierunku interwencji 3.1. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 dofinansowanie otrzymały 3 pabianickie przedszkola:

- 1) Przedszkole Miejskie nr 5: kwota dofinansowania: 3.000,00 zł; wkład własny: 750,00 zł;
- 2) Przedszkole Miejskie nr 11: kwota dofinansowania: 3.000,00 zł; wkład własny: 750,00 zł;
- 3) Przedszkole Miejskie nr 15: kwota dofinansowania: 3.000,00 zł; wkład własny: 750,00 zł.

W ramach kierunku interwencji 3.2. programu Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 dofinansowanie otrzymały 3 pabianickie szkoły podstawowe:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 5: kwota dofinansowania: 12.000,00 zł; wkład własny: 3.000,00 zł;
- 2) Szkoła Podstawowa nr 15: kwota dofinansowania: 12.000,00 zł; wkład własny: 3.000,00 zł;
- 3) Szkoła Podstawowa nr 17: kwota dofinansowania: 11.999,89 zł; wkład własny: 3.000,00 zł.

Dzięki wsparciu z programu ww. placówki wzbogaciły ofertę swoich bibliotek, zakupiły książki oraz elementy wyposażenia bibliotecznego, a także zrealizowały działania promujące czytelnictwo na łączną kwotę 56.249,89 zł, z czego 44.999,89 zł pochodziło z otrzymanej dotacji, a 11.250,00 zł stanowiło ich wkład własny.

2. MIASTO PABIANICE zrealizowało zadanie w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków w roku 2023.

Efektem zrealizowanego zadania jest doposażenie i poprawa standardu funkcjonującej stołówki szkolnej (własna kuchnia i jadalnia) w Szkole Podstawowej nr 17 im. Małgorzaty Kozery – Gliszczyńskiej w Pabianicach.

Projekt zakończył się w grudniu 2023 r.

Całkowita wartość projektu: 31.250,00 zł;

Kwota dofinansowania projektu to 25.000,00 zł, a 6.250,00 zł stanowiło wkład własny.

Kwota wydatkowana w 2023 r. to 31.250,00 zł.

3. MIASTO PABIANICE uczestniczyło w 2023 roku w rządowym programie rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – „Aktywna tablica” – realizowanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. W ramach programu Szkoła Podstawowa nr 1 wzbogaciła się o kolejny sprzęt multimedialny na łączną kwotę 30.000,00 zł, z czego 24.000,00 zł pochodziło z otrzymanej dotacji, a 6.000,00 zł stanowiło wkład własny placówki.

8.10. Wydatki na sport w 2023 r. (dotacje dla klubów sportowych oraz stypendia i nagrody sportowe)

W roku 2023 w budżecie miasta uchwalona została kwota 1.170.000,00 zł z przeznaczeniem na dotacje dla klubów sportowych. Środki te zostały rozdysponowane i przekazane klubom sportowym na podstawie uchwały nr XXIV/287/12 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 30 marca 2012 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Miasto Pabianice.

Środki zostały rozdysponowane w ramach dwóch naborów:

I nabór wniosków na kwotę 250 000,00 zł:

Zadanie: Użytkowanie bazy sportowej na potrzeby szkolenia sportowego i organizacji zawodów sportowych przez pabianickie kluby sportowe posiadające i utrzymujące własne obiekty sportowe.

Zgodnie ze złożonymi wnioskami dotacje otrzymały 3 kluby.

Podpisano 3 umowy o dotację na realizację zadania.

Kluby sportowe zobowiązane są do złożenia sprawozdań ze zleconego zadania i rozliczenia przekazanych dotacji do dnia 15 stycznia 2024 r.

II nabór wniosków na kwotę 920 000,00 zł:

Zadanie: Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w poszczególnych dyscyplinach sportu w pabianickich klubach sportowych oraz organizacja zawodów sportowych lub uczestnictwo w zawodach sportowych i rozgrywkach ligowych pabianickich klubów sportowych.

15 klubów sportowych złożyło 24 wnioski.

Zgodnie ze złożonymi wnioskami dotacje otrzymało 14 klubów, otrzymując dotacje w zróżnicowanej wielkości na podstawie zasad i regulaminu przyznawania dotacji. Podpisano 22 umowy o dotację na realizację zadań w poszczególnych dyscyplinach.

Kluby sportowe zobowiązane są do złożenia sprawozdań ze zleconych zadań i rozliczenia przekazanych dotacji do dnia 15 stycznia 2024 r.

8.11. Obiekty sportowe i rekreacyjne

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji jest jednostką budżetową realizującą zadania w zakresie kultury fizycznej: wychowania fizycznego, sportu, rekreacji, rehabilitacji ruchowej, w szczególności:

- 1) utrzymanie i udostępnienie bazy sportowo-rekreacyjnej;
- 2) rozwijanie usług w zakresie sportu, rekreacji i rehabilitacji ruchowej;
- 3) współpraca ze szkołami w zakresie wychowywania fizycznego i Uczniowskimi Klubami Sportowymi;
- 4) współpraca z klubami sportowymi;
- 5) prowadzenie wypożyczalni sprzętu sportowego;
- 6) utrzymanie i prowadzenie miejsc noclegowych.

W skład kompleksu wchodzi n.w. obiekty:

- 1) „Lewityn” ul. Bugaj 110;
- 2) „Włóknierz” ul. Grota Roweckiego 3.

A. Obiekt „LEWITYN”

- powierzchnia całkowita obiektu: 17,2452 hektarów,
- powierzchnia wody (dwa stawy + osadnik): 4 hektary.

Na terenie ośrodka Lewityn usytuowana są następujące obiekty sportowo- rekreacyjne:

- 1) ścieżka pieszka – rowerowa z rondem o szerokości około 5m i długości 1260 m;
- 2) plac street Workout – o powierzchni około 150 m² z podłożem piaskowym;
- 3) siłownia zewnętrzna – o powierzchni około 400 m² z podłożem kostkowym;
- 4) plac zabaw dla dzieci – o powierzchni około 800 m² na podłożu naturalnym;
- 5) boisko do beach soccera – o powierzchni około 700 m² na podłożu piaskowym;
- 6) boisko do siatkówki plażowej – o powierzchni około 700 m² na podłożu piaskowym;
- 7) punkt gastronomiczno-rozrywkowy o powierzchni 1000 m²;
- 8) punkty gastronomiczne – o powierzchni 196 m² oraz 35 m²;
- 9) tarasy widokowe – o powierzchni 1300 m²;
- 10) wodny plac zabaw – o powierzchni zabudowy wodnej 200 m² z tarasem widokowo – gastronomicznym 1200 m², budynkiem technicznym 30 m² i terenami zielonymi 300-400 m²;
- 11) park linowy – o powierzchni 1500 m²;
- 12) pumptrack – o powierzchni 2780 m² (długość toru 243 m);
- 13) wypożyczalnia sprzętu wodnego (rowery wodne, kajaki);
- 14) w sezonie letnim kąpielisko wyznaczone na lustrze wody o wymiarach 70 m x 25 m oraz plaża piaszczysta o powierzchni około 2000 m²;
- 15) kompleks 4 kortów tenisowym ziemnych wraz ze ścianką treningową o nawierzchni ceglanej wraz z trybuną na około 200 osób o powierzchni około 3000 m²;
- 16) Pabianickie Centrum Sportów Wodnych „Szkutnia” – o powierzchni zabudowy 1253 m².

Wszystkie wyżej wymienione atrakcje usytuowane są wśród zieleni i drzew, który powierzchnia stanowi około 70 % powierzchni gruntu tj. około 8 hektarów.

B. Obiekt „WŁÓKNIARZ”

Powierzchnia całkowita: 13,3373 hektara.

Na terenie ośrodka Włókniarz usytuowana są następujące obiekty sportowo-rekreacyjne:

- 1) boisko piłkarskie główne o powierzchni murawy 105 m x 68 m z poliuretanową bieżnią lekkoatletyczną oraz z trybunami na około 800 osób;
- 2) 2 boiska piłkarskie treningowe oświetlone każde o powierzchni 100 m x 60 m;
- 3) kompleks 4 kortów tenisowych ziemnych wraz ze ścianką treningową o nawierzchni ceglanej wraz z trybuną na około 150 osób o powierzchni 2661,38 m²;
- 4) plac zabaw dla dzieci o powierzchni około 60 m²;
- 5) basen kryty o parametrach: głębokość 25 m, szerokość 12,5 m, głębokość 1,40 m – 4,0 m;
- 6) hala koszykówki o wymiarach boiska 26,1 m x 15 m;
- 7) hotel „Włókniarz” – liczba pokoi 20, liczba dostępnych miejsc noclegowych – 43;
- 8) hala tenisowa z 4 krytymi kortami o powierzchni 4 016,80 m².

W 2023 r. ze środków własnych MOSiR zostały wykonane nw. inwestycje:

- 1) oświetlenie typu LED energooszczędne na hali basenowej – 131 165,71 złotych;
- 2) oddanie do użytkowania budynku Centrum sportów Wodnych – 5 619 219,98 złotych;
- 3) montaż siedzisk stadionowych na trybunie głównego boiska piłkarskiego – 34 084,06 złotych;
- 4) wymiana filtrów basenowych – 347 209,75 złotych.

W roku 2023 rozegrano zawody sportowe w ramach współzawodnictwa sportowego dzieci z pabianickich szkół (biegi przełajowe, tenis stołowy, siatkówka, koszykówka, piłka nożna, lekkoatletyka, piłka siatkowa plażowa, piłka ręczna) w których udział wzięło około 700 osób.

Na hali koszykówki rozgrywano mecze grup młodzieżowych koszykarek PTK Pabianice oraz koszykarzy PKK99 Pabianice.

Na boisku głównym rozgrywane były mecze ligowe juniorów i seniorów w ramach rozgrywek Łódzkiego Związku Piłki Nożnej.

Na obiektach tenisowych rozegrano Wojewódzkie Turnieje Kwalifikacyjne, Pabianicką Amatorską Ligę Tenisową oraz Otwarte Mistrzostwa Pabianic w tenisie ziemnym.

Obiekt MOSiR był areną 11 Półmaratonu Pabianickiego.

Podczas wakacji odbywały się bezpłatne zajęcia sportowe dla mieszkańców: joga, cross fit, zajęcia taneczne dla dzieci, gimnastyka, zumba, tai chi, kung fu, boks, pilates, park run, samoobrona, sporty walki, nauka tańca, animacja dla dzieci, nordic walking, karate.

Ponadto, na terenie miasta przy miejskich placówkach oświatowych działają:

- 1) boisko "Orlik" przy SP nr 3 (boisko sztuczna trawa, boisko poliuretan, boiska plażowe);
- 2) boiska wielofunkcyjne (poliuretanowe) przy SP nr 14 i SP nr 16;
- 3) 1 boisko wielofunkcyjne (sztuczna trawa) przy SP nr 1;
- 4) boiska wielofunkcyjne (nawierzchnia - tworzywo sztuczne) przy SP nr 8 i SP nr 17 – powstałe z budżetu obywatelskiego Miasta Pabianice.

W hotelu Włókniarz z noclegów w 2023 r. skorzystało 3233 gości, w tym 470 z zagranicy.

8.12. Działalność instytucji kultury

1. Miejski Ośrodek Kultury

Miejski Ośrodek Kultury im. Z. Herberta w Pabianicach posiada własny budynek o powierzchni 1223 m², z salą widowiskową na 272 widzów. Zajęcia prowadzone są również w wynajmowanych 2 pracowniach artystycznych o powierzchni 144 m².

MOK posiada galerię wystawienniczą o powierzchni 42 m².

W ośrodku funkcjonuje telewizja Pro-Mok, posiadająca koncesję na nadawanie programów lokalnych o charakterze kulturalnym i informacyjnym. Ilość stałych programów – 7.

Stan budynku: elewacja zachodnia po remoncie, pozostała elewacja do remontu. Budynek jest częściowo przystosowany dla osób niepełnosprawnych.

MOK stanowi również bazę do działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W 2023 roku liczba słuchaczy wynosiła 272 osoby.

Frekwencja w wydarzeniach kulturalnych i artystycznych bez imprez plenerowych – 18 938.

Frekwencja w imprezach plenerowych – 14 500.

Ilość uczestników stałych zajęć średniorocznie – 404.

Ilość wydarzeń na 1000 mieszkańców – 1,9.

Dane dotyczące organizacji, wydarzeń kulturalnych i udziału w zajęciach w 2023 r. ilustruje poniższa tabela.

Nazwa	Ilość
Pracownie specjalistyczne	8
Wydarzenia artystyczne	112
Spektakle	37
Wystawy	11
Współorganizacja imprez	21
Imprezy plenerowe	7
Koncerty	9
Zorganizowany wypoczynek dla dzieci	1
Konkursy	8
Warsztaty	11

2. Miejska Biblioteka Publiczna

Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Lorentowicza w Pabianicach pełniąc obowiązki biblioteki powiatowej dla Powiatu Pabianickiego na dzień 31 grudnia 2023 r. posiadała 156.066 książek, 3.647 zbiorów specjalnych (w tym 2732 audiobooki) i 28 czasopism oprawnych. Łącznie stan zbiorów MBP na 31 grudnia 2023 r. wynosił 159.741 jednostek inwentarzowych.

Środki na realizację zadań biblioteki powiatowej były większe o 42.000 zł niż w 2022 r. i stanowiły kwotę 130.000 zł.

Wpływy zbiorów w 2023 r. wyniosły:

- 1) 3.030 wol. książek (w tym z zakupu przybyło 1.825 wol., - o 97 wol. więcej niż w 2022 r., kwota zakupu była większa o 3 726,15 zł i wynosiła 50.920,45 zł, wskaźnik zakupu nowości wydawniczych na 100 mieszkańców Pabianic wyniósł 3,00 wol. (w 2022 r. 2,79 wol.);
- 2) 11 czasopism bieżących, w tym 1 z zakupu;
- 3) 85 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych.

Kolejny rok MBP w Pabianicach zapewniała bezpłatny dostęp do Legimi, największej w Polsce wypożyczalni ebooków. Na koniec 2023 r. biblioteka miała do wydania 30 kodów dostępu (styczeń – czerwiec 61 kodów, lipiec – wrzesień 25 kodów, od września dodatkowych 5 kodów).

Statystyka w 2023 r: z kodów skorzystało 151 użytkowników. Wypożyczono 5.808 ebooków i 1.590 audiobooków (liczba otwarć: 2.338 ebooków i 1.129 audiobooków).

Od 2023 r. czytelnicy Biblioteki w Pabianicach mogą korzystać z bezpłatnej aplikacji mobilnej Sowa MOBI, która umożliwia korzystanie z katalogu oraz konta czytelnika za pomocą smartfona, zyskuje możliwości: zamawiania, rezerwowania, wypożyczania i przedłużania udostępnionych do wypożyczenia zbiorów bibliotecznych, wgląd w historię swoich wypożyczeń i stan rozliczeń z Biblioteką. Aplikacja oferuje szybszy niż dotychczas dostęp do numeru i kodu karty czytelnika, który można pokazać w bibliotece. Z uwagi na to biblioteka zakupiła 5 czytników kodów kreskowych, które odczytują kody zarówno z wydruków, jak i ekranów urządzeń elektronicznych tj. z telefonu, smartfona, tabletu, z monitora komputera czytelnika. Koszt czytników wynosił 3 500 zł.

Wszystkie zbiory na bieżąco w 100% opracowane są zgodnie z zasadami bibliotecznymi oraz udostępniane poprzez elektroniczny system biblioteczny w katalogu bibliotecznym online przy pomocy Deskryptorów Biblioteki Narodowej. Poza bazami katalogowymi biblioteki uzupełniały też bazę czytelników, wspólną dla wszystkich czytelników z Pabianic.

W 2023 r. odbyły się spisy kontrolne księgozbiorów w dwóch pabianickich bibliotekach – Filii nr 4 i Filii nr 5. W roku sprawozdawczym ubytkowano w bibliotekach sieci miejskiej 4.864 wol. książek. Największą liczbę ubytków stanowiły książki zniszczone i zacytane.

W 2023 r. pięć bibliotek Pabianic odwiedziło ogółem 117.021 użytkowników (ogółem 10.114 odwiedzin więcej niż w 2022 r.).

Odwiedziny w bibliotece

Nazwa biblioteki, filii	Odwiedziny ogółem	Wypożyczalnia	Czytelnia		Imprezy w bibliotece*
			ogółem	w tym ilość osób korzystających z Internetu	
DGOU	30.934	26.598	687	386	3.649
Filia 2	28.078	27.362	124	52	592
Filia 4	33.707	31.302	1.132	90	1.273
Filia 5	18.961	14.249	1.268	89	3.444
Filia 6	5.341	5.341	0	0	0
Razem Pabianice	117.021	104.852	3.211	617	8.958

* liczbę uczestników na wszystkich imprezach kulturalno-oświatowych, których organizatorem lub współorganizatorem jest Biblioteka bez wydarzeń plenerowych i online

Na koniec 2023 r. biblioteki Pabianic zarejestrowały ogółem 10.038 czytelników, w tym w punkcie bibliotecznym w DPS 20 osób. Na liczbę czytelników składa się 2.530 osób uczących się, 4.512 osób pracujących oraz 2.996 pozostałych czytelników.

Czytelnicy ogółem:

Nazwa biblioteki, filii	Czytelnicy ogółem		
	2022	2023	Różnica
DGOU (Biblioteka główna przy ul. Św. Jana 10)	2.266	2.526	260
Filia 2 (Biblioteka osiedlowa przy ul. Łaskiej 46/48)	2.218	2.135	-83
Filia 4 (Biblioteka osiedlowa przy ul. 20 Stycznia 14)	2.782	2.525	-257
Filia 5 (Biblioteka dla dzieci i młodzieży przy ul. Św. Jana 10)	1.957	2.099	142
Filia 6 (Biblioteka szpitalna w PCM przy ul. Jana Pawła II nr 68)	608	753	145
Razem Pabianice	9.831	10.038	207

W 2023 r. stan księgozbiorów bibliotek publicznych Pabianic w przeliczeniu na liczbę mieszkańców wynosił – 2,56 wol. na 1 mieszkańca (w 2022 r. 2,55 wol.).

Liczba wypożyczeń zbiorów za zewnątrz 256.727 jedn. inw. i wypożyczenia zbiorów na miejscu 13.846 jedn. inw.

Łącznie w 2023 roku zorganizowaliśmy 1.080 form kulturalno-oświatowych, z których skorzystało 10.177 osób na miejscu w bibliotekach (nie licząc frekwencji podczas zajęć poza bibliotekami, wystaw, itp.). Kontynuowano formy sprawdzone w latach poprzednich, wprowadzono również nowe. Wiele imprez już na stałe wpisało się w naszą działalność, zwłaszcza te, które służą promocji książek, czytelnictwa i bibliotek. Organizowaliśmy liczne wystawy książek, głośne czytanie oraz imprezy czytelnicze dla dzieci i młodzieży, konkursy, warsztaty, spotkania z baśnią, zajęcia w czasie ferii zimowych i wakacji, spotkania z książką dla podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej, Dyskusyjne Kluby Książki, spotkania autorskie, Kluby Podróżnika, etc.

Zorganizowano szkolenia biblioteczne użytkowników dla 473 osób i szkolenia dla 20 studentów bibliotekarstwa i bibliotekarzy z innych bibliotek. Wszystkie pięć bibliotek miejskich zapewnia swoim użytkownikom darmowy dostęp do zbiorów, wydarzeń, pomieszczeń czytelni z dostępem do komputerów z Internetem i urządzeniami wielofunkcyjnymi na 29 stanowiskach komputerowych, tabletach, czytnikach Kindla przez 36 godzin w tygodniu. Zapewniano również możliwość darmowego pobierania zasobów Akademiki na bieżąco uzupełnianej przez Bibliotekę Narodową. Bibliotekę dla dzieci i młodzieży w porozumieniu z firmą Amazon wyposażono w najnowocześniejszy sprzęt elektroniczny m. in. czytniki Kindle, tablety, matę i gry elektroniczne, robota, etc. oraz zestaw publikacji.

W dniu 31.12.2023 r. w bibliotekach publicznych Pabianic zatrudnione były łącznie 21 osoby na 21 etatach, w tym: 18 pracowników działalności podstawowej (z dyrektorem i instruktorami ds. bibliotek w mieście i powiecie), 2 pracowników administracji i księgowości oraz 1 pracownikiem obsługi porządkowej.

3. Muzeum Miasta Pabianic

Muzeum Miasta Pabianic w 2023 r. prowadziło szeroko rozumianą działalność kulturalną. Z różnorodnych form oferty Muzeum skorzystały w 2023 r. 10.652 osoby (frekwencja nie uwzględnia działań online oraz plenerowych).

Wśród prowadzonych działań na wyróżnienie zasługują:

- 1) Noc Muzeów. Cykliczna impreza Muzeum w ramach Europejskiej Nocy Muzeów. W tym roku pod hasłem „W kolejce po wspomnienia” uczestnicy przenieśli się w klimat PRL-u. Wydarzeniu towarzyszyło otwarcie wystawy „Dyskretny urok meblościanki. Pabianice w okresie PRL-u”. Frekwencja: 1040 uczestników;
- 2) Europejskie Dni Dziedzictwa. Tegoroczna, 31. edycja Europejskich Dni Dziedzictwa, odbyła się pod hasłem „Połączeni dziedzictwem”. Zgromadziła 71 osób;
- 3) Wystawy czasowe. Realizacja 4 nowych wystaw czasowych o różnorodnej tematyce i formie wraz z programem towarzyszącym;
- 4) Edukacja muzealna. Zajęcia muzealne realizowane w ciągu roku oraz specjalne programy na ferie, Dzień Dziecka i wakacje. Wszystkie działania to 259 spotkań. Dla dzieci i młodzieży zrealizowano 247 spotkań, które zgromadziły 4266 uczestników.
- 5) Różnorodne działania (koncerty, wykłady, spotkania, warsztaty rodzinne) własne, współorganizowane i w partnerstwie o charakterze otwartym, których ogółem na terenie placówki odbyło się 42, gromadząc 3429 osób.

IX. SYTUACJA SPOŁECZNA

9.1. POMOC SPOŁECZNA

1. Liczba osób i rodzin, które skorzystały ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej z podziałem na świadczenia w ramach zadań własnych i zadań zleconych

Zadania zlecone gminie

- 1) Świadczenia rodzinne:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, na które wypłacono świadczenie	Liczba rodzin, które skorzystały ze świadczeń
1.1. Zasiłek rodzinny, w tym:	1484	930
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	-	-
1.1.1. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	232	196
1.1.2. urodzenia dziecka	63	63
1.1.3. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	54	54
1.1.4. samotnego wychowywania dziecka	154	121
1.1.5. kształcenia i rehabilitacji dziecka	215	186

1.1.6. rozpoczęcia roku szkolnego lub rocznego przygotowania przedszkolnego	840	814
1.1.7. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	78	68
1.2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. „becikowe”)	172	172

2) Świadczenia opiekuńcze:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, na które wypłacono świadczenie	Liczba rodzin, które skorzystały ze świadczeń
2.1. Zasiłek pielęgnacyjny	1464	1410
2.2. Świadczenie pielęgnacyjne	354	354
2.3. Specjalny zasiłek opiekuńczy	4	4
2.4. Zasiłek dla opiekuna	2	2
2.5. Składka od świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	266	266
2.6. Składka od świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego na ubezpieczenie zdrowotne	234	234
2.7. Składka od zasiłku dla opiekuna na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	1	1
2.8. Składka od zasiłku dla opiekuna na ubezpieczenie zdrowotne	1	1

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, na które wypłacono świadczenie	Liczba rodzin, które skorzystały ze świadczeń
3. Świadczenie „Za życiem”	11	11
4. Świadczenie rodzicielskie	117	117
5. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	383	280
6. Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”	15	-*

* We wnioskach o świadczenie wychowawcze nie jest podawany pełny skład rodziny.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Na koniec 2023 roku liczba dłużników alimentacyjnych, dla których MCPS Pabianice jest organem właściwym dłużnika wyniosła 648 osób, natomiast liczba dłużników alimentacyjnych przekazanych z innych gmin – 85 osób.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych podjęte w 2023 roku:

- liczba dłużników wezwanych w sprawie wywiadu alimentacyjnego – 270;
- liczba podjętych działań w oparciu o art.5a ust. 2 – 147;
- liczba wszczętych postępowań dot. uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 43;
- liczba spraw skierowanych do Powiatowego Urzędu Pracy dot. aktywizacji zawodowej – 13;
- liczba spraw skierowanych do Prokuratury Rejonowej o ściganie za przestępstwo – 149;
- liczba wniosków skierowanych do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy – 8;
- liczba wniosków skierowanych do Starostwa Powiatowego o zwrot prawa jazdy – 8;
- liczba spraw, w których doprowadzono do wzrostu ściągalności należności – 4;
- liczba informacji przekazanych do komornika sądowego mających wpływ na egzekucję – 58;
- liczba wniosków skierowanych do CEPIK – 61;
- liczba dłużników zobowiązanych do zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy – 0;

- liczba decyzji uznających dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych – 29.

Zadania własne gminy

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin
Zasiłki stałe	264	264
Zasiłki okresowe	394	389
Posiłek	338	216
w tym dla dzieci	262	146
Usługi opiekuńcze	292	289
Sprawienie pogrzebu	X	9
Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem	505	500
w tym zasiłki specjalne celowe	155	155
Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne)	X	109
Interwencja kryzysowa	X	2
Praca socjalna	X	1 179
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	210	210

2. Liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń

W zakresie pomocy społecznej liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń wynosiła 570 (w 2022 r. – 604).

3. Główne przyczyny udzielania świadczeń

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
Ubóstwo	443
Sieroctwo	0
Bezdomność	33
Potrzeba ochrony macierzyństwa	99
w tym wielodzietność	48
Bezrobocie	330
Niepełnosprawność	358
Długotrwała lub ciężka choroba	767
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	198
w tym: rodziny niepełne	123
rodziny wielodzietne	31
Przemoc w rodzinie	7
Alkoholizm	27
Narkomania	7
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	12
Zdarzenie losowe	4
Sytuacja kryzysowa	1

4. Liczba miejsc w domach pomocy społecznej oraz ośrodkach wsparcia

Wyszczególnienie	Liczba jednostek	Liczba miejsc
Mieszkania chronione treningowe	1	6

Schroniska dla bezdomnych	1	30
Noclegownie	1	15
Dzienny Ośrodek Adaptacyjny dla Osób Niepełnosprawnych	1	23
Placówka Wsparcia Dziennego „Junior”	1	45
Centrum Seniora	1	300
Środowiskowe domy samopomocy	1	60

5. Liczba osób bezdomnych, za których główne miejsce przebywania uznaje się daną gminę

Liczba osób bezdomnych, dla których za główne miejsce przebywania uznaje się daną gminę wynosiła 35 osób, z czego 27 osób to pabianiczanie skierowani decyzją administracyjną.

6. Odsetek osób zagrożonych ubóstwem

Miejskie Centrum Pomocy Społecznej dysponuje informacją dotyczącą liczby rodzin i liczby osób w tych rodzinach, w których jednym z powodów przyznania pomocy, pracownik socjalny wskazał ubóstwo.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	443	769

7. Działania podejmowane w związku z wybuchem wojny na Ukrainie

W roku 2023 władze lokalne we współpracy z miejskimi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami pozarządowymi kontynuowały działania w zakresie wsparcia i pomocy obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie miasta Pabianic.

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, Miasto Pabianice prowadziło działania w zakresie przyznania świadczenia pieniężnego w wysokości 40 zł na osobę za 1 dzień pobytu oraz przedłużenia okresu wypłaty tego świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni podmiotom, które zapewniały na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie Miasta Pabianic w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

W ramach realizacji tych zadań w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.:

- 1) przyjęto 224 wnioski o przyznanie świadczenia pieniężnego na 176 obywateli Ukrainy;
- 2) przyjęto 399 wniosków o przedłużenie przyznania świadczenia pieniężnego na 156 obywateli Ukrainy;
- 3) przeprowadzono 97 weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia;
- 4) wypłacono świadczenia na łączną kwotę 1.704.600,00 zł, w tym 1.223.400,00 zł – świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni pobytu.

9.2. POLITYKA SPOŁECZNA

Skuteczna polityka społeczna, to sprawne zarządzanie oraz spójność i przejrzystość dokumentów strategicznych. Miasto realizuje politykę społeczną wspólnie z miejskimi jednostkami organizacyjnymi. W 2023 r. kontynuowano działania w zakresie zdrowia, aktywności obywatelskiej, edukacji i wychowania, oraz wsparcia społecznego. Zadania realizowane były w oparciu o nw. dokumenty programowe i strategiczne, tj.:

- 1) Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Pabianic na lata 2023-2025;
- 2) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Pabianic na lata 2023-2025;
- 3) Program Wspierania Rodziny dla Miasta Pabianic na lata 2022-2024;
- 4) Program współpracy Miasta Pabianic z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami,

o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok;

5) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2022-2027.

9.2.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2022-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic to najważniejszy dokument strategiczny o wieloletniej perspektywie. Wskazuje podstawowe kierunki rozwoju miasta oraz działania zbieżne z głównymi założeniami dokumentów obowiązujących na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim, które kształtują politykę społeczną i decydują o realizacji przedsięwzięć w jej poszczególnych obszarach.

Głównymi celami strategicznymi Strategii było:

- 1) wspieranie rodziny,
- 2) wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz aktywność i integracja seniorów,
- 3) zdrowie psychiczne,
- 4) profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień,
- 5) przeciwdziałanie przemocy,
- 6) promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 7) wsparcie osób z problemem ubóstwa.

W ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych prowadzono działania, które miały na celu skuteczne i trwałe rozwiązanie istniejących problemów społecznych aby zapewnić mieszkańcom społeczności lokalnej warunki sprzyjające rozwojowi społecznemu oraz wzrostowi poczucia bezpieczeństwa w wymiarze społecznym.

9.2.2. Aktywizacja i poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych

Działania na rzecz seniorów, podejmowane przez miejskie jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe, mają na celu aktywizację osób powyżej 60. roku życia. Działania te zmierzają do poprawy jakości życia osób starszych, zapobiegają wykluczeniu, izolacji i marginalizacji tych osób. Ponadto prowadzone są działania edukacyjne zmierzające do zmiany stereotypowego postrzegania starości.

Pabianiccy seniorzy zachęceni są także do czynnego udziału w życiu Miasta. Istotną rolę odgrywa w tym zakresie Miejska Rada Seniorów. Została ona utworzona w 2014 r. i jest reprezentacją osób w wieku 60+. Ma ona charakter konsultacyjny, opiniujący i inicjatywny.

W 2023 rok w ramach działań na rzecz seniorów:

- 1) wydano 147 kart w Programie „Pabianicka Karta Seniora”, skierowanym do pabianiczian powyżej 60. roku życia (karta uprawnia do korzystania z systemu ulg i uprawnień m.in. z zakresu: zdrowia, kultury, sportu, rekreacji, pielęgnacji, gastronomii i różnorodnych usług oferowanych przez instytucje publiczne i przedsiębiorców);
- 2) realizowano Pabianicką Kopertę Życia (specjalne koperty, w których zamieszczone są informacje o stanie zdrowia, pozwalające na szybkie udzielenie pomocy medycznej);
- 3) prowadzono współpracę z Centrum Seniora działającym w strukturach Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach;
- 4) realizowano współpracę z Miejską Radą Seniorów, która współpracuje z organami miasta m.in. przy rozstrzygnięciu istotnych spraw dotyczących osób starszych oraz realizacji ich postulatów;
- 5) prowadzono współpracę z ośrodkami wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami działającymi na terenie Pabianic: Środowiskowym Domem Samopomocy, Warsztatem Terapii Zajęciowej i Dziennym Ośrodkiem Adaptacyjnym dla Osób Niepełnosprawnych;
- 6) nawiązano współpracę ze stowarzyszeniem „Mali bracia ubogich”, którego celem jest poprawa jakości życia osób starszych poprzez przeciwdziałanie ich izolacji i wyobcowaniu społecznemu m.in. poprzez wolontariat towarzyszący i Telefon Zaufania dla osób starszych.

W ramach wsparcia osób starszych, chorych i niepełnosprawnych Miasto realizowało usługi opiekuńcze. W 2023 r. pomocą objęto 147 osób. Ponadto realizowano Program "Opieka 75+", w ramach którego z usług opiekuńczych skorzystało 121 osób.

MCPS w ramach wsparcia dla osób niepełnosprawnych kontynuowało realizację programów "Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej" oraz "Korpus Wsparcia Seniorów"- na rok 2023.

W mieście funkcjonuje od 1997 r. Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS), który jest ośrodkiem wsparcia Typu AB. Typ A przeznaczony dla osób przewlekle chorych psychicznie. Typ B przeznaczony dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

W 2023 roku Środowiskowy Dom Samopomocy organizował system oparcia społecznego dla osób, które z powodu zaburzeń psychicznych i niepełnosprawności intelektualnej miały trudności w codziennym funkcjonowaniu, zwłaszcza w kształtowaniu kontaktów interpersonalnych i społecznych.

Zadaniem głównym Domu typu A dla osób przewlekle chorych psychicznie było: budowanie społeczności opartej na zasadzie życzliwości, zrozumienia. Udzielanie wsparcia w dążeniu do poprawy jakości życia i samodzielności uczestników poprzez: rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności samodzielnego życia, przywrócenie osobom z zaburzeniami psychicznymi umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych na jak najwyższym poziomie, wzmacnianie samokontroli oraz przystosowanie osób po pobycie na oddziale psychiatrycznym do funkcjonowania w środowisku.

Zadaniem głównym Domu typu B dla osób niepełnosprawnych intelektualnie było udzielanie wszechstronnej pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym a w szczególności w zakresie zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także integracji społecznej.

Zajęcia w placówce odbywały się formie: treningów umiejętności interpersonalnych, społecznych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, poradnictwa socjalnego i specjalistycznego (psychologiczne, pedagogiczne, pielęgniarki), terapii zajęciowej przygotowującej do dalszego samorozwoju i aktywizacji zawodowej, terapii ruchowej, gorącego posiłku (przygotowywanego w ramach treningu kulinarnego), umiejętności spędzania wolnego czasu, usług transportowych (dowózanie uczestników na zajęcia, odwożenie po zajęciach do miejsca zamieszkania).

Terapia w Środowiskowym Domu Samopomocy była dostosowana do potrzeb i możliwości uczestników oraz była realizowana zgodnie z Indywidualnym Planem Postępowania Wspierająco – Aktywizującego.

Ze świadczeń Środowiskowego Domu Samopomocy w 2023 roku skorzystało łącznie 72 uczestników, w tym: 40 osób z przewlekłą chorobą psychiczną i 20 osób z niepełnosprawnością intelektualną. Placówka zatrudniała 17 pracowników na 14,5 etatach.

Zespół Wspierająco - Aktywizujący składał się z 12 pracowników i był zgodny z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r. poz. 249).

W wyniku pracy terapeutycznej w 2023 roku zaktywizowano 3 uczestników do podjęcia zatrudnienia. Uczestników zatrudniono na umowę o pracę. Z porady psychologicznej skorzystało 120 osób. Z gorącego posiłku przygotowywanego w Środowiskowym Domu Samopomocy miesięcznie skorzystały 44 osoby. Z dowozu z miejsca zamieszkania do placówki i odwozu z placówki do domu korzystało 17 osób.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w 2023 roku osiągnęli sukcesy na różnych płaszczyznach: sportowych, kulturalnych, artystycznych. W ramach ogólnopolskiego konkursu plastycznego uzyskali nagrodę pieniężną w kwocie 6000,00 złotych, którą przeznaczyci na trening umiejętności spędzania czasu wolnego - na wycieczkę do Wrocławia.

9.2.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Pabianic na lata 2023-2025

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w 2023 r. było zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska.

Adresatami działań podejmowanych w ramach Programu były osoby i rodziny dotknięte

przemocą, sprawcy przemocy w rodzinie, świadkowie przemocy w rodzinie, przedstawiciele podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Głównymi realizatorami Programu był Wydział Profilaktyki i Wspierania Rodziny działający w strukturach Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W 2023 r.:

- 1) zrealizowano 110 procedur „Niebieskie Karty” (84 nowe i 26 rozpoczętych w latach ubiegłych);
- 2) zamknięto 77 procedur „Niebieskie Karty”;
- 3) powołano 84 grupy robocze, które objęły wsparciem osoby w rodzinach dotkniętych przemocą;
- 4) zrealizowano dwie kampanie informacyjno-edukacyjne pod hasłem „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem”, „16 dni Przeciwko Przemocy ze Względu na Płeć” oraz włączono się w kampanię „19 Dni Przeciwko Przemocy i Krzywdzeniu Dzieci i Młodzieży”.

Ponadto w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy (WPiWR) zrealizowano:

- 1) 376 konsultacji indywidualnych (141osób);
- 2) 165 konsultacji prawnych (47 osób);
- 3) 412 konsultacji psychologicznych (98 osob);
- 4) 452 konsultacje pedagogiczne - socjoterapeutyczne (78 osoby);
- 5) 150 konsultacji pedagogicznych (30 osób);
- 6) 300 kontaktów w ramach współpracy ze służbami pomocowymi;
- 7) 4 przesłucha pracowników Punktu przez policję, prokuraturę, sąd.

X. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY

Wielowymiarowe problemy rodzin dysfunkcyjnych wymagają podjęcia wielu działań w celu ich rozwiązywania oraz wsparcia w zakresie podnoszenia kompetencji rodzicielskich. Dostępne w ramach istniejącego systemu formy pomocy są skierowane zarówno do rodzin i dzieci w środowisku, jak i rodzin, których dzieci umieszczone zostały w systemie pieczy zastępczej.

Formy wspierania rodzin przeżywających trudności obejmują m.in.:

- 1) wsparcie rodziny przez asystenta rodziny;
- 2) dostęp do placówek wsparcia dziennego;
- 3) usługi rodzin wspierających;
- 4) różnorodne formy pomocy specjalistycznej;
- 5) kompleksowe poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne i prawne.

Zadania realizowane przez Miasto w zakresie wspierania rodziny w 2023 r. wynikały z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz założeń Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Pabianic na lata 2022 – 2024. Koordynatorem Programu jest Dyrektor Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Głównym celem Programu jest skuteczne wspieranie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Cele szczegółowe to m.in.:

- 1) poprawa jakości życia rodzin z dziećmi poprzez wzmacnianie ich rozwoju oraz przeciwdziałanie marginalizacji;
- 2) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- 3) wspieranie rodzin przejawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze;
- 4) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 5) współfinansowanie pieczy zastępczej;
- 6) podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka umieszczonego w systemie pieczy zastępczej do rodziny biologicznej;
- 7) wspieranie kadr zajmujących się pomocą rodzinie.

Ponadto, rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych otrzymała pomoc w opiece i wychowaniu dzieci i młodzieży przez Placówkę Wsparcia Dziennego „Junior. Placówka prowadzona jest w formie opiekuńczo-specjalistycznej, a jej praca pozytywnie wpływa na

rozwój osobowości dzieci, ich postępy w nauce oraz kształtowanie relacji społecznych opartych na wzajemnej pomocy, współpracy i solidarności.

PWD „Junior” zapewnia 45 miejsc, z których w 2023 r. skorzystało 59 podopiecznych.

10.1. Piecza zastępcza

W sytuacji, gdy wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez zespół planowanych działań jest niewystarczające lub rodzice nie mogą sprawować opieki nad dzieckiem, istnieje konieczność objęcia dziecka czasową opieką i wychowaniem w systemie pieczy zastępczej.

W 2023 r. z budżetu miasta współfinansowano pobyt dzieci, zamieszkałych przed umieszczeniem w pieczy zastępczej na terenie Pabianic, przebywających zarówno w placówkach opiekuńczo-wychowawczych jaki w rodzinach zastępczych:

1) Placówki opiekuńczo- wychowawcze:

- Kwota przeznaczona na współfinansowanie pobytu dzieci w placówkach: 1.150.000,00 zł,
- Kwota wykorzystana na współfinansowanie pobytu dzieci w placówkach: 1.548.748,53 zł,
- Liczba dzieci przebywających w placówkach wg stanu na dzień 31.12.2023 r. – 54.

2) Rodziny zastępcze:

- Kwota przeznaczona na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej: 460.000,00 zł,
- Kwota wykorzystana na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej: 695.854,47 zł,
- Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wg stanu na dzień 31.12.2023 r. - 114.

10.2. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej i pozytywnego jej wizerunku, umacnianie oraz wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez większą dostępność do usług, a także zwiększanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

W ramach ogólnopolskiego Programu „Karta Dużej Rodziny” w 2023 r. wydano 503 karty tradycyjne i 526 kart elektronicznych.

10.3. Karta Pabianiczana

Realizując przyjętą przez Radę Miasta w Pabianicach Uchwałę Nr XIII/166/19 z dnia 23 października 2019 r., w roku 2023 wydano 5546 kart dla pełnoletnich mieszkańców Miasta Pabianice oraz 1275 kart dla osób niepełnoletnich od czwartego roku życia. W projekcie na dzień 31 grudnia 2023 r. brało udział 85 przedsiębiorców działających na terenie naszego miasta.

Głównym założeniem Programu Karta Pabianiczana jest:

- 1) poprawa warunków życia mieszkańców miasta;
- 2) ułatwienie mieszkańcom miasta dostępu do usług publicznych poprzez wprowadzenie lub poszerzenie zakresu ulg przy korzystaniu z tych usług, w następujących obszarach:
  - a) publiczny transport zbiorowy,
  - b) oświata, kultura i sztuka,
  - c) sport i rekreacja,
  - d) ochrona zdrowia;
- 3) umacnianie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców.

10.4. Karta seniora

14 stycznia 2016 r. uchwałą Rady Miejskiej został przyjęty program „Pabianicka Karta Seniora”, skierowany do osób powyżej 60 roku życia, zamieszkałych na terenie Miasta Pabianic. Celem programu jest wspieranie i wzmacnianie potencjału seniorów oraz aktywizowanie ich poprzez uczestnictwo w życiu społecznym, stwarzanie warunków sprzyjających zaangażowaniu osób starszych w życie społeczno-gospodarcze.

Posiadanie karty uprawnia osoby starsze do korzystania z systemu ulg i uprawnień, w szczególności z zakresu: zdrowia, kultury, sportu, rekreacji, pielęgnacji, gastronomii i różnorodnych

usług oferowanych przez instytucje i podmioty prywatne. Karta jest bezpłatna i bezterminowa. Od 2016 roku do końca 2023 roku wydano 4466 kart seniorom z naszego miasta, w tym 147 kart w roku 2023. Pabianiccy seniorzy mogli korzystać z ofert promocyjnych specjalnie przygotowanych przez ponad osiemdziesięciu Partnerów, którzy włączyli się w realizację programu „Pabianicka Karta Seniora”.

10.5. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3

Do zadań Prezydenta Miasta należy prowadzenie rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz sprawowanie nadzoru nad tymi placówkami. W Pabianicach funkcjonuje jeden Żłobek Miejski z Filią, oferujący łącznie 200 miejsc dla dzieci. Ofertę opieki nad dziećmi do lat 3 uzupełniało 5 niepublicznych żłobków i 1 klub dziecięcy.

Liczba żłobków i klubów dziecięcych w rejestrze prowadzonym przez Prezydenta Miasta na dzień 31.12.2023 r.:

- 1) Żłobek Miejski z Filią – liczba miejsc: 200;
  - 2) niepubliczne żłobki – 5, liczba miejsc: 179;
  - 3) niepubliczny klub dziecięcy – 1, liczba miejsc: 20.
- łącznie wszystkie formy opieki nad dziećmi do lat 3 oferowały 399 miejsc.

XI. OCHRONA ZDROWIA

Podjęmowane przez miasto działania z zakresu szeroko rozumianej edukacji zdrowotnej i tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu służy zachowaniu i umocnieniu zdrowia wszystkich mieszkańców.

W 2023 rok Miasto prowadziło działania w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia poprzez:

- 1) współpracę z LUX MED Diagnostyka oraz Mammo-Med Sp. z o.o. przy organizacji darmowych badań mammograficznych dla mieszkanki Miasta Pabianic;
- 2) współpracę z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz placówkami medycznymi w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia;
- 3) organizację spotkania profilaktycznego dotyczącego profilaktyki raka piersi oraz raka szyjki macicy pt.: „Być Kobietą”;
- 4) wydawanie „Pabianickiej Koperty Życia”; od początku wydano 1330 kopert;
- 5) bieżącą współpracę z Pabianickim Centrum Medycznym Sp. z o. o. m.in. w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień;
- 6) prowadzenie lokalnych działań informacyjno-edukacyjno-profilaktycznych w ramach ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”;
- 7) bieżącą współpracę z Wydziałem Profilaktyki i Wspierania Rodziny;
- 8) nadzór i prowadzenie działań dotyczących prawidłowego funkcjonowania defibrylatorów w mieście.

W ramach wsparcia pabianickich dzieci i młodzieży, Miasto Pabianice realizowało, jako Partner, projektu „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży w Pabianicach”. W ramach projektu świadczona była bezpłatna pomoc psychologiczna, psychoterapeutyczna i psychiatryczna dla dzieci i młodzieży do 21 roku życia zamieszkującej i uczącej się na terenie powiatu pabianickiego oraz ich rodzin. W 2023 roku wsparcie otrzymało 167 osób.

Zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia działania dotyczące promocji zdrowia i profilaktyki powinny mieć charakter interdyscyplinarny. Jednym z kluczowych elementów prowadzenia polityki zdrowotnej jest realizacja miejskich programów przeciwdziałania uzależnieniom w celu ograniczania zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania substancji psychoaktywnych.

11.1. Miejski program przeciwdziałania uzależnieniom

Głównym realizatorem miejskich programów przeciwdziałania uzależnieniom jest Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach, w szczególności Ośrodek Profilaktyki i Wspierania Rodziny oraz Placówka Wsparcia Dziennego "Junior".

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Pabianic na lata 2023 – 2025.

Program stanowił realizację celu operacyjnego 2: „Profilaktyka uzależnień” wskazanego w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. Realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Pabianic na lata 2023-2025 miała na celu przede wszystkim ograniczenie występowania negatywnych zjawisk wynikających z używania substancji psychoaktywnych (m.in. alkohol, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, nikotyna) oraz nadużywania czynności poprzez podnoszenie społecznej świadomości w zakresie zdrowia psychicznego oraz profilaktyki uzależnień, wyposażenie młodych mieszkańców naszego miasta w umiejętności i kompetencje psychospołeczne, wzmacnianie czynników chroniących oraz ograniczenie czynników ryzyka. Rolą działań podejmowanych przez samorządy, społeczności lokalne było ograniczenie dostępu do środków uzależniających oraz podejmowanie skutecznych działań profilaktycznych zmniejszających na nie popyt.

Ponadto w ramach Programu kontynuowano działania mające na celu promocję zdrowia psychicznego poprzez kształtowanie kompetencji psychospołecznych, konstruktywnych metod radzenia sobie z napięciem, działania informacyjne, psychoedukacyjne oraz profilaktyczne. Wszystkie podjęte działania zmierzały do ograniczenia społecznych zjawisk niepożądanych oraz redukcji zachowań ryzykownych.

Poza Miejskim Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach istotną rolę w realizacji Programu pełniła Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), która w 2023 roku podejmowała czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec 56 osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówkach leczenia uzależnień. MKRPA skierowała 45 wniosków do Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Członkowie MKRPA uczestniczyli w 42 grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, przeprowadzili 22 rozmowy interwencyjne z osobami stosującymi przemoc oraz 21 rozmów z ofiarami przemocy. Ponadto MKRPA przeprowadziła 71 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W ramach Programu WPIWR zrealizował kampanie społeczne w ramach “Światowego Dnia Trzeźwości” i “Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Narkomanii” oraz włączył się w ogólnopolskie obchody “Światowego Dnia AIDS”. Ponadto MKRPA zrealizowała kampanie profilaktyczne “Przeciw pijanym kierowcom oraz “Odpowiedzialny kierowca”.

Środki na realizację Programu pochodziły z opłat wnoszonych przez przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

W 2023 r. wydano 140 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, w tym 116 dla placówek handlowych i 24 dla placówek gastronomicznych. Wydano również 40 decyzji o wygaśnięciu zezwoleń, 38 decyzji zmieniających.

Stan na dzień 31.12.2023 r.:

- 1) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 130;
- 2) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia) - 44.

W 2023 r. przeprowadzono ewaluację ex-post Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Pabianic na rok 2022. Celem badania ewaluacyjnego była ocena działań podejmowanych w ramach programu, umożliwiająca rozpoznanie, czy były one realizowane poprawnie i przybliżyły Realizatorów Programu do wykonania celów głównych. Badanie zostało zrealizowane w oparciu o kryteria skuteczności, użyteczności, trwałości i efektywności Programu.

XII. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca z organizacjami pozarządowymi oparta była o Program współpracy Miasta Pabianic z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok.

Głównym celem Programu było podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez realizację zadań publicznych Miasta we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz wzmocnienie partnerstwa pomiędzy Miastem a organizacjami pozarządowymi. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi opierała się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi odbywała się zarówno w formie finansowej jak i pozafinansowej.

12.1. Współpraca finansowa

W 2023 r. z budżetu miasta udzielono dotacji w kwocie 2.451.566,59 zł, w tym:

- 1) 500.000 zł - dotacja udzielona na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Towarzystwu Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Pabianickie na prowadzenie schroniska i noclegowni dla osób w kryzysie bezdomności w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.;
- 2) 1.796.193,50 zł - dotacja udzielona na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej Oddział w Łodzi w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r., w tym 266.924,00 zł w ramach realizacji rządowego Programu "Opieka 75+";
- 3) 155.373,09 zł - dotacje udzielone na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym 7 organizacjom pozarządowym.

12.2. Współpraca pozafinansowa

Lokalny Ośrodek Partycypacji Społecznej

Lokalny Ośrodek Partycypacji Społecznej zapewniał bieżącą współpracę Urzędu Miejskiego w Pabianicach z lokalnymi organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami realizującymi działania na rzecz pabianickich NGO, m.in. poprzez:

- 1) promocję działań organizacji pozarządowych, pomoc w nawiązywaniu kontaktów pomiędzy organizacjami, przesyłanie wiadomości e-mail z najważniejszymi informacjami dla organizacji (m.in. szkolenia, konkursy, informacje prawne);
- 2) współpracę z Forum Organizacji Pozarządowych w Pabianicach, przy organizacji spotkania informacyjnego i świątecznego dla organizacji;
- 3) promowanie akcji „1,5% dla Pabianic”;
- 4) organizację Dni Aktywnych - imprezy plenerowej mającej na celu prezentację mieszkańcom Pabianic dorobku i oferty pabianickich organizacji oraz integrację środowiska pozarządowego;
- 5) nawiązanie współpracy ze stowarzyszeniem „Mali bracia ubogich”.

Współpraca pozafinansowa odbywała się również poprzez współdziałanie w ramach:

- 1) Pabianickiej Rady Działalności Pożytku Publicznego;
- 2) Miejskiej Rady Seniorów;
- 3) Forum Organizacji Pozarządowych w Pabianicach;
- 4) innych ciał opiniująco-doradczych.

XIII. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

13.1. Miejska Rada Seniorów

Miejska Rada Seniorów odgrywa istotną rolę w mieście. To organ doradczy, konsultacyjny i inicjatywny, który powołany został w celu reprezentowania interesów i potrzeb osób starszych.

W 2023 roku przeprowadzono wybory na członków do Miejskiej Rady Seniorów III Kadencji.

Rada ściśle współpracowała z organami miasta m.in. przy rozstrzyganiu spraw dot. seniorów oraz realizacji ich postulatów. Ponadto inicjowała działania mające na celu poprawę jakości życia osób starszych, organizowała spotkania oraz uczestniczyła m.in. w Dniach Aktywnego Seniora oraz w uroczystościach miejskich. Pełniła z radnymi Rady Miejskiej dyżury dla pabianickich seniorów.

Miejska Rada Seniorów była organizatorem Otwartego Plenarnego Spotkania Seniorów.

W roku 2023 r. odbyły się 2 posiedzenia Miejskiej Rady Seniorów III Kadencji.

13.2. Pabianicka Rada Działalności Pożytku Publicznego

Pabianicka Rada Działalności Pożytku Publicznego III kadencji została powołana Zarządzeniem Nr 275/2020/P Prezydenta Miasta Pabianic z dnia 1grudnia 2020 r.

Przedstawiciele Rady byli zaproszeni do wyrażenia opinii w sprawie sprawozdania z realizacji Programu współpracy Miasta Pabianic z organizacjami pozarządowymi na 2022 rok oraz projektu uchwały w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Pabianic z organizacjami pozarządowymi na 2024 rok.

W 2023 roku przeprowadzono wybory na członków IV kadencji Pabianickiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

13.3. Centrum Seniora

Od 2016 roku w strukturach Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach funkcjonuje Centrum Seniora, jako ośrodek dziennego pobytu. Centrum prowadzi szeroki zakres zadań w szczególności zajęcia kulturalno-oświatowe, edukacyjne, sportowo-rekreacyjne i poradnictwo specjalistyczne. Zajęcia dostosowywane są do zainteresowań, potrzeb i oczekiwań seniorów. Ośrodek organizuje także spotkania z osobami ze świata kultury z przedstawicielami instytucji miejskich oraz zaprasza na konsultacje psychologiczne. Organizowane są wycieczki oraz wyjazdy do teatru. Placówka systematycznie prowadzi również spotkania tematyczne.

Działalność ośrodka cieszy się dużym zainteresowaniem osób starszych chętnie uczestniczących w oferowanych zajęciach oraz w proponowanych spotkaniach. Udział w Centrum Seniora jest powszechnie dostępny. Ośrodek jest miejscem, w którym seniorzy aktywnie spędzają czas i realizują swoje zainteresowania, a także otrzymują niezbędną pomoc.

13.4. Placówka Wsparcia Dziennego "JUNIOR"

Placówka wsparcia dziennego stanowi jedną z form wspierania rodziny, mającą na celu udzielenie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. W Pabianicach placówka wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczo-specjalistycznym działa w strukturach Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej.

Do zadań placówki należy w szczególności: opieka i wychowanie, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, zabawa i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, organizacja zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, dydaktyczno-wyrównawczych, logopedycznych oraz warsztatów z psychologiem. Zadaniem pracowników placówki wsparcia dziennego jest także pomaganie rodzicom w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W 2023 r. Placówka wsparciem objęła 59 dzieci z 44 rodzin, w wieku 7-18 lat, mających problemy rodzinne, społeczne oraz szkolne. Placówka prowadziła zajęcia edukacyjne i dydaktyczno-wyrównawcze polegające na pomocy dzieciom w odrabianiu prac domowych, sprawdzeniu zdobytej wiedzy czy wy tłumaczeniu niezrozumiałego materiału z zajęć szkolnych.

W 2023 roku pomoc w nauce była zorganizowana m.in. poprzez korepetycje z fizyki (38 godzin), chemii (34 godziny), matematyki (138 godzin) i języka angielskiego (164 godziny). Rozwijała zainteresowania i uzdolnienia dzieci m.in. poprzez organizację 36 zajęć manualnych, 37 kreatywnych, 83 sportowych, profilaktycznych w zakresie higieny i zdrowego trybu życia, bezpieczeństwa na drodze, w social mediach, zajęć z programowania, itp.

Obok opieki i wychowania, w PWD „JUNIOR” organizowane były zajęcia o charakterze specjalistycznym. Podopieczni „JUNIORA” mogli korzystać z całej oferty, jaka była dla nich przygotowana. W ramach zajęć specjalistycznych był dostęp do socjoterapii, wsparcia psychologa, logopedy oraz

zorganizowano Trening Umiejętności Społecznych oraz warsztaty z rozwijania kompetencji emocjonalnych. Prowadzone były zajęcia o charakterze profilaktycznym, których tematyka była często dostosowywana do aktualnych potrzeb dzieci i młodzieży. Ze wsparcia psychologa, logopedy i pedagogów korzystali rodzice/opiekunowie prawni podopiecznych „JUNIORA”. Odbywało się to w formie indywidualnych konsultacji, zorganizowanych spotkań oraz warsztatów.

Placówka Wsparcia Dziennego „JUNIOR” organizowała wypoczynek letni i zimowy dla swoich podopiecznych. W 2023 roku odbyły się 2 tygodniowe turnusy półkolonii zimowych, w których łącznie wzięło udział 45 dzieci (17 z rodzin z problemem uzależnienia). Podczas wakacji letnich zorganizowano jeden 5-dniowy oraz jeden 4-dniowy turnus półkolonii dla 39 dzieci (18 z rodzin z problemem uzależnienia).

XIV. WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

System wspierania przedsiębiorczości dedykowany jest zarówno przedsiębiorcom z branż tradycyjnych, jak i tym z branż innowacyjnych i kreatywnych. Podejmowane działania ukierunkowane były na wszystkie etapy prowadzenia działalności gospodarczej.

W ramach bieżącej obsługi przedsiębiorców w 2023 r. wprowadzono 1905 wniosków do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) oraz wydano 33 zaświadczenia z ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej do dnia 31 grudnia 2011 r. przez Prezydenta Miasta Pabianic. Ponadto prowadzono sprawy związane z umieszczaniem reklam na gruncie, obiektach i urządzeniach stanowiących własność Miasta, weryfikowano legalność reklam w obszarze mienia komunalnego, w tym reklam wyborczych, prowadzono postępowania w zakresie działalności regulowanej tj. wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, licencji na transport drogowy taksówką osobową, kontrolowano dokumenty wymagane w związku z posiadaniem licencji oraz w zakresie wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych.

W 2023 roku kontynuował działalność Punkt Obsługi Przedsiębiorcy, w ramach którego:

- 1) prowadzono bieżącą współpracę z pabianickimi przedsiębiorcami, m.in. poprzez zamieszczanie artykułów na stronie www.um.pabianice.pl, publikowanie treści w serwisach społecznościowych, przysyłanie wiadomości e-mail z najważniejszymi informacjami;
- 2) udzielano informacji i wyjaśnień z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcom oraz osobom chcącym rozpocząć działalność gospodarczą, w tym z zakresu tzw. działalności regulowanej;
- 3) prowadzono bieżącą współpracę z pabianickimi przedsiębiorcami oraz Pabianickim Oddziałem Łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Pabianicach oraz z Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną,

W roku 2023 kontynuowano prace nad opracowaniem Strategii Rozwoju Miasta Pabianic na lata 2023-2030 r. Dokument został przyjęty uchwałą nr LXVII/649/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 20 lipca 2023 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Miasta Pabianic na lata 2023-2030". W Strategii określono misję i wizję w długookresowej perspektywie wraz z określonymi kierunkami rozwoju. Wskazano założenia oraz zaplanowano do realizacji przedsięwzięcia w celu poprawy jakości życia mieszkańców oraz rozwiązania problemów i wyzwań zidentyfikowanych w mieście.

W 2023 roku przeprowadzono ewaluację ex-post „Strategii Rozwoju Miasta Pabianice na lata 2016-2022”. Celem badania była analiza i ocena sposobu wdrożenia Strategii, zbadanie stopnia osiągnięcia celów oraz opracowanie wniosków i rekomendacji dotyczących wdrażania Strategii w kolejnych latach.

XV. ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

Zarządzeniem nr 214/2020/P Prezydenta Miasta Pabianic z dnia 24 września 2020 r. został powołany zespół ds. dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz wyznaczony koordynator ds. dostępności w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Do zadań Koordynatora ds. dostępności należy w szczególności:

- 1) wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Urząd Miejski w Pabianicach i miejskie jednostki organizacyjne;
- 2) przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z minimalnymi wymaganiami służącymi zapewnieniu dostępności, określonymi w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 3) monitorowanie działalności Urzędu Miejskiego i miejskich jednostek organizacyjnych w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 4) przedstawianie Prezydentowi Miasta bieżących informacji o podejmowanych działaniach z zakresu realizowanych zadań;
- 5) sporządzanie raportu zbiorczego o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W 2023 r. Koordynator ds. dostępności wraz z powołanym Zespołem podejmował wiele działań w obszarze poprawy dostępności dla osób o szczególnych potrzebach, w szczególności:

- 1) zakończono realizację przedsięwzięcia grantowego „Dostępne Pabianice”, które realizowane było w zakresie dostępności architektonicznej i komunikacyjno-informacyjnej obejmowało:
  - a) zapewnienie usługi tłumacza języka migowego on-line poprzez system wideotłumacza,
  - b) kontrastowe oznaczenie stopni na schodach (budynek ul. G. Narutowicza 33),
  - c) kontrastowe oznaczenie drzwi wykonanych z przezroczystych materiałów (budynek ul. G. Narutowicza 33),
  - d) ułożenie kostki na wytyczonej dla pieszych ścieżce od furtki do budynku przy ul. G. Narutowicza 33,
  - e) oznakowanie miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych wraz z malowaniem powierzchni miejsca postojowego - ul. G. Narutowicza 33,
  - f) zakup i montaż drzwi wejściowych do budynku przy ul. G. Narutowicza 33,
  - g) montaż dotykowych pasów ostrzegawczych przed schodami i innymi niebezpiecznymi miejscami- ul. G. Narutowicza 33,
  - h) zakup i montaż pętli indukcyjno- stanowiskowej, poprawiającej komunikację z osobą niedosłyszącą- ul. G. Narutowicza 33,
  - i) zakup i montaż tablicy informacyjno-nawigacyjnej- ul. G. Narutowicza 33,
  - j) zakup i montaż tabliczki przydrzwiowej z wypukłym oznaczeniem numeru pokoju, opisem w alfabecie Braille’a i kodem QR- ul. G. Narutowicza 33,
  - k) zakupiono i zamontowano oznaczenia za pomocą piktogramów (tabliczki) – ul. G. Narutowicza 33,
  - l) zamontowano system nawigacyjno-informacyjny-TOTUPOINT- budynki: ul. G. Narutowicza 33, ul. św. Jana 4, św. Jana 10, Zamkowa 16, T. Kościuszki 18, T. Kościuszki 22/26.

Koszt realizacji ww. przedsięwzięć wyniósł ogółem 84.905,66 zł.

- 2) podjęto działania w sprawie dostępności cyfrowej jednostek organizacyjnych gminy na podstawie pisma z Ministerstwa Cyfryzacji;
- 3) w ramach współpracy z Fundacją Wspierania Zrównoważonego Rozwoju zorganizowano bezpłatne szkolenie dla pracowników urzędu pn. „Przeciwdziałanie dyskryminacji, osoby z niepełnosprawnościami (symulacje niepełnosprawności)”;
- 4) w ramach realizowanego przez Miasto Pabianice w latach 2021- 2023 Projektu Akcelerator Dostępności JST Makroregionu Centralnego (Fundacja Wspierania Zrównoważonego Rozwoju) zrealizowano cykl szkoleń dla pracowników UM z zakresu stosowania rozwiązań ułatwiających zatrudnianie osób z niepełnosprawnością;
- 5) w ramach Projektu Akcelerator Dostępności JST Makroregionu Centralnego (Fundacja Wspierania Zrównoważonego Rozwoju) członkowie Zespołu ds. dostępności wzięli udział w szkoleniu: „ETR- tekst łatwy do czytania a język prosty”;
- 6) członkowie Zespołu wzięli udział w bezpłatnym webinarze „Dostępność cyfrowa”;

- 7) zorganizowano bezpłatny kurs języka migowego I stopnia na terenie Urzędu dla grupy zainteresowanych pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych oraz uruchomiono od października 2023 r. ww. kurs II stopnia;
- 8) opracowano i wdrożono Plan działania Urzędu Miejskiego w Pabianicach na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2023- 2025;
- 9) rozpropagowano w miejskich jednostkach organizacyjnych ogłoszenia przez PFRON pierwszego naboru wniosków w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna”;
- 10) zorganizowano dla osób odpowiedzialnych za zapewnienie dostępności w Urzędzie Miejskim w Pabianicach oraz w miejskich jednostkach organizacyjnych cyklu bezpłatnych szkoleń w zakresie dostępności architektonicznej i projektowania uniwersalnego - szkolenia finansowane przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Realizacja ww. przedsięwzięć przyczyniła się do poprawy dostępności dla osób o szczególnych potrzebach. Działania w zakresie dostępności będą kontynuowane zgodnie z przyjętym Planem działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami na lata 2023- 2025.

XVI. PROMOCJA MIASTA

Zadania związane z promocją obejmowały m.in. przygotowywanie materiałów promocyjnych oraz koordynację organizowanych imprez na terenie Pabianic. Pozytywnie zaopiniowano wnioski o objęcie Patronatem Prezydenta Miasta Pabianic następujących wydarzeń:

- 1) Konkurs Literacko-Plastyczny „Legenda o Pabianice”;
- 2) II edycja konkursu plastycznego pn. „Edukacyjna Laurka dla Babci i Dziadka”;
- 3) 12 edycja „Koduj z Gigantami – retroprogramowanie”;
- 4) IX Ogólnopolska Wystawa Królików;
- 5) Posiedzenie Krajowej Rady Honorowego Krwiodawstwa Polskiego Czerwonego Krzyża w Pabianicach;
- 6) Gala sportów walki Real Fight Night II;
- 7) Konkurs wiedzy o życiu i działalności Mikołaja Kopernika;
- 8) XI Pabianicki Półmaraton;
- 9) Miejski konkurs „Życie i podróże Jana Pawła II do Polski”;
- 10) Wieczór z Kobiętą;
- 11) Konkurs pn. „Reżyserowie akcji”;
- 12) Wolisz mieć rację czy relację? – praktycznie o budowaniu systemów dialogowych w społecznościach: rodzinnych, edukacyjnych zawodowych i organizacyjnych;
- 13) Warsztaty Vamos Jougar Capoeira 2023 – Bathizado i troca de corda;
- 14) Eliminacje Miejskie Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”;
- 15) Obchody Światowego Dnia Wody;
- 16) Konkurs „Jestem bezpieczny na drodze”;
- 17) UltraPark Weekend 5;
- 18) 10cio Maraton Charytatywny Przemysława Antczaka;
- 19) Konferencja powiatowa nt. „Praca z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych w edukacji włączającej”;
- 20) VIII Ogólnopolska Piesza Pielgrzymka Ewangelizacyjna z Pabianic do Niepokalanowa;
- 21) VI Mini Memoriał Małgorzaty Kozery-Gliszczyńskiej;
- 22) Wystawa obrazów Karoliny Matyjaszkowicz;
- 23) Gra Miejska „Bierzemy na warsztat tolerancję”;
- 24) II Ogólnopolski Konkurs Obojowo-Fagotowy dla Młodych Wykonawców;
- 25) Jubileusz 20-lecia Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pabianicach i zakończenie Roku Akademickiego 2022/23;

- 26) XXI edycja Konkursu Plastycznego o tematyce związanej z honorowym oddawaniem krwi, który jest przeznaczony do uczniów szkół podstawowych (klasy IV-V i VI-VII). Konkurs nosi nazwę – 65lat honorowego oddawania krwi w Polsce;
- 27) I Pabianicka Olimpiada Międzyszkolna – Bezpieczne wakacje 2023;
- 28) Festiwal Filmowy Kocham Dziwne Kino vol. 11;
- 29) Wystawa obrazów i ceramiki Moniki Kubiaczyk-Cygan;
- 30) Zbiórka używanej odzieży, maskotek i tekstyliów;
- 31) Wystawa i benefis Sławomira Łuczyńskiego;
- 32) XI Międzynarodowy Festiwal „Muzyka Świata” w Pabianicach;
- 33) Parkowe Re(we)lacje dla ciała, ducha i natury;
- 34) 13 edycja Koduj z Gigantami – „W krainie przyszłości”;
- 35) „Festiwal Pasji, Pełnia Życia”;
- 36) Konferencja „Padnij Powstań. Życie w trakcie i po udarze. Podnosimy się z kryzysu życiowego”;
- 37) I Festiwal Historyczny w Tereninie;
- 38) XXI Regaty o Puchar Prezydenta Miasta Pabianic;
- 39) Konferencja „Dieta i emocje w procesie uczenia się”;
- 40) „Alkoholizm – choroba całej rodziny”;
- 41) VI Ultramaraton Leśna Doba;
- 42) Obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego – „Zdrowie Psychiczne Powszechnym prawem Człowieka”;
- 43) XV Powiatowy Konkurs Recytatorski „Barwy Jesieni”;
- 44) IV Cross po Zmierzchu;
- 45) Indywidualny Program Edukacyjny „Zdrowe dziecko – zdrowy dorosły. Aktywność ruchowa i zmiana nawyków żywieniowych – stop z otyłością”;
- 46) „Pacuszka dla Maluszka”;
- 47) VICTOR VASARELY prekursor Op-Artu wernisaż i wystawa;
- 48) Widowiska integracyjne dla dzieci niepełnosprawnych;
- 49) Gala Wolontariatu w ramach XVIII Pabianickich Obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza;
- 50) X Ogólnopolska Wystawa Królików Rasowych;
- 51) Pierwszy Mikołajkowy Turniej Młodziczek PTC CUP
- 52) 14. Edycja „KODUJ Z GIGANTAMI -POSZUKIWACZE KODU”;
- 53) VIII Ogólnopolski Konkurs Pianistyczny im. Karola Nicze dla uczniów szkół muzycznych I i II stopnia;
- 54) Gala sportów walki Real Fight Night III.

Organizacje pozarządowe przy objęciu przedsięwzięcia Patronatem Prezydenta Miasta Pabianic otrzymywały materiały promocyjne lub środki finansowe na nagrody czy upominki.

W ramach działań promocyjnych zorganizowano:

- 1) Pabianicki Dzień Dziecka „W krainie Czarów” na Lewitynie;
- 2) Otwarcie Amfiteatru w Parku Wolności;
- 3) Ferie Zimowe w mieście we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Pabianicach;
- 4) Aktywne Wakacje we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Pabianicach;
- 5) Uroczyste zakończenie inwestycji „Łódzki Tramwaj Metropolitalny; etap Pabianice-Ksawerów;
- 6) Święto ulicy Zamkowej;
- 7) Koncert Pieśni Patriotycznych w Parku Wolności „Wtedy niebo było takie samo”;
- 8) Otwarcie Pabianickiego Centrum Sportów Wodnych;
- 9) Jarmark Świąteczny we współpracy z Centrum Handlowym ECHO.

Miasto brało udział we współorganizacji:

- 1) Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy;
- 2) Uroczystości nadania Miejskiej Hali Sportowej przy Szkole Podstawowej nr 13 imienia „Pabianickich Olimpijczyków”;

- 3) Nagraniu teledysku Rap Lokal Pabianice edycja 11;
- 4) Rodzinnego Pikniku Patriotycznego;
- 5) 45. Dni Pabianic we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury i Centrum Handlowym Tkalnia;
- 6) Koncertu wokalnno-muzycznego zespołu *Ciardasie*;
- 7) Konkursu wiedzy o życiu i działalności Mikołaja Kopernika;
- 8) II Ogólnopolskiego Konkursu Obojowo-Fagotowego dla Młodych Wykonawców;
- 9) Gali sportów walki Real Fight Night II;
- 10) 6. edycji Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego Polka;
- 11) XI Pabianickiego Półmaratonu;
- 12) VIII Ogólnopolskiej Pieszej Pielgrzymki Ewangelizacyjnej z Pabianic do Niepokalanowa;
- 13) Pabianickiego Biegu Niepodległości;
- 14) Eco Studio Electro-System - projektu dotyczącego edukacji ekologicznej;
- 15) Benefisu Sławomira Łuczyńskiego;
- 16) 20-lecia Uniwersytetu Trzeciego Wieku;
- 17) Dni Aktywnych Seniorów 2023;
- 18) Koncertu Jakuba Kuszlika;
- 19) XXI Regat o Puchar Prezydenta Miasta Pabianic;
- 20) Startu Harcerskiego Małecz 2023;
- 21) Narodowego czytania;
- 22) Krajowego Turnieju Badmintona;
- 23) Turnieju Szachowego o mistrzostwo Pabianic 2023;
- 24) Parkowych Re(we)lacji dla ciała, ducha i natury;
- 25) 65-lecia powstania Ruchu Honorowego Krwiodawstwa Polskiego Czerwonego Krzyża;
- 26) Festiwalu Pasji „Pełnia Życia”;
- 27) Konferencji „Padnij, powstań. Życie w trakcie i po udarze. Podnosimy się z kryzysu życiowego”;
- 28) Kocham Dziwne Kino – Festiwalu Filmowego vol. 11;
- 29) Nocnego Biegu i Marszobiegu ulicą Zamkową;
- 30) IV Cross po Zmierzchu;
- 31) Trasy koncertowej w celu promowania miasta przez Chór Incanto;
- 32) Ultrapark Weekend 5;
- 33) Festiwalu Holi Święto Kolorów;
- 34) 4. Etapu 34. Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego „Solidarności Olimpijczyków”;
- 35) I Mikołajkowego Turnieju „Młodziczek” PTC CUP;
- 36) 26. Rajdu Pieszego „Gwiazdkowego” z Mikołajem dla dzieci i młodzieży;
- 37) XI Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Świata;
- 38) Spacerów po mieście:
  - a) „Ku Pamięci Jadwigi Wajsówny”,
  - b) „Ku Pamięci Eduarda Juliusa Worthejla”,
  - c) „Śladami kinematografii po Pabianicach”,
  - d) „Smaki i smaczki Pabianic – od Słonecznego do Warszawskiego”,
  - e) „Plenerowa lekcja biologii z Krukiem”,
  - f) „Śladami Bitwy Pabianickiej”,
  - g) „Szlak śladami pamięci - miejsca spoczynku pabianiczian”.

W ramach działań promocyjnych wsparte zostało również wydanie płyty pabianickiej grupy „Proletaryat”.

Zespół ds. promocji Miasta promował i rozpowszechniał informacje o przedsięwzięciach organizowanych przez stowarzyszenia i fundacje poprzez publikowanie materiałów informacyjnych na stronie internetowej Urzędu Miejskiego – w kalendarzu wydarzeń, na portalu społecznościowym Facebook, na telebimie i przez rozwieszanie plakatów dotyczących tych imprez. Używano również nieodpłatnie tereny miejskie pod organizowane przedsięwzięcia dla mieszkańców miasta.

XVII. GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Na koniec roku 2023 na komunalny zasób mieszkaniowy Miasta Pabianice składało się **3 537** mieszkań o łącznej powierzchni **130 079,31 m²**, w tym 5 lokali w ramach najmu socjalnego o łącznej powierzchni 127,00 m². Z udziałem Miasta Pabianice funkcjonuje 208 wspólnot mieszkaniowych.

Szczegółowe dane dotyczące zasobu mieszkalnego wg stanu na 31 grudnia 2023 r.:

Ilość lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy usytuowanych w budynkach gminy	Ilość lokali mieszkalnych w zarządzie w budynkach stanowiących własność osób fizycznych	Ilość lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących współwłasność gminy i osób fizycznych	Ilość lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy usytuowanych w budynkach wspólnot mieszkaniowych (w tym w obcym zarządzie)	Ilość lokali mieszkalnych zarządzanych przez ZGM ogółem
1617	242	54	1624	3537

Powierzchnia lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy usytuowanych w budynkach gminy	Powierzchnia lokali mieszkalnych w zarządzie w budynkach stanowiących własność osób fizycznych	Powierzchnia lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących współwłasność gminy i osób fizycznych	Powierzchnia lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy usytuowanych w budynkach wspólnot mieszkaniowych (w tym w obcym zarządzie)	Powierzchnia lokali mieszkalnych zarządzanych przez ZGM ogółem
56 265,77	8 784,82	1 979,34	63 049,38	130 079,31

Ilość nieruchomości stanowiących własność gminy	Ilość nieruchomości w zarządzie stanowiących własność osób fizycznych	Ilość nieruchomości stanowiących współwłasność gminy i osób fizycznych	Ilość nieruchomości ogółem
215	27	7	249
Ilość budynków mieszkalnych stanowiących własność gminy	Ilość budynków mieszkalnych w zarządzie stanowiących własność osób fizycznych	Ilość budynków mieszkalnych stanowiących współwłasność gminy i osób fizycznych	Ilość budynków mieszkalnych ogółem
295	40	7	342

1. Wolne lokale :
  - 1) ilość wolnych lokali mieszkalnych do zasiedlenia – 41;
  - 2) ilość wolnych lokali z innym przeznaczeniem (np. sprzedaż, wyłączenie z użytkowania) – 127;
  - 3) ilość lokali mieszkalnych do remontu – 295;
  - 4) ilość wolnych lokali użytkowych przeznaczonych do przetargu – 13.
2. Stan techniczny lokali:
  - 1) 3263 lokale wyposażone w instalację wodną;
  - 2) 3260 lokali wyposażonych w kanalizację;
  - 3) 685 lokali wyposażonych w centralne ogrzewanie z sieci miejskiej.
3. Windykacja:
  - 1) Zaległości czynszowe o łącznej wysokości 14 266 tys. zł;
  - 2) 38 toczących się postępowań eksmisyjnych;
  - 3) 2 orzeczone przez sąd eksmisje z lokali;
  - 4) 7 wykonane eksmisje;
  - 5) 7 zrealizowanych umów w ramach świadczeń wzajemnych (odpracowanie zaległości) na łączną kwotę 7 706,00 zł.
4. Remonty budynków mieszkalnych – prace zlecone:
  - 1) montaż przewodów kominowych – 19 szt.;
  - 2) uszczelnienie przewodów kominowych – 35 szt.;
  - 3) roboty dekarstwo murarskie – 2 szt.;
  - 4) ługi brukarskie – 2 szt.;

- 5) utwardzenie nawierzchni terenu – 1 szt.;
- 6) wymiana okien na klatce schodowej – 3 szt.;
- 7) wymiana okien w lokalu – 1 szt.;
- 8) inwentaryzacja architektoniczno-budowlana – 1 szt.;
- 9) wykonanie przyłączy wodnych – 1 szt.;
- 10) wykonanie przyłączy kanalizacyjnych – 1 szt.;
- 11) montaż instalacji domofonowej – 1 szt.;
- 12) wymiana piecy ogrzewaczy – 75 szt.;
- 13) wymiana piecy kuchennych – 18 szt.

5. Remonty siłami własnymi:

Roboty dekarско-blacharskie:

- 1) krycie papą dachów - 3974 m²;
- 2) drobne naprawy – 60 m²;
- 3) wykonanie rynien – 82 m;
- 4) wykonanie rur spustowych – 50 m;
- 5) wykonanie obróbek blacharskich – 47 m²;
- 6) wymiana odeskowania dachu – 65 m²;
- 7) remont kominów – 16 szt.

Prace stolarskie, malarskie, murarskie:

- 1) remont lokali – 24;
- 2) budowa komórek – 5;
- 3) wymiana stolarki okiennej i drzwiowej – 6;
- 4) wymiana podłóg w lokalach – 197 m²;
- 5) naprawa bram wjazdowych – 2;
- 6) remont instalacji elektrycznej – 25.

6. Prace rozbiórkowe: 1 rozbiórka przybudówki.

Koszty utrzymania mieszkań i lokali użytkowych: łącznie **8 425** (tyś. zł)

Średnia stawka opłat za lokal (czynsz) – **5,7989 zł/m²**.

Stawka bazowa czynszu – 3,95 zł/m².

W 2023 roku pozytywnie zostało rozpatrzone 45 wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Pabianice i tym samym rodziny zainteresowane zostały wpisane do rejestru osób oczekujących na zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony wg struktury rodzin. W tym okresie także 9 rodzinom przydzielono lokale mieszkalne i zawarto z nimi umowy cywilno-prawne na czas nieoznaczony.

W 2023 roku pozytywnie rozpatrzono 3 wnioski o zawarcie umowy najmu socjalnego lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Pabianice i osoby zainteresowane zostały wpisane do rejestru osób oczekujących na zawarcie umowy najmu socjalnego lokalu według struktury rodzin.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. na zawarcie umowy najmu lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta Pabianice oczekiwało 169 rodzin, w tym:

- 1) 63 rodziny spełniające kryteria uchwały Rady Miejskiej;
- 2) 12 rodzin mieszkających w budynkach przeznaczonych do opróżnienia, między innymi z uwagi na ich zły stan techniczny;
- 3) 94 rodziny oczekujące na najem socjalny lokalu na podstawie wyroku sądowego.

Rodziny, które oczekują na lokal z mieszkaniowego zasobu Miasta Pabianice mogą starać się o lokal przeznaczony do remontu pod warunkiem wykonania takiego remontu we własnym zakresie. W 2023 r. z takiej możliwości skorzystało 45 rodzin, które złożyły odpowiedni wniosek. W okresie tym 32 rodzin przyjęty lokal do remontu, a 18 rodzin po wykonaniu remontu zawarło umowy cywilno-prawne na czas nieoznaczony.

Należy zaznaczyć, że co roku obserwuje się duże zainteresowanie lokalami do remontu, co skraca

czas oczekiwania rodzin w kolejce na mieszkanie. Jest to rozwiązanie korzystne dla miasta, ponieważ poprawia się stan techniczny posiadanego zasobu mieszkaniowego. Rodziny przyjmujące lokal do remontu są zobowiązane do wykonania zazwyczaj gruntownych prac remontowych, dzięki którym poprawia się standard i jakość substancji mieszkaniowej zasobów miasta.

Miasto zapewnia również lokale mieszkalne osobom opuszczającym domy dziecka. W 2023 r. pozytywnie rozpatrzono 3 wnioski o przydział lokalu z powodu opuszczenia domu dziecka.

W 2023 r. 25 osób spełniło wymogi art. 691 § 1 i § 2 kodeksu cywilnego i wstąpiło w stosunek najmu lokalu po zgonie najemcy. W 2023 r. zawarto 6 umów najmu lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony z osobami, które zajmowały lokal bez tytułu prawnego na skutek wypowiedzenia umowy najmu z tytułu zaległości z zapłatą czynszu oraz opłat niezależnych od właściciela. Osoby te uregulowały zadłużenie.

Zawarto również 3 umowy najmu lokalu na czas nieoznaczony z osobami, które pozostały w lokalu opuszczonym przez najemcę.

W 2023 roku prowadzono 78 postępowań związanych z kontrolowaniem i odzyskiem lokali mieszkalnych. W 13 przypadkach wypowiedziano tytuł prawny do lokalu, a 15 spraw toczyło się na drodze postępowania sądowego.

W 2022 r. pozytywnie rozpatrzono 2 wnioski o dokonanie ulepszeń w lokalu mieszkalnym polegających na doprowadzeniu do lokalu instalacji gazowej, co przekłada się na podniesienie standardu zajmowanych lokali i tym samym na jakość życia lokatorów.

Aby zachęcić najemców lokali komunalnych do poprawy standardu zajmowanych przez nich lokali, Rada Miejska w Pabianicach w uchwalonym programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Pabianice na lata 2022-2026 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2021 r. poz. 4113, z 2023 poz. 8694) wprowadziła zapis mówiący o tym, że lokator, który za udokumentowaną zgodą wynajmującego po dniu 12.11.1994 r. dokonał ulepszeń lokalu, przez okres 3 lat od chwili protokolarnego odbioru takich prac jest zwolniony z opłat wyższego czynszu wynikającego z dokonanych ulepszeń.

W 2023 r. rozpatrzono 552 wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, z czego 40 to wnioski złożone przez osoby ubiegające się o dodatek mieszkaniowy po raz pierwszy, a 512 osób składało wnioski po raz kolejny w 6-cio miesięcznym cyklu wypłat dodatków mieszkaniowych.

Z 552 ww. wniosków, 487 rozpatrzono pozytywnie i na ich podstawie wypłacono dodatki mieszkaniowe w kwocie 862.297,06 zł. W 23 przypadkach osoby pobrały dodatki mieszkaniowe po raz pierwszy a pozostałe 464 osoby długotrwale korzysta z pomocy finansowej gminy na wydatki mieszkaniowe.

Strukturę wypłat dodatków mieszkaniowych w ujęciu ilościowym i wartościowym przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych dodatków - rat	Kwota wypłaconych dodatków w zł	Udział % wypłaconych dodatków
Ogółem:	3.114	862.297,06	100
Z tego w zasobie:			
- gminnym	1.713	478.521,41	55,49
- spółdzielczym	749	198.076,75	22,97
- wspólnot mieszkaniowych	157	36.642,42	4,25
- prywatnym	423	134.937,60	15,65
- zakładowym	12	2.998,26	0,35
- zarządzanym przez ZGM	58	10.619,96	1,23
- własnościowym, wykupionym od Miasta	2	500,66	0,06

Średnio w 2023 r. miesięcznie 260 gospodarstw domowych pobierało dodatki mieszkaniowe.

XVIII. OCHRONA ŚRODOWISKA

18.1. Działania na rzecz rozwoju terenów zielonych i rekreacyjnych

Działania na rzecz rozwoju terenów zielonych i rekreacyjnych w 2023 r. w Pabianicach obejmowały następujące przedsięwzięcia:

1) Bieżące utrzymanie pomników przyrody:

Drzewa uznane za pomniki przyrody na terenie miasta to aleja 47 dębów przy ul. Zagajnikowej, aleja 63 dębów przy ul. J. Pawła II, 3 drzewa przy parafii św. Floriana, 3 drzewa w Parku im. J. Słowackiego oraz 3 drzewa na Cmentarzu Ewangelickim.

W roku 2023 prowadzono monitoring stanu zdrowotnego drzew pomnikowych oraz przeprowadzono niezbędne zabiegi sanitarno-zabezpieczające drzew za łączną kwotę 24 678,00 zł.

2) Bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej:

Bieżące utrzymanie czystości i porządku obejmuje 12 terenów zieleni miejskiej, tj. 5 parków i 7 skwerów o łącznej powierzchni 38,14 ha:

Nazwa terenu zieleni	Powierzchnia ogółem
Park Wolności	28,5 ha
Park Hadriana	0,83 ha
Park Jordanowski	1,23 ha
Park Słowackiego	3,35 ha
Bulwar im. F. Kruschego	2,24 ha
Skwer im. Inż. B. Pietrzaka	0,80 ha
Skwer im. Z. Lubońskiego	0,19 ha
Skwer Kościuszki – Skłodowskiej	0,18 ha
Skwer św. Rocha – Pułaskiego	0,08 ha
Stary Rynek 22	0,15 ha
Pomnik Legionisty	0,22 ha
Skwer im. A. Walentynowicz	0,37 ha

Zakres stałego utrzymania, poza cotygodniowym sprzątaniem tych terenów, obejmuje również pielęgnację rabat i krzewów, podlewanie nasadzeń, pielęgnację młodych drzew, cięcia żywopłotów, koszenie trawników, odchwaszczanie, sprzątanie toalet, utrzymanie zimowe tych terenów. W 2023 r. na bieżące utrzymanie terenów zieleni wydatkowano 352 975,68 zł.

3) Bieżące utrzymanie placów zabaw i siłowni plenerowych:

Bieżące utrzymanie placów zabaw i siłowni plenerowych obejmuje konserwację urządzeń oraz utrzymanie czystości na 8 miejskich placach zabaw i 3 siłowniach plenerowych:

Lokalizacja placu zabaw / siłowni plenerowej	Nazwa placu zabaw / siłowni	Ilość urządzeń
Park Wolności	Jurajski Park Sprawnościowy	6
	Górka Aktywności	8
	Plac zabaw piaskowy	19
	Siłownia pod chmurką	14
Park Jordanowski	Plac zabaw przy górcie	11
	Siłownia	3
Park Hadriana	Plac zabaw	10
Park Słowackiego	Plac zabaw	21
	Fontanna	1

Skwer im. B. Pietrzaka	Plac zabaw	6
	Siłownia	4
	Fontanna – plac wodny	1
Skwer im. Z. Lubońskiego	Plac zabaw	6

Zakres stałego utrzymania, poza cotygodniowym sprzątnięciem i wygrabianiem tych terenów, obejmuje również konserwację, naprawę i malowanie urządzeń, wymianę zniszczonych urządzeń na nowe, wykonywanie przeglądów dziennych, kwartalnych, rocznych i pięcioletnich.

Łącznie na bieżące utrzymanie wyposażenia terenów zieleni wydano kwotę: 210 308,55 zł, w tym na:

- zakup i utrzymanie urządzeń w parkach, na placach zabaw i siłowniach plenerowych: 122 061,11 zł,
- utrzymanie toalety w Parku im. J. Słowackiego oraz zapewnienie toalet przy placach zabaw w parkach: 19 207,60 zł,
- media (wodę, energię elektryczną i odbiór ścieków): 69 039,84 zł.

4) Nasadenia drzew na terenach zieleni miejskiej:

W 2023 r. wykonano nasadenia:

- 60 szt. jabłoni na Bulwarze im. F. Kruschego,
- 37 drzew (w tym: 26 grabów, 6 dębów szypułkowych, 5 jabłoni) na Skwerze Walentynowicz,
- 30 drzew (platan) ul. Łaska na odcinku od ul. Szarych Szeregów do ul. Wiejskiej,
- 5 drzew jarzęb na ul. Łaskiej,

ponadto:

- przedłużono i odnowiono skwer im. Lubońskiego poprzez wykonanie nowych nasadzeń drzew (34 szt) i krzewów (50 szt) oraz wykonano nowy trawnik,
- odnowiono herb Miasta Pabianice – wjazd od zachodniej strony do miasta (ul. Łaska)
- wykonano nowe rabaty różane (przy muzeum ul. Stary Rynek, skwer Walentynowicz, centrum miasta przy Urzędzie Miejskim).

Łączna kwota wydatkowana na powyższe cele: 164 775,68 zł.

5) W Parku Wolności wykonano:

- ciąg pieszy z kostki (wjazd do parku i alejka łącząca amfiteatr z wielorybem): 46 986,00 zł,
- źródło wody pitnej wraz z przyłączem: 17 500,00 zł,
- przyłącze elektryczne: 11 900,00 zł.

W zakresie edukacji ekologicznej w Parku Wolności zakupiono i powieszono 40 budek lęgowych dla ptaków oraz budki dla wiewiórek oraz urządzono strefę dla zwierząt za łączną kwotę: 15 189,60 zł.

W 2023 r. wykonano cięcia pielęgnacyjne drzew na terenach parków i skwerów miejskich w celu poprawy stanu zdrowotnego drzewostanu, estetyki, a także bezpieczeństwa. Kwota wydatkowana na ten cel: 128 159,00 zł.

18.2. Działania na rzecz opieki nad zwierzętami (realizacja obowiązku nałożonego przepisami ustawy o opiece nad zwierzętami)

Działania na rzecz opieki nad zwierzętami obejmowały:

- 1) odławianie zbłąkanych zwierząt dzikich – 112 interwencji;
- 2) odbiór i utylizacja padłych zwierząt z terenu miasta – 99 interwencji;
- 3) deratyzacja parków i skwerów miejskich – 2 x roku.

Schronisko dla Zwierząt w 2023 r. przyjęło 278 psów, z czego 161 zostało odebranych przez właścicieli a 101 trafiło do adopcji. Ponadto Schronisko zaopiekowało się 299 kotami wolnożyjącymi, które poddano zabiegom sterylizacji oraz czipowania, a w razie konieczności również leczenia.

W Schronisku schronienie znalazło 68 kotów z czego 17 zostało adoptowanych.

18.3. Realizacja systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

1. W ramach funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i zawartej

23.12.2021 r. pomiędzy Miastem Pabianice a Firmą Eko-Region Sp. z o.o. umowy na świadczenie usługi odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu miasta przez okres 30 miesięcy, mieszkańcy miasta mają zapewniony odbiór:

- 1) odpadów zbieranych selektywnie w podziale na następujące frakcje: papier, bioodpady, szkło, surowce suche, pozostałości po selektywnej zbiórce odpadów: „u źródła”, czyli bezpośrednio sprzed terenu nieruchomości z częstotliwością określoną odpowiednio dla danego rodzaju nieruchomości;
  - 2) odpadów wielkogabarytowych: „u źródła” w czterech objazdowych zbiórkach w ciągu roku;
  - 3) selektywnie zebranych odpadów: w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Warzywnej 6 przez cały rok;
  - 4) choinek poświątecznych: bezpośrednio sprzed domów w dwóch objazdowych zbiórkach;
  - 5) baterii i przeterminowanych lekarstw: w wyznaczonych punktach ich przyjmowania.
2. Na dzień 31 grudnia 2023 roku systemem objętych było 55 473 mieszkańców (zgodnie ze złożonymi deklaracjami za gospodarowanie odpadami komunalnymi).
  3. Łącznie z terenu miasta w ramach zawartej przez miasto umowy odebrano w 2023 r. 19 255,64 Mg ton odpadów komunalnych, w tym:
    - 1) 18 252,70 ton „u źródła” - bezpośrednio od mieszkańców, na podstawie złożonych deklaracji;
    - 2) 1 002,64 ton z PSZOK.
  4. Na finansowanie systemu w roku 2023 w ramach wydatków bieżących wydatkowano kwotę 18 479 238,49 zł, z czego:
    - 1) na odbiór i zagospodarowanie odpadów: 18 407 471,67 zł;
    - 2) na opłaty związane z utrzymaniem PSZOK: 62 118,96 zł;
    - 3) na edukację ekologiczną: 9 647,86 zł.
  5. W celu poprawy warunków użytkowania PSZOK w roku 2023 dokonano jego modernizacji w ramach której:
    - 1) wykonano przebudowę części nawierzchni punktu (zwiększając powierzchnię): 27 750,00 zł;
    - 2) wykonano nowe oświetlenie: 11 207,00 zł;
    - 3) zakupiono 8 nowych kontenerów na odpady: 83 929,05 zł;
    - 4) zamontowano wiatę/boksu na odpady: 32 601,94 zł;
    - 5) postawiono 2 wiaty przy stróżówkach: 15 252,00 zł.
 łączny koszt: 170 739,99 zł.

18.4. Prowadzenie postępowań i kontroli wynikających z przepisów prawa w roku 2023

W ramach realizowanych zadań pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego przeprowadzili następujące postępowania i kontrole:

1) postępowania:

Lp.	Przedmiot postępowania	Ilość postępowań
1	postępowania w sprawie wyrażenia zgody lub odmowy zgody na usunięcie drzew	61
2	postępowania w sprawie środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji	10
3	postępowania w sprawie wydania decyzji na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych	4
4	postępowania w sprawie wydania zezwolenia na utrzymywanie psa rasy uznanej za agresywną	0
5	postępowania w sprawie usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania	1
6	zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew	140

2) kontrole:

lp.	Przedmiot kontroli	Ilość kontroli
1	kontrole nieruchomości, na których zlokalizowany jest zbiornik bezodpływowy	510
2	kontrole nieruchomości, na których zlokalizowana jest przydomowa oczyszczalnia ścieków	59
3	kontrole nieruchomości niezamieszkałych w zakresie posiadania umowy na odbiór odpadów	8

XIX. TRANSPORT PUBLICZNY, DROGI I TARGOWISKA

19.1. Transport publiczny

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., sieć linii organizowanych przez Miasto Pabianice tworzyło 14 linii autobusowych, obsługiwanych przez MZK Sp. z o.o. w Pabianicach – 8 linii miejskich i 6 linii podmiejskich. W 2023 roku uruchomiono nową linię autobusową A41, zapewniającą dojazdy z os. Bugaj do tramwaju na ul. Warszawskiej. W 2023 roku wznowione zostało funkcjonowanie linii tramwajowej 41 z Pabianic do Łodzi, do obsługi linii wprowadzono w 2023 roku wagony niskopodłogowe. Poza tym, w ramach komunikacji miejskiej funkcjonowała nocna linia autobusowa N4B oraz międzymiastowa linia D z Pabianic do Łasku organizowana przez Gminę Łask.

Liczba wozokilometrów w 2023 r. wykonana w komunikacji autobusowej wynosiła 1 mln 314 tys.

Dominujący udział w pracy eksploatacyjnej przypadł na Miasto Pabianice (86%). W gminach ościennych zrealizowano 14% całkowitej pracy eksploatacyjnej. Łączna długość tras autobusowych wyniosła 89 km, a długość linii autobusowych – 142 km. W 2023 roku zostało wznowione funkcjonowanie komunikacji miejskiej na ul. Zamkowej po zakończeniu jej przebudowy.

Rozkłady jazdy pabianickiej komunikacji miejskiej w większości przypadków charakteryzuje stały takt kursowania pojazdów, jednakowy dla wszystkich linii. Stała częstotliwość kursowania pojazdów obsługujących poszczególne linie daje możliwość synchronizacji rozkładów jazdy w skali całej sieci komunikacyjnej. Cecha ta warunkuje atrakcyjność komunikacji miejskiej – w myśl zasady, że odczuwana przez pasażera wspólna częstotliwość kursowania kilku linii będzie wysoka tylko wówczas, gdy zapewniona zostanie rytmiczna obsługa ciągu komunikacyjnego, która polega na równomiernych odstępach czasu pomiędzy kolejnymi pojazdami udającymi się w tym samym kierunku.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., do obsługi linii komunikacji miejskiej, MZK Sp. z o.o. w Pabianicach wykorzystywała 32 autobusy. Średni wiek pojazdów obsługujących linie pabianickiej komunikacji miejskiej wyniósł niespełna 9 lat. Najmłodsze pojazdy (14 szt.) miały 4 lata, najstarsze (9 szt.) – 15 lat.

Wszystkie autobusy przeznaczone do obsługi sieci komunikacyjnej pabianickiej komunikacji miejskiej były niskopodłogowe i posiadały uchylne rampy dla wózków inwalidzkich oraz system przykłąku. 18 z nich (56,3%) posiadało napęd hybrydowy, natomiast 14 (43,7%) – napęd konwencjonalny. Autobusy hybrydowe były wyposażone w klimatyzację przestrzeni pasażerskiej. W weekendy do obsługi sieci komunikacyjnej ekspediowano wyłącznie autobusy hybrydowe. Według stanu na 31 grudnia 2023 r., każdy z autobusów wyposażony był w automat mobilny do sprzedaży biletów, obsługujący płatności bezgotówkowe kartą płatniczą lub BLIK. Wszystkie pojazdy wyposażono także w systemy zewnętrznej i wewnętrznej informacji pasażerskiej.

W 2023 r. zakończono kompleksową przebudowę linii tramwajowej w ramach projektu „Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice – Ksawerów”.

W 2023 roku w autobusach MZK odnotowano 2.952.341 przejazdów odpłatnych, co stanowi wzrost o 247.028 (+9,1%) w porównaniu do roku 2022.

W 2023 roku sprzedano bilety o wartości nominalnej brutto 4 460 468,93 zł. W porównaniu do 2022 roku jest to wzrost o 813 879,15 zł (+22,32%).

Jak wynika z danych z bramek zliczających zainstalowanych w autobusach i tramwajach, w dniu powszednim z komunikacji miejskiej korzystało łącznie 22.637 osób, z czego 14.383 przypadało na linie autobusowe MZK, a 8.254 na linię tramwajową 41. Spośród połączeń MZK, najwięcej pasażerów korzystało z linii 1 (3.723 osoby), 2 (1.989 osób) i 3 (1.365 osób). Liczba pasażerów w przeliczeniu na jeden wozokilometr wynosiła 3,9, najwięcej na liniach: 41 (5,6 pas/km), 4 (4,3 pas/km) oraz 5 (4,2 pas/km).

W soboty odnotowano łącznie 9.882 przejazdy, w tym 5.272 przypadało na linie MZK Pabianice, a 4.610 na linie MPK-Łódź. Najwięcej przejazdów zrealizowano w tym dniu na liniach: 41 (4.579), 1 (1.322) i 2 (1.168). W przeliczeniu na wozokilometr z sieci pabianickiej komunikacji miejskiej korzystało przeciętnie 2,8 pasażera. Najbardziej efektywnymi liniami w sobotę były linie: 41 (4,0 pas/km), 7 (3,3 pas/km) i 5 (2,8 pas/km).

W niedzielę autobusami i tramwajami przewożono 4.912 pasażerów. Z linii MZK skorzystało 2.611 osób, natomiast z połączeń MPK – 2.301 osób. Największą popularnością w niedzielę i święta cieszyły się linie: 41 (2.266 osób), 5 (968 osób) i 1 (666 osób). Przewożono przeciętnie 2 pasażerów na wozokilometr, z czego najwięcej na liniach: 5 (2,8 pas/km), 265 (2,1 pas/km) oraz 6 i 41 (po 2 pas/km).

W przeciętnym miesiącu przewożono przeciętnie 540.442 pasażerów – na liniach autobusowych MZK 337.163, natomiast na liniach MPK (41 i N4B) – 203.279. Najwięcej pasażerów skorzystało z linii: 41 (202.980), 1 (86.801) oraz 2 (48.571).

Według stanu na 31.12.2023, czynnych było 167 przystanków autobusowych, 12 tramwajowych oraz 18 autobusowo-tramwajowych. W 2023 roku zintegrowano przystanki autobusowe i tramwajowe na ul. Warszawskiej i Zamkowej, zgodnie z oczekiwaniem pasażerów. Przystanki były wyposażone w 39 tablic dynamicznej informacji pasażerskiej i 68 kamer monitoringu (w 2023 roku przybyło po 16 tablic i kamer) oraz 130 wiat przystankowych (w 2023 roku ustawiono 18 nowych podświetlanych wiat).

Długość dróg dla rowerów i ciągów pieszo-rowerowych w zarządzie miasta wynosiła ok. 23 km. Zakończono realizację budowy dróg rowerowych w ramach projektów „Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach” oraz „Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice – Ksawerów”. Drogi rowerowe wybudowano wzdłuż ulic: 20 Stycznia (od gen. Stefana „Grota Roweckiego: do Rydzyńskiej), Bugaj i Kopernika (od Roweckiego do ks. Piotra Skargi), Jana Pawła II (od Świętokrzyskiej do Wiejskiej), Targowej (od Orlej do Jana Pawła II oraz odnoga drogi rowerowej wzdłuż projektowanej ul. ks. Popiełuszki), ks. Popiełuszki (od Wiejskiej do Świetlickiego), Skośnej, Wiejskiej, Moniuszki (od Wiejskiej do Śniadeckiego), Śniadeckiego, Szarych Szeregów, Łaskiej, Zamkowej, Stary Rynek. Na ul. Warszawskiej od Pietrusińskiego do Dużego Skrętu z kolei wybudowano ciąg pieszo-rowerowy.

Na koniec 2023 roku funkcjonowało 9 parkingów rowerowych bike&ride (Dworzec PKP, Jana Pawła II / szpital, Kilińskiego / SDH, Waltera-Jankego, Podmiejska, Karolew, Sikorskiego oraz Pabianice Północne i Duży Skręt oddane do użytku w 2023 r.) oraz 2 parkingi samochodowe park & ride (Dworzec PKP, ul. Łaska oraz przystanek Pabianice Północne, ul. Karniszewicka).

Całorocznie funkcjonował system roweru publicznego, składający się z 15 stacji rowerowych oraz 122 rowerów. Zadanie zrealizowano w ramach projektu „Integracja różnych systemów transportu zbiorowego poprzez rozbudowę węzłów przesiadkowych w województwie łódzkim” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Miasto posiada uchwalony „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miejskiej Pabianice na lata 2017-2025”.

W 2023 PKP PLK S.A. oddała do użytku nowy przystanek kolejowy Pabianice Północne u zbiegu ulic Karniszewickiej i Lutomierskiej. Wybudowano dwa perony jednokrawędziowe o długości 150 metrów, wyposażone w ławki, wiaty, informację pasażerską i oświetlenie.

19.2. Drogi

Zakres remontów dróg i chodników w 2023 r. obejmował m.in.:

1. Remonty dróg:
  - 1) wykonanie bieżących napraw nawierzchni chodników, ciągów pieszo-rowerowych, parkingów, dróg gminnych z kostki betonowej, płyt chodnikowych – 134 721, 90 zł;
  - 2) remonty cząstkowe nawierzchni asfaltowych na drogach gminnych – 429 518, 59 zł;
  - 3) bieżące utrzymanie pasów drogowych – 899 923, 15 zł;
  - 4) pielęgnacja i utrzymanie zieleni (Zamkowa, Stary Rynek, Warszawska) – 68 904 zł;
  - 5) wykonanie odwodnienia liniowego - ul. Brauna – 15 621 zł;
  - 6) wykonanie przebudowy łopatki ulicy Barucha – 155 149, 13 zł.
2. Przebudowa nawierzchni dróg gminnych – 286 002, 23 zł:

Ulica	Rodzaj nawierzchni	Powierzchnia (m ²)
Szpitalna (YUMI - Ogrody działkowe)	masa mineralno - bitumiczna	501
Świetlickiego (dojazd do firmy ŁUKMAR)	masa mineralno - bitumiczna	294
Rzgowska (VIII łopatka)	kruszywo	624

3. Przebudowa chodników – 695 241,87 zł:

Ulica	Rodzaj nawierzchni	Powierzchnia [m ²]
Bugaj	kostka brukowa	357
	masa mineralno - bitumiczna	260
Moniuszki 121/125	kostka brukowa	350
Wiejska	płyty ażurowe	405
Broniewskiego	kostka brukowa	58
Wyspiańskiego	kostka brukowa	980
Smugowa	kostka brukowa	212

W ramach prac porządkowych w mieście wykonano m.in.:

- 1) równanie dróg gruntowych – 152 ulice;
- 2) sadzenie drzew – 41 szt.;
- 3) koszenie pasów drogowych dróg utwardzonych – 59 970, 18 m²;
- 4) oczyszczanie pasów drogowych z odpadów wielkogabarytowych i śmieci;
- 5) oczyszczanie pasów drogowych z liści w okresie jesiennym;
- 6) powierzchniowe oczyszczanie krat wpustów kanalizacji deszczowej;
- 7) chemiczne odchwaszczanie chodników;
- 8) wykonywanie prac na rzecz innych jednostek UM Pabianice, Straż Miejska, PCM, szkoły, inne - tj. wywóz śmieci, koszenie, podkrzesywanie drzew;
- 9) podkrzesywanie drzew i krzaków – 106 szt.;
- 10) montaż znaków drogowych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu;
- 11) naprawy utrzymanie sprzętu i pojazdów będących własnością ZDM.

W 2023 r. wydano 604 decyzje administracyjne za zajęcie pasa drogowego i uzyskano wpływy do budżetu miasta w kwocie łącznej 834 889,86 złotych.

Oświetlenie ulic, parków i placów miejskich:

Na terenie Pabianic jest zamontowanych 5898 szt. opraw oświetleniowych, z czego 4870 jest własnością PGE Dystrybucja S.A., 866 szt. własnością Miasta, 18 szt. własnością powiatu pabianickiego, a 144 szt. stanowi własność Zarządu Dróg Wojewódzkich.

Wydatki na zakup energii i konserwację na oświetlenie uliczne, iluminacje obiektów

zabytkowych, sygnalizację świetlną w 2023 roku wyniosły:

- 1) zakup energii – 2.430.421,62 zł (w 2022 r. – 1.687.030,88 zł);
- 2) konserwacja – 538.282,88 zł (w 2022 r. – 717.428,28 zł).

Ilość wody zużytej do celów przeciwpożarowych i ilość hydrantów p.poż.

Na sieci wodociągowej stanowiącej własność ZWiK Sp. z o.o. zamontowanych jest 1426 szt. hydrantów p.poż., w tym 1353 szt. – hydranty podziemne i 73 szt. – hydranty nadziemne. Do gaszenia pożarów zużyto 2023 r. 1060 m³ wody za łączną kwotę 4461,96 zł.

19.3. Targowiska miejskie

Targowiska miejskie administrowane przez Zarząd Dróg Miejskich w Pabianicach są zlokalizowane:

- 1) przy ul. Moniuszki 40/42;
- 2) przy ul. Łaskiej 29/31;
- 3) przy ul. Ewangelickiej 1.

Ponadto, przy ul. ul. Nawrockiego 17 znajduje się targowisko miejskie administrowane przez Pabianicką Spółdzielnię Mieszkaniową (ZDM pobiera wyłącznie opłaty targowe).

Wpływy z zebranych opłat (netto) na targowiskach miejskich w 2023 r. ilustruje tabelaryczne zestawienie:

Opłata targowa	Opłata eksploatacyjna	Czynsze dzierżawy terenu	Czynsze najmu pawilonów	Rezerwacje	Wywóz odpadów - obciążenia na pawilony handlowe	Sprzedaż okazjonalna w mieście	Opłata za szalet
167 531,50	122 961,38	71 350,24	15 024,44	319 234,55	8 400,00	2 262,00	19 164,23

Zarząd Dróg Miejskich jako administrator targowisk na terenie miasta dąży do stworzenia jak najlepszych warunków wszystkim osobom handlującym jak i kupującym oraz zatrudnionym pracownikom z działu targowisk miejskich. Pracownicy ZDM codziennie dbają o utrzymanie czystości na placach targowych i w pomieszczeniach sanitarnych. W okresie zimowym, przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych są wykorzystywane pojazdy specjalistyczne typu pługopiaskarki do odpowiedniego przygotowania placów targowych. W okresie wiosennym natomiast place targowe są sprzątane z wykorzystaniem zamiatarek mechanicznych oraz dmuchaw bezprzewodowych.

Na terenie miasta zostały również wyznaczone miejsca przeznaczone do prowadzenia sprzedaży okazjonalnej poza wyznaczonymi targowiskami miejskimi.

XX. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. 100% obszaru Miasta Pabianice objęte było 35 obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Pabianicach między ul. Potokową, projektowaną ul. gen. „Waltera” Janke i stadionem sportowym P.T.C. – Uchwała Nr XXX/318/97 Rady Miasta Pabianic z dnia 27 sierpnia 1997 r.;
- 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Jutrzkowickiej, za terenami sportowymi MOSiR w Pabianicach – Uchwała Nr XXXI/320/97 Rady Miasta Pabianic z dnia 24 września 1997 r.;
- 3) Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Pabianic – Uchwała Nr XIV/114/99 Rady Miasta Pabianic z dnia 16 czerwca 1999 r. oraz Uchwała Nr XXX/362/12 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 11 września 2012 r.;
- 4) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Partyzanckiej, Widzewskiej i Konstantynowskiej w Pabianicach – Uchwała Nr XXVIII/295/2000 Rady Miasta Pabianic z dnia 26 czerwca 2000 r.;

- 5) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic: Warszawska, Ksawerowska, Zaradzyńska i Rzgowska w Pabianicach – Uchwała Nr XLIV/443/01 Rady Miasta Pabianic z dnia 31 maja 2001 r.;
- 6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Pabianicach pomiędzy ul. Miodową, ul. Wiejską, projektowaną ulicą gen. „Waltera” Janke i zachodnią granicą administracyjną miasta Pabianic – Uchwała Nr LVII/588/02 Rady Miasta Pabianic z dnia 24 kwietnia 2002 r.;
- 7) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu Starego Miasta w Pabianicach ograniczony: rzeką Dobrzynką na odcinku od gen. Stefana „Grota” Roweckiego do ul. Zamkowej, ul. Grobelną, ul. Lipową, terenem Parku im. J. Słowackiego, ul. Garncarską, ul. Majdany, narożnikiem u zbiegu ulic Konstantynowskiej i Bóźnicznej z ul. Zamkową oraz Bóźnicznej i Kopernika z ul. Piotra Skargi i ul. Bugaj – Uchwała Nr XII/87/03 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 czerwca 2003 r.;
- 8) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu ograniczonego ul. Ewangelicką, cmentarzem, rzeką Pabianką oraz ul. gen. Stefana „Grota” Roweckiego Uchwała Nr IX/60/03 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 marca 2003 r.;
- 9) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie Klimkowizny w Pabianicach – Uchwała Nr XXII/168/03 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 17 grudnia 2003 r.;
- 10) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Pabianic w granicach administracyjnych Gminy Miejskiej Pabianice – Uchwała Nr LXVII/561/06 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 29 czerwca 2006 r.;
- 11) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych przy ul. Podmiejskiej 107-111 oraz działek położonych przy ul. Gruntowej 21-27 w Pabianicach – Uchwała Nr LXIX/595/06 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2006 r.;
- 12) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren działek nr 510/1, 510/2 i 510/3 położonych przy ulicy Szpitalnej 2 w Pabianicach – Uchwała Nr X/84/11 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 maja 2011 r.;
- 13) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący tereny w Pabianicach: pierwszy ograniczony ulicami: ul. Gen. „Waltera” Janke, ul. Projektowaną 6KD-G2/2, granicą Tuszyńsko – Dłutowsko-Grabiańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, granicą lasu i ul. Sienną; oraz drugi ograniczony ulicami: ul. Popławską (dawny ślad), ul. Smugową, ul. Bugaj, korytem rzeki Dobrzynki, ul. Świetlickiego, ul. Gen. „Waltera” Janke – Uchwała Nr LVII/729/14 rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 15 maja 2014 r.;
- 14) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu ograniczonego ulicami: Jana Pawła II, Wiejską, Zagajnikową i Śniadeckiego w Pabianicach – Uchwała Nr LXIV/801/14 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 9 października 2014 r.;
- 15) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren w Pabianicach ograniczony od wschodu i północy granicą Gminy Miejskiej Pabianice, od zachodu korytem rzeki Dobrzynki (granicą Gminy Miejskiej Pabianice) i ulicą Piłsudskiego (wschodnia strona), od południa ulicą Projektowaną 9KD-Z1/2 (północna strona) – Uchwała Nr LXV/804/14 Rady miejskiej w Pabianicach z dnia 12 listopada 2014 r.;
- 16) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu MZK położonego przy ulicy Lutomierskiej – Uchwała Nr XXIV/267/16 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 marca 2016 r.;
- 17) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Pabianice położonej między ulicami: ul. „Grota” Roweckiego, ul. Grobelną i rzeką Dobrzynką – Uchwała Nr XXVI/339/16 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 16 czerwca 2016 r.;
- 18) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Pabianice położonej między ulicami: ul. Zamkową i ul. Grobelną – Uchwała Nr XXIV/267/16 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 marca 2016 r.;
- 19) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren ograniczony ulicami:

- Piłsudskiego, Projektowaną (9KD-Z1/2), Widzewską, Pietrusińskiego, Warszawską, Kapliczną, Żwirki i Wigury, Konopną, Garncarską, Gdańską, Stary Rynek i Zamkową w Pabianicach – Uchwała Nr XXVIII/358/16 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 15 września 2016 r.;
- 20) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek nr 29-116/9 i 29-116/10 położonych przy ul. Podmiejskiej 65E – Uchwała Nr XXXIV/436/16 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 29 grudnia 2016 r.;
  - 21) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przemysłowych położonych w Pabianicach na wschód od ulicy Lutomierskiej – Uchwała Nr LVI/719/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 21 czerwca 2018 r.;
  - 22) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przemysłowych położonych w Pabianicach na zachód od ulicy Lutomierskiej – Uchwała Nr LVI/720/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 21 czerwca 2018 r.;
  - 23) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego na wschód od ul. Myśliwskiej – Uchwała Nr IV/40/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 23 stycznia 2019 r – uchwalony;
  - 24) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów przemysłowych położonych w Pabianicach na wschód od ulicy Lutomierskiej – Uchwała Nr XIII/162/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 23 października 2019 r.;
  - 25) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów przemysłowych położonych w Pabianicach na zachód od ulicy Lutomierskiej – Uchwała Nr XIII/163/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 23 października 2019 r.;
  - 26) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Pabianice położonej w rejonie ulicy Hermanowskiej na północ od ulicy Miodowej – Uchwała Nr XIII/164/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 23 października 2019 r.;
  - 27) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Pabianice położonej w rejonie ulicy Hermanowskiej na południe od ulicy Miodowej – Uchwała Nr XV/180/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 18 grudnia 2019 r.;
  - 28) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Pabianice położonej na zachód od ulicy Wiejskiej – Uchwała Nr XXVII/290/20 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 17 grudnia 2020 r.;
  - 29) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 9-262/4 i 9-262/5 położonych w Pabianicach przy ul. Gdańskiej 6 – Uchwała Nr XXXVII/385/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 16 sierpnia 2021 r.;
  - 30) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 15-3/12, 15-2/2, 15-2/1 i 15-1/3 (fragment działki), położonych w Pabianicach przy ulicy Warszawskiej 71-73 – Uchwała Nr XXXVIII/392/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 16 września 2021 r.;
  - 31) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 7-129 i 7-130 położonych w Pabianicach przy ul. Marii Konopnickiej 2 – Uchwała Nr XXXIX/409/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 20 października 2021 r.;
  - 32) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 2-73/11, 2-73/12, 2-74/9, 2-74/10, 2-75/6, 2-76/3, 2-77/5, 2-78/4 (fragment działki) i 2-78/5, położonych w Pabianicach w rejonie ul. Morelowej – Uchwała Nr XLII/442/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 21 grudnia 2021 r.;
  - 33) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ul. gen. Romualda Traugutta – Uchwała Nr L/508/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 14 lipca 2022 r.;
  - 34) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ul. 20 Stycznia – Uchwała Nr LII/517/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 14 września 2022 r.;

- 35) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego skrzyżowania ulic: 20 Stycznia i Podleśnej w Pabianicach – Uchwała Nr LVII/565/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 20 grudnia 2022 r.

W trakcie sporządzania było 36 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z czego: 1 wszedł w życie po uchwaleniu, do 8 przystąpiono (w tym do 4 zmian) oraz odstąpiono od sporządzenia 2:

- 1) Uchwała Nr XXVIII/355/16 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 15 września 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ul. Nowowolskiej;
- 2) Uchwała Nr LI/654/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ul. Bocianiej;
- 3) Uchwała Nr X/117/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 7-351/1, 7-351/2, 7-351/3, 7-351/4, 7-347 i 7-348, położonych w Pabianicach przy ul. Tadeusza Kościuszki 8-10;
- 4) Uchwała Nr X/118/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 7- 120, 7-121, 7-122, 7-123, 7-124 i 7-125/3 (fragment działki) położonych w Pabianicach przy ul. Łaskiej 2-4 i ul. Zamkowej 62-66;
- 5) Uchwała Nr X/121/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 6-156, 6-196, 6-222, 6-221, 6-220, 6-219 i 6-259 (fragment działki), położonych w Pabianicach przy ul. Marii Konopnickiej 39-43 i ul. Orla 55;
- 6) Uchwała Nr X/125/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 1-13, 1-24/1, 1-24/2, 1-26/1, 1-26/3, 1-26/4, 1-27/1, 1-27/2, 1-3/1 i 1-3/2, położonych w Pabianicach w rejonie ulic Agrestowa/Łukowa;
- 7) Uchwała Nr X/126/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 18-87/7, 18-86/13, 18-86/8, 18-85/1, 18-84/16, 18-84/17, 18-84/18 i 18-83/1, położonych w Pabianicach w rejonie ulicy Polnej;
- 8) Uchwała Nr X/127/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 5-509/1 i 5-509/2, położonych w Pabianicach przy ul. Robotniczej 11;
- 9) Uchwała Nr X/131/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 15-85/4, 15-85/5, 15-85/12 i 15-85/13, położonych w Pabianicach w rejonie ulic Spokojna/Sybiraków;
- 10) Uchwała Nr X/132/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego skrzyżowania ulic: 20 Stycznia i Podleśnej w Pabianicach – wszedł w życie;
- 11) Uchwała Nr X/133/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 3 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ulicy Wajsówny – odstąpienie od sporządzenia;
- 12) Uchwała Nr XXV/277/20 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Pabianicach w rejonie ulic Bugaj i Smugowej;
- 13) Uchwała Nr XXV/279/20 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych 6-315/1, 6-315/2 i 6-344/6, położonych w Pabianicach przy ul. Jana Pawła II 48 i 48 A;

- 14) Uchwała Nr XXV/281/20 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 30 listopada 2020 r. uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren położony przy ulicy Szpitalnej 2 oraz ulicy Nawrockiego 24A w Pabianicach;
- 15) Uchwała Nr XXXIII/357/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy ulicy Grobelnej 8 oraz ulicy Stefana „Grota” Roweckiego 8A i 8B;
- 16) Uchwała Nr XXXIII/358/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie MOSiR;
- 17) Uchwała Nr XXIX/411/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 20 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach przy ul. Podmiejskiej 103-107;
- 18) Uchwała Nr XXIX/412/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 20 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach przy ul. Partyzanckiej;
- 19) Uchwała Nr XXIX/413/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 20 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulic: ul. Stefanii Sempołowskiej i Jana Pawła II w Pabianicach;
- 20) Uchwała Nr XXIX/414/21 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 20 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie skrzyżowania ulic: Warszawskiej i Rzgowskiej w Pabianicach;
- 21) Uchwała Nr LIV/536/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr. ew. 5-246/1, 5-248/24, 5-248/25 położonych w Pabianicach przy ulicy Łaskiej 68, 66 i 60;
- 22) Uchwała Nr LIV/537/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulic: Granicznej i Szpitalnej;
- 23) Uchwała Nr LIV/538/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulic: Stefana Żeromskiego i Bagatela;
- 24) uchwała Nr LIV/539/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulic: Hermanowskiej i Zielnej - część północna;
- 25) uchwała Nr LIV/540/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulic: Hermanowskiej i Zielnej - część południowa;
- 26) uchwała Nr LIV/541/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulic: św. Jana i Partyzanckiej – odstąpienie od sporządzenia;
- 27) uchwała Nr LIV/542/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulic: Stefana kard. Wyszyńskiego i L. Waryńskiego;
- 28) uchwała Nr LIV/543/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulicy Logistycznej;
- 29) uchwała Nr LXX/669/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego na wschód od ul. Myśliwskiej – przystąpienie;
- 30) uchwała Nr LXX/670/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

obejmującego teren w Pabianicach ograniczony od wschodu i północy granicą Gminy Miejskiej Pabianice, od zachodu korytem rzeki Dobrzyńki (granicą Gminy Miejskiej Pabianice) i ulicą Piłsudskiego (wschodnia strona), od południa ulicą Projektowaną 9KD-Z1/2 (północna strona) – przystąpienie;

- 31) uchwała Nr LXX/671/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów przemysłowych położonych w Pabianicach na wschód od ulicy Lutomierskiej – przystąpienie;
- 32) uchwała Nr LXX/672/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów przemysłowych położonych w Pabianicach na zachód od ulicy Lutomierskiej – przystąpienie;
- 33) uchwała Nr LXX/673/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ulicy Jadwigi Wajsówny – przystąpienie;
- 34) uchwała Nr LXX/674/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulic: św. Jana i Partyzanckiej – przystąpienie;
- 35) uchwała Nr LXX/675/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach przy ul. Podleśnej – przystąpienie;
- 36) uchwała Nr LXX/676/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulic: Bolesława Nawrockiego i gen. Zygmunta "Waltera" Janke – przystąpienie.

Rada Miejska podjęła uchwałę na mocy ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących: uchwała Nr LXIV/602/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w Pabianicach przy ul. Szpitalnej 2.

Nie została wydana żadna decyzja o warunkach zabudowy dla nieruchomości nieobjętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

XXI. PORZĄDEK PUBLICZNY I BEZPIECZEŃSTWO

21.1. Straż Miejska

Straż Miejska jest samorządową, umundurowaną formacją, utworzoną w celu wykonywania zadań w zakresie ochrony porządku publicznego, działającą na podstawie przepisów prawa, w szczególności ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych. Straż Miejska działa w ramach struktury organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Pabianicach na prawach wydziału.

Strukturę organizacyjną i zakres zadań poszczególnych stanowisk i komórek organizacyjnych w Straży Miejskiej określa regulamin wprowadzony w życie Zarządzeniem Nr 94/2017/P Prezydenta Miasta Pabianic z dnia 26 kwietnia 2017 r. z późn. zm.¹⁾ Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Straży Miejskiej zatrudnionych było 28 osób z czego 3 to osoby cywilne i 25 strażników, którzy wykonywali zadania w zakresie ochrony spokoju i porządku w miejscach publicznych.

W 2022 r. strażnicy podjęli ogółem 5537 spraw do realizacji, w tym:

- 1) 3563 – zlecone przez mieszkańców,
- 2) 871 – interwencja własna,
- 3) 485 – zlecone przez dyżurnego SM,

---

1) Zmiany do wymienionego Zarządzenia zostały wprowadzone w życie Zarządzeniami Prezydenta Miasta Pabianic Nr 45/2018/P z dnia 5 marca 2018 r. i Nr 147/2018/P z dnia 20 lipca 2018 r.

- 4) 330 – zlecone przez inne instytucje,
- 5) 124 – zlecone przez Policję,
- 6) 161 – zlecone przez operatora monitoringu,
- 7) 2 – zlecone przez operatora nr 112,
- 8) 1 – inne.

W analizowanym okresie strażnicy podjęli 153 interwencje dotyczące spalania odpadów (nadmiernego zadymienia), nie potwierdziły się 94 zgłoszenia. W pozostałych sprawach dokonali kontroli, w większość były to kontrole palenisk domowych zakończone sporządzeniem protokołu.

W wyniku podjętych działań 6 osób zostało pouczone oraz 7 ukaranych mandatami.

Kontrole spalania odpadów wykonywane są również za pomocą drona. Ilość zgłoszeń systematycznie spada. W 2019 roku były to 434 zgłoszenia, w 2020 – 361 zgłoszeń, w 2021 – 262 zgłoszenia, w 2022 – 168 zgłoszeń i w 2023 roku – 153 zgłoszenia.

Ewidencję wyników Straży Miejskiej w 2023 r. przedstawia tabela*.

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem
			liczba	kwota			
1	ustawie – Kodeks wykroczeń:	1186	308	42950	39	7	1540
a)	wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	26	0	0	0	0	26
b)	wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	0	0	0	0	0	0
c)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	18	6	1050	1	0	25
d)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	960	247	30700	26	6	1239
e)	wykroczenia przeciwko osobie	0	0	0	0	0	0
f)	wykroczenia przeciwko zdrowiu	0	0	0	0	0	0
g)	wykroczenia przeciwko mieniu	0	0	0	0	0	0
h)	wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	0	0	0	0	0	0
i)	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	65	9	900	2	0	76
j)	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	117	45	9800	10	1	173
k)	szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	0	1	500	0	0	1
2.	przepisach wprowadzających Kodeks pracy	0	0	0	0	0	0
3.	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	58	65	6450	15	0	138
4.	ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	7	3	250	0	0	10
5.	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	49	9	2000	5	1	64
6.	ustawie o ochronie zwierząt	0	0	0	0	0	0
7.	ustawie o odpadach	6	7	2100	0	0	13

8.	ustawie - Prawo ochrony środowiska	0	0	0	0	0	0
9.	ustawie - Prawo o miarach	0	0	0	0	0	0
10.	ustawie - Prawo wodne	0	0	0	0	0	0
11.	ustawie o publicznym transporcie drogowym	0	0	0	0	0	0
12.	ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	0	0	0	0	0	0
13.	ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt	3	0	0	0	0	3
14.	ustawie o ochronie przyrody	0	0	0	0	0	0
15.	ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	1	0	0	1	0	2
16.	ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych	0	0	0	0	0	0
17.	ustawie o zużyciu sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	0	0	0	0	0	0
18.	ustawie o bateriach i akumulatorach	0	0	0	0	0	0
19.	ustawie - Kodeks wyborczy	0	0	0	0	0	0
20.	akty prawa miejscowego (przepisy porządkowe)	0	0	0	0	0	0
21.	innych	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM		1310	392	53750	60	8	1770

(*) – tabela opracowana na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1502).

Lp.	Pozostałe działania	Liczba
1	Pojazdy unieruchomione przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół	74
2	Wydane dyspozycje usunięcia pojazdów, w tym:	
	a) na podstawie art. 50a ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym	1
	b) na podstawie art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym	
	- pojazdy usunięte z drogi	6
	- zastosowanie procedury wynikającej z art. 130a ust. 2a	3
3	pojazdy odnalezione	0
4	osoby doprowadzone do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania	53
5	ujawnione przestępstwa	1
6	osoby ujęte i przekazane Policji	0
7	zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsca zagrożonego takim zdarzeniem	1
8	chronione obiekty komunalne i urządzenia użyteczności publicznej	11
9	konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby gminy	329
10	kontrola osobista, przeglądanie zawartości podręcznych bagaży osoby	0
11	Przyjęte zgłoszenia od mieszkańców, dotyczące:	
	a) zakłócenia porządku publicznego i spokoju,	415
	b) zagrożeń w ruchu drogowym,	893
	c) ochrony środowiska i gospodarki odpadami,	518
	d) zagrożeń życia i zdrowia,	211
	e) zagrożeń pożarowych (katastrofy),	8

Lp.	Pozostałe działania	Liczba
	f) awarii technicznych,	114
	g) zwierząt	608
12	Pozostałe zgłoszenia	474

Podejmując działania zapobiegawcze w popełnianiu przestępstw i wykroczeń Straż Miejska współpracowała z dyrektorami i pedagogami szkół, Komendą Powiatową Policji, Ośrodkiem Profilaktyki i Integracji Społecznej oraz instytucjami pozarządowymi w celu poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Strażnicy cały czas byli na bieżąco w kontakcie z placówkami szkolnymi oraz ich uczniami.

Strażnicy w 2023 r. przeprowadzili:

- 1) 180 patroli okolic szkół ze zwróceniem szczególnej uwagi na bezpieczeństwo w drodze do szkoły i powrót, prawidłowe przechodzenie przez przejścia dla pieszych;
- 2) 288 kontroli terenów szkół;
- 3) 201 kontakty z dyrekcją i pedagogami szkół;
- 4) 180 kontroli miejsc szczególnie odwiedzanych przez dzieci i młodzież tj.: parki, place, skwery, osiedla, markety i teren MOSiR;
- 5) 240 prelekcji z dziećmi i młodzieżą.

W 2023 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach skierował do prac społecznych 19 osób. Łącznie skazani odpracowali 2084 godziny to ponad 260 (8 godzinnych) dniówek. W większości były to prace porządkowe na terenach administrowanych przez Urząd Miejski. Prace polegały przede wszystkim na usuwaniu nielegalnych ogłoszeń z miejsc publicznych, sprzątanii odpadów z chodników, trawników w pasie dróg oraz nieruchomości, grabieniu i workowaniu liści oraz odśnieżaniu chodników.

W Straży Miejskiej funkcjonuje Monitoring Miejski. Na koniec roku obejmował 187 kamer rozmieszczonych w różnych częściach miasta. Operatorzy monitoringu przekazali dyżurnemu Straży Miejskiej 161 zgłoszeń wymagających interwencji. Nagrania z monitoringu są również wykorzystywane do spraw prowadzonych przez Policję i inne instytucje, skutecznie poprawiając wykrywalność. W 2023 r. wpłynęło 121 wniosków o zabezpieczenie nagrań oraz 15 wniosków Policji o przeglądanie nagrań.

W ramach poprawy bezpieczeństwa w mieście Straż Miejska współpracuje z Policją. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Pabianicach funkcjonuje min. na podstawie porozumienia zawartego w dniu 9 marca 2005 r. przez Prezydenta Miasta Pabianic z Komendantem Powiatowym Policji. Na tej podstawie wykonywane były wspólne patrole mieszane, w 2023 r. było ich 22.

Dodatkowo strażnicy dokonywali weryfikacji odebranych przez Policję zgłoszeń do Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa oraz zdiagnozowanych spraw dot. zakłócania spokoju i porządku publicznego przez dzielnicowych, zgłoszonych było 25 miejsc, wszystkie były sprawdzane kilkakrotnie w trakcie codziennej służby patrolowej a ich wyniki przesyłane na bieżąco do KPP Pabianice.

21.2. Bezpieczeństwo i obronność

Działania Miasta w zakresie bezpieczeństwa i obronności ilustruje poniższa tabela.

Obszar	Informacje
Bezpieczeństwo	Imprezy masowe: Wydano 3 decyzje zezwalającą na przeprowadzenie imprezy masowej – 2 artystyczno-rozrywkowej i 1 sportową. Łączna liczba uczestników – 6950.
	Zgromadzenia publiczne: Przyjęto 6 zawiadomień o zamiarze zorganizowania zgromadzenia publicznego.

Obronność	<p>Kwalifikacja wojskowa 2023: Na listach stawiennictwa figurowało:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 237 osób z rocznika podstawowego (2004), – 61 osób z roczników starszych (1999 – 2003). <p>Na kwalifikację stawiło się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 219 osób z rocznika 2004, – 12 osób z roczników starszych (1999 – 2003).
	<p>Świadczenia osobiste i rzeczowe na rzecz obronności. Świadczenia rzeczowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wydano 3 decyzje o nałożeniu świadczenia, – wydano 3 decyzje uchylającą świadczenie, – wydano 7 decyzji zmieniających.
Ochrona przeciwpożarowa	Dotacja na utrzymanie gotowości bojowej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Pabianicach (ochrona przeciwpożarowa na terenie miasta) – 140 338,63 zł.
Pomoc uchodźcom z Ukrainy	<p>1. Zorganizowano miejsca pobytu zbiorowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Fundacja RAMPA, ul. Poprzeczna 19/21, w okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023 – 7502 osobodni; 2) Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, ul. Dąbrowskiego 46, w okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023 – 5937 osobodni; 3) Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, ul. Traugutta 2, w okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023 – 3600 osobodni; 4) Hotel „Aviator” ul. św. Rocha 8a/10, w okresie od 01.04.2023 do 30.07.2023 – 272 osobodni; <p>Ogółem: 17 311 osobodni. W ramach porozumienia z Wojewodą łódzkim wydatkowano z budżetu państwa 1.029.631,76 zł.</p>

XXII. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK KOMUNALNYCH

22.1. Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o. kontynuuje ponad stuletnią tradycję szpitalnictwa w Pabianicach. Początkowo jako Zakład Opieki Zdrowotnej, obecnie jako spółka prawa handlowego, której powstanie związane było z restrukturyzacją służby zdrowia. Akt założycielski Pabianickiego Centrum Medycznego Sp. z o.o. został podpisany 28 kwietnia 2009 roku.

W 2023 roku Spółka pozytywnie przeszła ponowną certyfikację wg normy ISO 9001:2015 oraz otrzymała Certyfikat Akredytacyjny Ministerstwa Zdrowia dla Szpitala im. E. Biernackiego w Pabianicach.

Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o. realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie:

- 1) całodobowej, stacjonarnej opieki zdrowotnej w 17 oddziałach szpitalnych. Centrum realizuje świadczenia zdrowotne w dziedzinie chorób wewnętrznych, chirurgii ogólnej i naczyniowej, chirurgii urazowo-ortopedycznej, urologii, anestezjologii i intensywnej terapii, rehabilitacji ogólnej oraz neurologicznej wczesnej, ginekologii i położnictwa, neonatologii z patologią noworodków, pediatrii, gastroenterologii, psychiatrii ogólnej oraz psychiatrii sądowej, neurologii wraz z leczeniem udarowym, a także medycyny ratunkowej w ramach Szpitalnego Oddziału Ratunkowego;
- 2) całodobowej, stacjonarnej opieki pozaszpitalnej w ramach Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego;
- 3) ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w następujących poradniach: alergologicznej dla dzieci, chirurgicznej, chirurgicznej dla dzieci, diabetologicznej, ginekologiczno-położniczej, gruźlicy i chorób płuc, kardiologicznej, neonatologicznej, neurologicznej, okulistycznej, onkologicznej, otolaryngologicznej, preluksacyjnej, urazowo-ortopedycznej, urologicznej, gastroenterologicznej, medycyny pracy, psychologicznej, zdrowia psychicznego oraz leczenia uzależnień. W celu poszerzenia zakresu udzielanych świadczeń Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o. w 2023

roku rozpoczęło udzielanie świadczeń w ramach dwóch nowych poradni: reumatologicznej oraz endokrynologicznej, chorób tarczycy;

- 4) podstawowej opieki zdrowotnej w dwóch przychodniach zlokalizowanych na terenie miasta;
- 5) Nocnej i Świątecznej Pomocy Medycznej POZ;
- 6) stomatologii w ramach poradni chirurgii stomatologicznej oraz poradniach stomatologicznych działających w budynkach Pabianickiego Centrum Medycznego Sp. z o.o. (5 gabinetów) oraz poza nimi w gabinetach stomatologicznych zlokalizowanych w Szkole Podstawowej nr 3 i Szkole Podstawowej nr 16 w Pabianicach;
- 7) diagnostyki laboratoryjnej, obrazowej i elektrodyagnostyki.

W 2023 roku łącznie do szpitala przyjęto 29.463 pacjentów, w tym w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym udzielono 13.644 odmów i porad ambulatoryjnych. Na Oddziale Ginekologiczno-Położniczym w 2023 roku odebrano 535 porodów.

W przychodniach specjalistycznych przyjęto 8.1187 pacjentów, w tym 12.183 pacjentów ambulatoryjnych w Pabianickim Centrum Psychiatrycznym. Dodatkowo w ramach Oddziału Dziennego Psychiatrycznego przyjęto 47 pacjentów. W Przychodni Stomatologicznej przyjęto 15.171 pacjentów, w ramach Przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej 44.408 pacjentów, w ramach ambulatoryjnej Nocnej i Świątecznej Pomocy Medycznej POZ 12.973 pacjentów oraz w ramach wyjazdowej Nocnej i Świątecznej Pomocy Medycznej POZ 959 pacjentów.

W Specjalistycznej Pracowni Endoskopii wykonano łącznie 13.370 badań, w tym w ramach programu badań przesiewowych raka jelita grubego wykonano 370 kolonoskopii. Pabianickie Centrum Rehabilitacji przyjęło 3.228 pacjentów ambulatoryjnych, w tym w Ośrodku Rehabilitacji Diennej 299 pacjentów.

Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o. w 2023 roku realizowało łącznie pięć programów profilaktycznych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój „Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa”.

Nazwa Programu profilaktycznego	Ilość osób przyjętych w 2023 r.
Wstań z za biurka – program rehabilitacji leczniczej dla mieszkańców powiatu pabianickiego	137
Gdy wynik z cytologii masz to o siebie i rodzinę dbasz	287
Bezpłatna kolonoskopia w Pabianickim Centrum Medycznym Sp. z o.o.	257
Profilaktyka uzależnieni od alkoholu i innych substancji u młodzieży i młodych dorosłych	442
Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży w Pabianicach	402

Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o. w celu zwiększenia ilości oraz jakości udzielanych świadczeń w roku 2023 realizowało szereg działań mających na celu pozyskanie środków finansowych na zakup nowego, innowacyjnego sprzętu i aparatury medycznej. Zakupiono m.in.: tomograf okulistyczny z komputerem sterującym, przenośne aparaty EKG, aparaty KTG, fotele ginekologiczne, w tym fotel z funkcją łóżka porodowego, videogastroskopy, urologiczny system laserowy wraz z wyposażeniem, aparat USG, stacjonarny robot do rehabilitacji kończyn dolnych, histeroskop, morcelator oraz diatermię chirurgiczną.

22.2. Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

Głównym przedmiotem działania Zakładu Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. jest dostarczanie ciepła na potrzeby centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej dla odbiorców na terenie Miasta Pabianic. Realizacja ww. zadania odbywa się poprzez utrzymanie stabilnej, bezpiecznej i zgodnej z wymaganiami środowiskowymi produkcji i dystrybucji ciepła nastawionej na:

- 1) rozbudowę eksploatowanych systemów ciepłowniczych w tym przede wszystkim kontynuację inwestycji w rozwój sieci w zakresie podłączenia do miejskiego systemu nowych odbiorców;

- 2) poprawę efektywności wytwarzania i dostawy energii cieplnej w tym działania w kierunku zwiększenia sprawności wytwarzania oraz dalszego ograniczania strat przesyłowych;
- 3) sprostanie najnowszym wymaganiom w zakresie ochrony środowiska poprzez modernizację istniejącego systemu ciepłowniczego;
- 4) optymalizację i racjonalizację kosztów działalności operacyjnej.

Produkcja i dostawa energii cieplnej oparta jest na systemie ciepłowniczym, w którego skład wchodzi Ciepłownia Miejska zlokalizowana przy ul. Konstantynowskiej 62 oraz Kotłownia Piaski przy ul. Cmentarnej 5. Łączna długość sieci ciepłowniczej w mieście wynosi 57,385 km, w tym w 2023 r. wybudowano 1,084 km sieci.

W 2023 r. średnie wykorzystanie możliwości produkcyjnych kształtowało się na poziomie:

- 1) moc zainstalowana - 110,762 MW;
- 2) moc zamówiona średnio w ciągu 2023 r. – 81,667 MW;
- 3) wykorzystanie mocy – 73,73 %;
- 4) moc zamówiona na XII 2023 r. – 82,431 MW.

Główne zakupy surowców i materiałów w Spółce odbywały się w oparciu o wprowadzone przez Zarząd Spółki wewnętrzne regulaminy. Podobnie jak w ubiegłych latach, także i w 2023 r. podstawowym surowcem służącym do produkcji ciepła był miał energetyczny. Głównym dostawcą węgla była Polska Grupa Górnicza SA (28 017 ton), dodatkowe ilości węgla pochodziły z kopalń będących własnością innego polskiego producenta - Węglokoksu Kraj SA (4 355 ton) oraz podmiotów prywatnych (2 720 ton). Łącznie w 2023 roku zakupiono 35 092 ton miału energetycznego.

22.3. Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o.

Miejski Zakład Komunikacyjny (MZK Sp. z o.o.) jest spółką prawa handlowego utworzoną w celu wykonania zadania własnego przez Miasto, określonego w art. 7 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o Samorządzie gminnym, polegającego na zapewnieniu komunikacji miejskiej.

MZK Pabianice Sp. z o.o. realizowała przewozy pasażerskie na terenie Miasta Pabianice, Gminy Pabianice, Gminy Ksawerów i Gminy Rzgów w oparciu o „Umowę wykonawczą o świadczenie usług publicznego transportu zbiorowego” zawartą w dniu 30 grudnia 2013 r. pomiędzy Gminą Miejską Pabianice i MZK Pabianice Sp. z o.o. i obowiązującą do 31 grudnia 2023 r. Od stycznia 2024 r. Spółka wykonuje usługi przewozowe w oparciu o nową umowę zawartą z Miastem Pabianice do końca 2033 r.

Długość linii autobusowych wynosi 149 km, w tym w granicach administracyjnych miasta 109 km. Funkcjonuje 7 linii autobusowych dziennych w granicach miasta oraz 6 linii podmiejskich.

W 2023 r. odnotowano 2952341 przejazdów biletowanych. Jest to wzrost o 247.028 (co stanowi 9,1 %) w stosunku do roku poprzedniego.

W ramach zakończonego w 2023 r. projektu „Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach” rozszerzono system dystrybucji biletów o sprzedaż w biletomatach. Obecnie Miasto Pabianice posiada 5 biletomatów stacjonarnych (Kilińskiego/SDH, Kilińskiego/Zamkowa, Grota-Roweckiego/Gryzla i Jana Pawła II/szpital i Dworzec PKP/Łaska) oraz 32 biletomaty mobilne zamontowane w autobusach. Sprzedaż biletów jest również prowadzona przez aplikacje mobilne.

Spółka za pośrednictwem biletomatów oraz 3 Punktów Obsługi Pasażerów dokonuje sprzedaży biletów Miasta Pabianice, łódzkiego lokalnego transportu zbiorowego (umowa z MPK-Łódź Sp. z o.o.), Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej Sp. z o.o. (porozumienie z ŁKA Sp. z o.o.) oraz bilety łaskie na linię D (umowa z Zakładem Komunikacji Miejskiej w Łasku).

Przychody ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej stanowią bezpośredni przychód Miasta.

Spółka, na podstawie zawartej umowy z Łódzką Koleją Aglomeracyjną Sp. z o.o. prowadzi w Punkcie Sprzedaży Biletów na dworcu PKP sprzedaż biletów spółek: ŁKA, POLREGIO Sp. z o.o., PKP Intercity S.A., PKP SKM w Trójmieście Sp. z o.o., Koleje Małopolskie Sp. z o.o. i Koleje Śląskie Sp. z o.o.

W realizacji wyżej wymienionego projektu Spółka współpracowała z Miastem Pabianice oraz firmami, które były wykonawcą wszystkich prac objętych projektem.

W ramach projektu do roku 2023 zostały zrealizowane następujące zadania:

- 1) zakupiono 18 szt. autobusów hybrydowych;

- 2) zakupiono i uruchomiono bilety stacjonarne i mobilne;
- 3) oddano do użytku budynek nowego dworca przy ul. Waltera-Jankego i krańcówkę przy ulicy Podmiejskiej wraz z kontenerem socjalnym dla kierowców,
- 4) zrealizowano zadania związane z infrastrukturą przystankową (nowe wiaty, słupki, perony, zatoki);
- 5) zakończono budowę budynku technicznego w zajezdni MZK Pabianice.

Natomiast w roku 2023 zrealizowano i wdrożono do użytkowania Inteligentny System Transportowy obejmujący tablice dynamicznej informacji pasażerskiej, monitoring wizyjny wybranych przystanków oraz podgląd pojazdów w czasie rzeczywistym, aplikację mobilną dla pasażerów i nową stronę internetową. W pomieszczeniu dyspozytorni zamontowano ścianę wizyjną oraz dodatkowe urządzenia służące do nadzorowania wszystkich zadań.

Zakończenie wyżej wymienionego projektu było najważniejszym zadaniem inwestycyjnym Spółki w roku 2023.

Obecnie w MZK Pabianice Sp. z o.o. w porozumieniu z Miastem Pabianice rozpoczęto przygotowania do aplikowania o nowe środki z funduszy europejskich. W ramach nowego projektu ma zostać zakupionych 12 szt. autobusów zeroemisyjnych o napędzie elektrycznym, stworzone nowoczesne Centrum Zarządzania Ruchem, przygotowanie infrastruktury technicznej do obsługi nowo zakupionych autobusów elektrycznych oraz zakończona modernizacja zaplecza technicznego i placu manewrowego.

Wyżej przedstawione kierunki działań będą priorytetem zadań inwestycyjnych na rok 2024 i lata następne.

22.4. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Podstawowym przedmiotem działalności ZWiK Sp. z o.o. jest wykonywanie zadań z zakresu użyteczności publicznej określonych w art. 7 ust.1 pkt. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, polegających na wykonywaniu zadań dotyczących wodociągów, zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 r.

Łączna długość sieci wodociągowej w mieście wynosi 173,77 km, sieci kanalizacyjnej (sanitarnej i ogólnospławnej) 160,74 km, a kanalizacji deszczowej 78,52 km.

W 2023 r. realizowano m.in. następujące zadania:

- 1) usuwanie awarii:
  - a) awarie na sieci wodociągowej – 38,
  - b) awarie na sieci kanalizacyjnej – 1,
  - c) awarie na przyłączach wodociągowych będących własnością spółki – 54,
  - d) awarie na przyłączach kanalizacyjnych będących własnością spółki – 5;
- 2) budowa przyłączy:
  - a) wodociągowych (ogółem zgłoszonych Spółce) – 49 szt.,
  - b) kanalizacyjnych (ogółem zgłoszonych Spółce) – 48 szt.,
  - c) wodnokanalizacyjnych wykonana przez Wydział Sieci na podstawie umów zleceń – 22 szt.;
- 3) budowa sieci:
  - a) wodociągowej siłami własnymi – 1,52 km,
  - b) wodociągowej siłami zewnętrznymi – 0,19 km,
  - c) przebudowa sieci wodociągowej siłami własnymi – 0,04 km;
- 4) zlecenia na usługi (kamera, awarie, udrażnianie) – 58 szt.;
- 5) inspekcje telewizyjne kanalizacji na potrzeby własne - ok. 3,0 km.

XXIII. PODSUMOWANIE

Rok 2023, podobnie jak poprzednie, był dla Pabianic okresem realizacji strategicznych inwestycji. Dominowały dwa projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

1. Podstawowym dla miasta był projekt inwestycyjny pn. „Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice - Ksawerów” realizowany przez Miasto Pabianice w partnerstwie z Gminą Ksawerów

i współfinansowany przez Unię Europejską, którego realizacja w efekcie przyczyni się do wzrostu wykorzystania szynowego transportu publicznego poprzez rozwój, poprawę funkcjonalności i atrakcyjności transportu zbiorowego w systemie aglomeracyjnym i integrację poszczególnych jego sektorów.

2. Kolejnym istotnym dla miasta projektem jest „Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach”, którego głównym celem jest zrównoważenie miejskiego i aglomeracyjnego systemu transportowego poprzez stworzenie warunków do zwiększenia liczby podróży transportem zbiorowym oraz systematyczny i efektywny rozwój układu drogowego. Realizacja projektu wpłynie w konsekwencji na rozwój w mieście sprawnego i bezpiecznego systemu publicznego transportu zbiorowego o wysokiej jakości świadczonych usług, spełniającego standardy unijne w zakresie ochrony środowiska, konkurencyjnego względem transportu indywidualnego.

Pomimo ubytków w dochodach z podatku PIT, kryzysu inflacyjnego i pogarszającej się koniunktury gospodarczej, miastu Pabianice udało zrealizować w minionym roku rekordowo wysokie inwestycje, dzięki czemu mogły kontynuować swoją strategię zrównoważonego rozwoju.

Wyzwaniem, z którym Miasto mierzyło się w pierwszych miesiącach 2023 roku, była dystrybucja węgla związana z kryzysem energetycznym wywołanym rosyjską agresją na Ukrainę.

Poważnym problemem, z którym w mijającym roku mierzył się samorząd, była inflacja, która znacząco podwyższyła koszty realizowanych zadań.

Miniony rok to czas intensywnej i efektywnej pracy prowadzącej do dalszego rozwoju Miasta. W swoich działaniach zarówno Prezydent Miasta jak i Rada Miejska wychodzą naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, stawiając czoła trudnemu wyzwaniu poprawy warunków życia.

Głównym celem jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb lokalnej wspólnoty na jak najwyższym poziomie, a wspólnym mianownikiem działań podejmowanych przez Miasto jest podnoszenie poziomu życia jego mieszkańców. Ten cel będzie przyświecał władzom miasta na bieżący rok i kolejne lata.

PREZYDENT MIASTA

(–) Grzegorz Mackiewicz